

Dansul morții

DRAMĂ (1901)

PARTEA ÎNTÎI

Personajele principale

EDGAR, căpitan de artilerie de fortificații

ALICE soția sa, fostă actriță

KURT directorul spitalului de carantină

Personajele secundare

JENNY

BĂTRÎNA

SANTINELA {personaj mut}

Decorul

206

CĂPITANUL ALICE

CĂPITANUL ALICE

CĂPITANUL

Interiorul unui turn al fortăreței. Construcție din piatră cenușie.

În fund două uși mari de sticlă, prin care se zărește malul mării și baterii de artilerie.

De fiecare parte a ușii câte o fereastră cu flori și colivii de păsări. La dreapta ușii o pianină ; în prim plan o masă și două fotolii. La stînga, în mijlocul scenei, un birou cu un aparat telegrafic ; în prim plan o etajeră cu fotografii. Alături, un șezlong. La perete un bufet.

Din tavan atîrnă o lampă, iar pe peretele de lingă pianină două cununi de lauri cu panglici, care încadrează un portret, repre-zentînd o femeie în costum de teatru.

Lîngă ușă se află un cuier cu uniforme, săbii etc. Alături un dulap. La stînga ușii un barometru cu mercur.

O seară caldă de toamnă. Porțile fortăreței sînt deschise și afară se vede un artilerist care stă de gardă la bateria de pe țărm ; poartă cască cu bareta metalică (vechea cască bavareză). Din cînd în cînd, sabia îi strălucește în razele roșietice ale soarelui care apune. Marea e plumburie și calmă. Căpitanul sade într-un fotoliu, la stînga mesei, ținînd între degete o țigară de foi stinsă. E îmbrăcat într-o uniformă cam uzată; poartă cizme cu pîteni. Pare obosit și abătut. Alice sade în fotoliul de la dreapta, fără să facă nimic. Pare plictisită. Parcă ar aștepta ceva.

Nu vrei să-mi cînti ceva?

(cu indiferență, dar nu cu răutate): Ce să cînt ?

Ce vrei tu!

Dar ție nu-ți place repertoriul meu!

Iar ție nu-ți place al meu!

207

ALICE (căuțînd să schimbe vorba): Să lăsăm ușile deschise ? CĂPITANUL Dacă vrei!

ALICE Atunci să le lăsăm... (Pauză.) Dar de ce nu fumezi ? CĂPITANUL Încep să nu mai suport tutunul tare.

ALICE (aproape prietenos): Atunci fumează unul mai slab! Doar pretinzi că asta e singura ta plăcere. CĂPITANUL De unde pînă unde?

ALICE NU mă întreba pe mine. Știu tot atît de puțin

ca și tine! Nu vrei să-ți bei whiskyul? CĂPITANUL Mai aștept puțin!... Ce avem la cină ? ALICE De unde să știi ? întreab-o pe Kristin! CĂPITANUL NU începe odată sezonul scrumbiilor? Doar a venit toamna!

ALICE Da, a venit toamna!

CĂPITANUL Și afară și în casă! Dar chiar dacă toamna aduce frig, și afară și în casă, o scrumbie la grătar, cu o felie de lămîie și apoi o sticlă cu vin de Burgun-dia n-ar fi de disprețuit! ALICE Dar știi că vorbești sugestiv?!

CĂPITANUL Mai avem ceva vin de Burgundia în pivniță? ALICE După cîte știi, în ultimii cinci ani n-am mai avut nici un fel de vin în pivniță...

CĂPITANUL NU ești niciodată la curent cu nimic. Dar, în orice caz, trebuie să ne aprovizionăm pentru nunta noastră de argint... ALICE Chiar ai de gînd s-o sărbătorești? CĂPITANUL Fără discuție!

ALICE Ar fi mai firesc să ne ascundem mizeria, mizeria noastră de douăzeci și cinci de ani...

CĂPITANUL Dragă Alice, e adevărat că a fost o mizerie, cu toate astea, am avut din când în când și momente plăcute! Și-apoi, trebuie să profităm de timpul scurt care ne mai rămîne, căci după aceea se termină totul.

ALICE Se termină! Măcar de-ar fi așa. CĂPITANUL Se termină! Va mai rămîne doar atîta țărînă cît pui într-o roabă și risipești pe cîteva brazde din grădină. ALICE Și atunci de ce atîta zbucium pentru cîteva brazde

de pămînt? CĂPITANUL Așa-i, dar nu e vina mea!

ALICE Da, atîta zbucium! (*Pauză.*) A sosit poșta ? CĂPITANUL Da!

ALICE A sosit și nota de plată de la măcelar?

208

CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL

ALICE

Da!

Și cît trebuie să plătim?

(*scoate hîrtia din buzunar și își pune ochelarii pe nas, dar îi scoate îndată*): Citește tu! Eu nu mai văd...

Dar ce ai la ochi?

Nu știu!

Bătrînețea.

Vorbești prostii! Eu!?

Da; doar nu despre mine vorbesc. Hm!

(*privind nota de plată*): Poți să plătești ? Da! Dar nu acum!

Atunci mai încolo!... Peste un an, cînd te vei retrage din armată cu o pensie mică și va fi prea tîrziu.

Mai încolo, cînd o să revină boala. .. Boala? Dar n-am fost bolnav niciodată, o singură dată am avut o indispoziție! Trăiesc încă douăzeci de ani de acum încolo! Dar parcă doctorul era de altă părere!

Doctorul ?

Da; cine altcineva ar putea avea o părere demnă de creziit despre o boală?

Eu nu sufăr de nici o boală și nici n-am suferit vreodată. Și nici nu voi ajunge să cad la pat, ci o să mor subit, ca un vechi soldat ce sînt. Dar fiindcă veni vorba de doctor; știi că deseară are musafiri ?

(*iritat*): Ei da, și? Nu sîntem invitați, fiindcă nu întreținem relații cu doctorul și cu nevastă-sa; și nu le întreținem, fiindcă nu vrem, fiindcă îi disprețuiesc pe amîndoi. Sînt niște oameni de nimic!

Așa spui despre toată lumea! Fiindcă toți sînt oameni de nimic! Afară de tine!

Da, eu m-am purtat corect în toate împrejurările vieții. Iată de ce nu sînt un om de nimic!

Pauză.

Vrei să jucăm cărți?

Haide!

(*scoate cărțile de joc din pupitrul mesei de cusut*)

și începe să le amestece) : închipuie-ți că doctorului
i s-a pus la dispoziție fanfara regimentului pentru
o sindrofie particulară!

209

CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL ALICE

CĂPITANUL ALICE

CĂPITANUL ALICE

CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL ALICE

CĂPITANUL ALICE

CĂPITANUL ALICE

(mîntos): Asta fiindcă se ploconește în fața
colonelului. Da, se ploconește! Ce, noi am putea
să facem așa ceva?

(împarte cărțile): Eu am fost prietenă cu Gerda,
dar ea a fost nesinceră cu mine...

Toți sînt nesinceri!... Ce atu ai acolo ?

Pune-ți ochelarii!

Nu-mi ajută la nimic !... Da! Da!

Atuul e de pică!

(nemulțumit): Pică ?.. .

(joacă): în fața soților ofițerilor tineri ne-am compromis!

(joacă o carte și ia alta de jos): Ei și ce-i ? Noi, oricum, nu dăm sindrofii, așa că lipsa noastră n-o să
se observe! Pot foarte bine să stau și singur... Și, de altfel, totdeauna am preferat singurătatea!

La fel și eu! Dar e vorba de copii! Cresc așa,
fără nici o societate!

N-au decît să-și caute societate în oraș!... Am
jucat! Mai ai atu?

Mai am încă unul! Acum conduc eu!

Șase și cu opt fac cincisprezece...

Paisprezece, paisprezece!

Șase și cu opt fac paisprezece... Cred că am
uitat să socotesc! Și cu încă două fac șaisprezece...

(Cască) Tu dai!

Ești obosit!

(jucînd): Nu, de loc!

(ascultînd): Se aude muzica pînă aici! *(Pauză.)* Crezi că e invitat și Kurt?

A sosit azi-dimineață, așa că a avut tot timpul să-și pună în ordine fracul. Dar ca să treacă și pe la noi
n-a avut!...

A fost numit director al spitalului de carantină?

E vorba să se facă o carantină aici?

Da!...

În orice caz Kurt mi-e văr și am purtat odinioară același nume... N-a fost nici o onoare...

Ia ascultă... *(Sec)* Lasă-mi rudele în pace, dacă vrei să nu mă ocup nici eu de ale tale! Ca să vezi! Iar
începi ?

Directorul spitalului de carantină trebuie să fie medic ?

210

CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL ALICE

Nu! Nu e decît un fel de administrator sau contabil; și apoi Kurt! Niciodată n-a fost ceva de capul lui! A fost un băiat necăjit... Care m-a costat cam mulțișor... Iar cînd și-a lăsat nevasta și copiii, s-a dezonorat, pur și simplu!

Nu fi așa de sever, Edgar!

Ba da, chiar așa e!... Și pe urmă, în America, ce scofală a făcut? Zău n-aș putea să spun că mi-a fost prea dor de el! Dar oricum, era un băiat gentil și-mi plăcea să discut cu dînsul! Fiindcă era așa de îngăduitor. (*arogant*): îngăduitor sau nu, în orice caz era un om cu care se putea sta de vorbă... Aici, în insula asta, nu găsești nici măcar un singur ins care să înțeleagă ce-i spui... O adunătură de idioți... Oricum, e ciudat că a venit chiar în ajunul nunții noastre de argint... fie că o mai sărbătorim, sau nu...

De ce e ciudat?... Ei da, tocmai el ne-a făcut cunoștință unul cu altul, sau cum se spune te-a măritat. Păi vezi?

Da!... Ce idee a mai avut și el!... Las la cheremul tău să o apreciezi! O trăsnaie!

Pe care a trebuit s-o ispășim noi, și nu el! Da, închipuie-ți că aș fi rămas în teatru! Toate prietenele mele sînt acum celebrități! (*se ridică*): Ei da, sigur!... Să beau acum un grog! (*Se duce la dulap și își prepară un grog, pe care-l bea stînd în picioare.*) Dacă ar fi aici o bară de lemn pe care să-ți pui piciorul, ai putea să-ți închipui că ești la *American Bar* din Copenhaga !

Să punem să facă o bară, numai pentru ca să ne amintească de Copenhaga! Acolo am trăit cele mai frumoase clipe din viața noastră! Da, îți aduci aminte de *navarin au pommes*¹. (*Plescăie din limbă.*) Nu, dar îmi aduc aminte de concertele din parcul

Tivoli!

¹ Tocană de berbec cu cartofi.

211

CĂPITANUL ALICE

CĂPITANUL ALICE

CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL

ALICE JENNY

ALICE

ALICE

CĂPITANUL

ALICE

JENNY

ALICE JENNY

Tu ai atîta gust!

Ar trebui să te bucuri că ai o soție cu gust! Sînt încîntat...

Din cînd în cînd, în momentele în care te lauzi cu ea...

(*bea*): Sigur că la doctor se dansează acum... Aud bașii suflînd tactul la măsura de trei pe patru... bum, bum, bum! Eu aud clar melodia valsului Alcazar. Da, e cam mulțisor de cînd n-am mai dansat un vals. Ai fi încă în stare să valsezi ? încă?

Da! Doar nu mai ai nici tu vîrsta cînd se dansează, cum n-o mai am nici eu! Eu sînt cu zece ani mai tînără ca tine! Atunci avem cam aceeași vîrstă, fiindcă femeia trebuie să fie cu zece ani mai tînără decît bărbatul! Să-ți fie rușine! Tu ești bătrîn; eu însă sînt încă în floarea vîrstei.

Ei, da, se-nțelege; poți să fii încă destul de atrăgătoare pentru alții, cînd îți pui în gînd. Să aprindem lampa? Da, cu plăcere! Atunci sună!

Căpitanul merge alene pînă la masa de scris și sună. Jenny intră din stînga.

Ai vrea să fii atît de bună și să aprinzi lampa, Jenny ?

(*aspru*): Să aprinzi lampa de sus, de la tavan! Da, doamnă! (*Aprinde lampa din tavan în timp ce căpitanul o privește.*)

(*cu un glas sec*): Ai șters sticla așa cum trebuie ? Da... puțin !

Ce fel de răspuns e ăsta? Lasă, domnule !. . .

(*către Jenny*): Pleacă! Aprind eu lampa! E mai bine așa!

Da, cred că da! (*Se îndreaptă spre ușa.*) (*se ridică de pe scaun*): Pleacă!

(*eziitînd*): Mă întreb ce ați spune dacă aș pleca •de tot?

Alice tace. Jenny pleacă. Căpitanul aprinde

212

lampa.

V

ALICE (*alarmată*): Crezi că pleacă și ne lasă? CĂPITANUL Nu m-aș mira; dar atunci rămînem în aer...

ALICE Tu ești de vină! Tu le strici!

CĂPITANUL Ei, cum adică! Doar față de mine sînt întotdeauna cuviincioase.

ALICE Fiindcă aproape că faci sluj în fața lor. De altfel, faci sluj în fața tuturor inferiorilor tăi; oricît ți-ai lua aere de despot, tot suflet de sclav ai. CĂPITANUL Ei, ca să vezi!

ALICE Da, te umilești în fața soldaților și a subofițerilor și în schimb nu reușești să te înțelegi cu cei de același rang și cu superiorii tăi! CĂPITANUL Uf!

ALICE Toți tiranii fac așa!... Crezi că pleacă Jenny? CĂPITANUL Da, dacă nu te duci în bucătărie să-i spui un

cuvînt prietenos! ALICE EU?

CĂPITANUL Dacă m-aș duce eu, ai zice că vreau să-i fac curte! ALICE Dacă pleacă, trebuie să fac singură toată treaba în casă, cum s-a întîmplat data trecută, și să-mi distrug mîinile!

CĂPITANUL Și ăsta nu-i încă răul cel mai mare! Dar dacă pleacă Jenny, pleacă și Kristin, și atunci n-o să mai vină nimeni să se tocmească servitoare aici, în insulă! Pilotul de pe vapor le alungă pe toate cele care ar vrea să se angajeze... și dacă uită cumva el atunci le alungă sergenții mei!

ALICE Da, sergenții tăi, căroră trebuie să le dau de mîncare în bucătărie și pe care tu nu îndrăznești să-i poștești afară!...

CĂPITANUL NU, fiindcă dacă aș face așa, la următoarea reangajare, nu s-ar mai prezenta nici unul... și atunci nu ne-ar rămîne decît să închidem prăvălia de tunuri!

ALICE Bine, dar în felul ăsta ne ruinăm! CĂPITANUL Tocmai de aceea corpul ofițerilor s-a gîndit să se prezinte la maiestatea sa și să ceară o subvenție alimentară.... ALICE Pentru cine? CĂPITANUL

Pentru sergenți!

ALICE (*rîde*): Zău că ești într-o ureche! CĂPITANUL Da, rîzi de mine! Poate că e nevoie.

ALICE în curînd o să uit și să mai rîd... CĂPITANUL (*își aprinde țigara*): Nu, nu trebuie să uităm să rîdem... doar e atîta plictiseală!

213

ALICE Prea nostim nu e nimic!.. CĂPITANUL Nu, mă obosește.

Vrei să mai joci?

Pauză.

Dar, în orice caz, mă enervează că vărul meu,
noul director al spitalului de carantină, face mai
întîi o vizită unor oameni care nu ne sînt prieteni!

Ei și, ce importanță are!

Dar n-ai văzut că în ziar, la rubrica celor sosiți,
el este trecut ca RENTIER? Sigur că a dat de
bani!

Care va să zică, rentier! Așaa! O rudă bogată;
într-adevăr, prima în familia asta!

În familia ta, da! Dar într-a mea au fost mulți
oameni avuți.

Dacă a dat de bani, e firesc să fie arogant, dar
lasă că-l țin eu în șah! în treburile mele n-o să
se amestece!

Aparatul de telegraf începe să țâcăne.

Cine e?

(*continuînd să rămîină în picioare*) : Puțină liniște,
te rog!

Dar du-te odată la aparat!

Aud... aud ce spun!... Sînt copiii! (*Merge la aparat și răspunde; aparatul continuă să bată un timp,
iar căpitanul răspunde din nou.*) Ei?

Așteaptă puțin!... (*Bate semnul final.*) Sînt copiii... reținuți în oraș. Judith nu se simte încă
bine și nu merge la școală. Iarăși? Și altceva ce mai spun? Cer bani, firește!

Și, în definitiv, Judith ce motive are să se grăbească? Dacă își ia examenele abia la anul, nu e nici o
nenorocire! Spune-i asta și vezi dacă ajută la ceva! Tu ar trebui să-i spui!

De cîte ori nu i-am spus! Dar știi cum sînt copiii: tot cum vor ei fac! Așa-i în casa asta!...

Căpitanul cascade.

ALICE Căști în prezența soției tale ?

CĂPITANUL Ce altceva să fac? Nu vezi că în fiecare zi ne spunem aceleași lucruri? Acum, cînd ai
intervenit

ALICE

CĂPITANUL ALICE

CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL

ALICE

214

cu vechea și buna ta replică: „așa-i în casa asta”, ar fi trebuit să răspund cu formula mea, nu mai puțin
veche: „nu e numai casa mea”. Dar cum răspunsul ăsta ți l-am dat de nu știu cîte sute de ori, m-am
mulțumit să cascade. Deci, căscatul meu poate să însemne că nu mai catadicsesc să răspund sau că „ai

dreptate, îngerul meu", sau „acum să terminăm".

ALICE Zău că ești foarte amabil în seara asta! CĂPITANUL Nu mîncăm odată!?

ALICE Știi că doctorul a comandat supeul în oraș, la Grand Hotel?

CĂPITANUL Ce vorbești? Atunci să știi că au ierunci! știi că ierunca e vînatul cel mai gustos, dar e o barbarie s-o prăjești în untură.

ALICE Uf! Iar aduci vorba despre mîncare! CĂPITANUL Vrei să vorbim despre vinuri? Mă întreb ce vin

vor fi bînd barbarii aceia la ierunci? ALICE Să-ți cînt ceva la pian?

CĂPITANUL (*la loc la birou*): Resursa supremă! Da, dacă vrei să renunți la marșurile funebre și la melodiile tale plîngărețe. . . parc-ar fi muzică tendențioasă. Mi se pare de fiecare dată că spui:

„Ascultați cît sînt de nefericită! Miau! Miau! Ascultați ce bărbat oribil am! Brum! brum! brum! O, de-ar muri cît mai repede! Să vină toba cea mare, fanfare de bucurie! Ca încheiere, valsul Alcazarului ! Galopul șampaniei! „Apropo de șampanie, trebuie să mai fie jos două sticle. Ce-ar fi dacă le-am aduce sus, ca și cînd am avea musafiri la masă?

ALICE NU, sînt ale mele, eu le-am primit! CĂPITANUL TU ai fost totdeauna așa de păstrătoare!

ALICE Iar tu totdeauna zgîrcit, cel puțin față de nevastă-ta! CĂPITANUL Atunci nu știu ce-aș mai putea născoci! Vrei să

dansăm puțin? ALICE NU, mulțumesc. Ai spus doar că nu mai ești la

vîrsta cînd se dansează! CĂPITANUL Ar trebui să ai o prietenă aici!

ALICE Mulțumesc! Iar tu ar trebui să ai un prieten! CĂPITANUL Mulțumesc! Am încercat și asta, dar spre nemulțumirea tuturor. Interesant că îndată ce venea un străin în casă, eram așa de fericiți... cel puțin la început...

215

ALICE Și după aceea? CĂPITANUL Mai bine să nu mai vorbim de asta!

Cineva bate la ușa din stînga.

ALICE Cine poate să fie așa de tîrziu? CĂPITANUL Jenny nu obișnuiește să bată la ușă.

ALICE Du-te și deschide; nu mai striga „Intră", de

parcă am fi într-un atelier meșteșugăresc! CĂPITANUL (*merge spre ușa din stînga*): Iar ție nu-ți plac atelierele!

Ciocănitul se repetă.

ALICE Dar deschide odată!

CĂPITANUL (*deschide și primește prin ușă o carte de vizită*): E Kristin. A plecat Jenny? (*Răspunsul nu se aude pînă la spectatori. Către Alice.*) Jenny a plecat!

ALICE înseamnă că trebuie iarăși să devin servitoare! CĂPITANUL Iar eu băiat în casă!

ALICE NU am putea oare lua pe unul din oamenii tăi

să ajute la bucătărie? CĂPITANUL Vremurile acelea frumoase au trecut!

ALICE Dar ce carte de vizită ți-a dat? CĂPITANUL (*privește cartea de vizită prin ochelari, apoi o*

întinde lui Alice) : Citește tu, eu nu pot! ALICE (*citește cartea de vizită*): Kurt! E Kurt! Du-te și-l primește!

CĂPITANUL (*iese prin stînga*): Kurt! O, e drăguț din partea **lui**.

Alice își aranjează părul și pare să prindă iar viață.

CĂPITANUL (*intră din stînga însoțit de Kurt*): Uite-l pe trădător ! Bine ai venit, bătrîne prieten! Hai să te îmbrățișez!

ALICE (*către Kurt*): Bine ai venit la noi, Kurt! KURT Bine v-am găsit... E mult de cînd nu ne-am mai văzut!

CĂPITANUL De fapt, cît timp a trecut ? Cincisprezece ani!

Am îmbătrînit în anii ăștia!.. . ALICE O! O! mie Kurt mi se pare neschimbat. CĂPITANUL Ia loc, te rog! Ia loc! Dar, mai întii, să auzim

ce program ai! Ești invitat în seara asta ? KURT Sînt invitat la doctor, dar nu am promis că mă duc! ALICE Atunci rămîi la noi!

KURT Ar fi cel mai firesc lucru, dar doctorul este superiorul meu și aș putea avea neplăceri mai tîrziu! CĂPITANUL De unde pînă unde! Mie nu mi-a fost niciodată teamă de superiori.. .

KURT Fie că ți-e teamă, fie că nu, neplăcerile vin oricum! CĂPITANUL Aici, în insulă, eu sînt stăpîn.

Adăpostește-te în spatele meu, și n-o să îndrăznească nimeni să-ți facă ceva!

ALICE Edgar! (*îl ia pe Kurt de mână.*) Orice ar spune domnii și superiorii tăi, acum rămîi la noi. Așa e mai bine!

KURT Fie! Mai ales că, după cîte mi se pare, sînt binevenit aici.

CĂPITANUL De ce n-ai fi... doar n-avem nimic de împărțit...

Kurt nu poate să-și ascundă o oarecare plictiseală

CĂPITANUL Adică de ce nu? Ne-ai cam neglijat, nu-i vorbă, dar ai fost tînăr și te-am iertat! Eu nu port pică nimănui.

Alice pare jenată.

Toți trei se așază în jurul mesei de cusut.

ALICE Ei, ai cutreierat toată lumea, nu-i așa? Ai fost departe ?

KURT Da, și acum iată-mă ajuns la voi... CĂPITANUL Pe care ne-ai făcut să ne căsătorim acum douăzeci și cinci de ani.

KURT N-a fost chiar așa; dar, în sfîrșit, ce mai contează. E plăcut să constat că ați rămas împreună timp de douăzeci și cinci de ani...

CĂPITANUL Da, de bine, de rău; cîteodată a fost așa și așa: dar, în sfîrșit, am dus-o. Iar Alice nu are motive să se plîngă; am avut de toate, iar banii au curs gîrlă. Poate că nu știi că sînt și scriitor cu renume, că am scris manuale...

KURT Ba da, îmi aduc aminte că atunci cînd ne-am despărțit, tu tocmai publicaseși un manual de tir, care s-a vîndut bine! Se mai folosește încă în școlile militare?

CĂPITANUL Da, mai există și continuă să se mențină pe locul întîi, cu toate că unii au încercat să-l înlocuiască cu un manual mai prost... e drept că acum se predă după ăsta, dar e lipsit de orice valoare!

Tăcere penibilă.

216

217

KURT Am auzit că ați fost plecați în străinătate!

ALICE Da, închipuie-ți, am fost de cinci ori la Copenhaga. CĂPITANUL Da! Vezi, cînd am luat-o pe Alice de la teatru...

ALICE Cum adică, m-ai luat? CĂPITANUL Ei, te-am luat așa cum se ia o soție...

ALICE Ca să vezi, ce curaj!

CĂPITANUL Lucru care mi-a ieșit pe nas mai tîrziu; fiindcă a trebuit să aud de nu știu cîte ori că i-am distrus perspectiva unei frumoase cariere Hm... A trebuit să-i promit că o duc în schimb la Copenhaga ... și m-am ținut de cuvînt în mod onorabil! Am fost de cinci ori! De cinci ori. (*Ridică cele cinci degete de la mîna stîngă.*) Tu ai fost la Copenhaga?

KURT (*zîmbește*): Nu, am stat mai mult în America... CĂPITANUL America... Sigur că e o țară de vagabonzi!

KURT (*CU melancolie*): Nu e Copenhaga!.. ..

ALICE Ai vreo veste... de la copiii tăi ?

KURT NU !

ALICE Iartă-mă, dragul meu, dar a fost puțin cam nechibzuit din partea ta să-i părăsești așa, dintr-o dată...

KURT NU eu i-am părăsit, ci tribunalul a hotărît să rămînă în grija mamei lor...

CĂPITANUL Să nu mai vorbim acum despre asta! Cred că e mai bine pentru tine că ai scăpat din încurcătură!

KURT (*către Alice*): Și ce fac copiii tăi?

ALICE Bine, mulțumesc. Merg la școală în oraș și în curînd vor fi oameni în toată firea!

CĂPITANUL Da, sînt copii buni, iar băiatul are un cap excepțional! Excepțional! O să intre la Școala de război!

ALICE Dacă va fi admis!

CĂPITANUL El să nu fie admis ? El, care are stofă de ministru de război?

KURT Să trecem acum la alt subiect... O să se organizeze aici un serviciu de carantină... ciumă, holeră și alte boli... și, după cum știți, șef o să fie doctorul... Ce fel de om e?

CĂPITANUL Om ? Dar, mai întîi de toate, nu-i om! E o canalie și încă nu din cele mai inteligente!

KURT (*către Alice*) : Asta e foarte neplăcut pentru mine!

ALICE Nu-i chiar așa de grav cum spune Edgar, dar nu-ți pot totuși ascunde că nu mi-e simpatic!...

218

CĂPITANUL

KURT

CĂPITANUL ALICE

CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

ALICE KURT ALICE KURT

CĂPITANUL KURT

CĂPITANUL

KURT

ALICE KURT

ALICE CĂPITANUL

ALICE

E o canalie! Și tot așa sînt și ceilalți, directorul vămii, dirigintele poștei, telefonista, farmacistul, pilotul... cum îi spune numai... consilierul comunal... toți sînt niște canalii și nu vreau să am de-a face cu nici unul! Ești certat cu toți? Cu toți! E adevărat că nu sînt oameni cu care să poți întreține relații.

Parcă toți tiranii din țară ar fi fost exilați tocmai pe insula asta!

(*ironic*): Păi sigur că da!

(*cu blîndețe*): Hm! E cumva o aluzie la mine ? Dar eu nu sînt un tiran, cel puțin nu în casa mea!

Da, eviți să fii!

(*către Kurt*): Să n-o crezi! Sînt un soț foarte amabil iar nevastă-mea e cea mai bună soție din lume.

Kurt, vrei să bei ceva?

Mulțumesc, nu acum!

Nu cumva, te-ai făcut... ?

Sînt doar ceva mai moderat!

După model american?

Da!

Nu sînt pentru moderație! Decît așa, mai bine renunț de tot. Un bărbat trebuie să știe să bea un pahar pînă la fund!

Dar, ca să revenim la vecinii din insulă! Funcția pe care o am, mă obligă să intru în contact cu toți... și e greu să te strecoari, căci, oricît te-ai feri, în cele din urmă tot ești implicat în intrigile altora.

N-ai decît să te duci la ei; pînă la urmă tot la noi o să revii; prietenii sinceri aici îi ai! Dar nu e groaznic să fii înconjurat din toate părțile de dușmani, așa cum sînteți voi? Plăcut nu e în nici un caz!

Nu-i de loc groaznic! O viață întreagă n-am avut decît dușmani, dar ciudat că ei m-au ajutat mai degrabă să mă ridic, decît să mă dea înapoi! Iar cînd va fi să mor, o să pot spune că nu datorez nimănui nimic, că n-am primit nimic pe gratis și că fiecare lucrușor, pe care îl am, l-am dobîndit cu trudă. Da, e adevărat că în cariera lui Edgar nu prea a călcat pe roze...

219

CĂPITANUL

KURT CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

KURT CĂPITANUL

KURT CĂPITANUL

CĂPITANUL
ALICE KURT ALICE
KURT
ALICE
CĂPITANUL
ALICE
CĂPITANUL
ALICE
CĂPITANUL ALICE

Pe spini și pe pietre; pe cremene... dar m-am bazat pe propriile mele forțe! Tu le ai ? Am văzut acum zece ani cât de puțin contează. Atunci ești un găgăuță! (*către căpitan*): Edgar!

Da, e un biet găgăuță, dacă n-are forțe proprii! E drept că după uzarea mașinii, nu mai rămîne decît cam cât am duce cu o roabă afară la cîmp; dar atîta timp cît mașina merge bine, trebuie să dăm din mîini și din picioare, să mergem tot înainte! Cît mai mult cu putință! Asta e filozofia mea.

(*zîmbește*): Zău că e amuzant... Și nu crezi că e așa? Nu, nu cred! Totuși, așa este!

în timpul ultimei scene a început să bată vîntul și acum se trîn-tește o ușă din fund.

(*se ridică*): începe să bată vîntul! Am presimțit eu!

Se duce și închide ușile și se uită la barometru.

Deci rămîi să iei cina cu noi, nu-i așa?

Da, mulțumesc!

Dar o să fie o cină foarte modestă, tocmai ne-a plecat servitoarea!

E foarte bine, așa cum e!

Tu ești așa de puțin pretențios, dragă Kurt!

(*în fața barometrului*): Dacă ați vedea cum scade barometrul! De altfel, am prevăzut că așa se va întîmpla!

(*încet, lui Kurt*): E nervos!

Nu cinăm odată?

Mă duc chiar acum să pregătesc ceva! Voi mai stați și filozofați între timp. (*încet, lui Kurt.*)

Dar nu-l contrazice, că îi piere buna dispoziție.

Și, mai ales, nu-l întreba de ce nu l-au avansat maior!

Kurt face semn că a înțeles. Alice iese prin stînga.

(*la loc la masa de cusut Ungă Kurt*): Și ai grijă, dragă, să ne dai ceva bun!

Dă-mi bani și să vezi ce mai bunătați o să ai la masă!

CĂPITANUL Mereu bani!

Alice pleacă.

CĂPITANUL (*către Kurt*): Bani, bani, bani! Toată ziua sînt cu portmoneul în mînă: pînă la urmă am ajuns să-mi închipui că m-am transformat într-un portmoneu! Tu ai avut vreodată senzația asta ? KURT Cum de nu! Cu o singură deosebire: eu am avut senzația că sînt un portofel.

CĂPITANUL Ha, ha! Ai trecut și tu prin asta! Femeile astea! Ha, ha! Și-apoi știu că ai avut parte de un exemplar ... nu glumă! KURT (*calm*): Hai să nu mai vorbim de asta!

CĂPITANUL A fost o adevărată perlă! Eu, ce să zic, am o soție la locul ei; în orice caz, cum trebuie! KURT (*zîmbește*): în orice caz!

CĂPITANUL Nu rîde!

KURT (*ca mai înainte*): în orie ecaz!

CĂPITANUL Da, a fost o soție credincioasă... o mamă excepțională, extraordinară... dar (*privește spre ușa din dreapta*) dar, știi, are o fire afurisită. Să știi că am avut momente cînd te-am blestemat că mi-ai vîrît-o pe gît!

KURT (*bine dispus*): Dar n-am făcut de loc așa ceva! Ascultă-mă, dragă...

CĂPITANUL Ei da. Acum te complaci să spui verzi și uscate și te faci că uiți lucruri de care nimeni nu-și mai aduce aminte bucuros! Să nu mi-o iei în nume de rău, dar sînt obișnuit să comand, să am ultimul

cuvînt. Tu mă cunoști însă și n-o să te superi.

KURT Dimpotrivă. Totuși, nu eu am fost acela care te-a înzestrat cu o nevastă, dimpotrivă.

CĂPITANUL *(fără să se lase întrerupt în elocvența sa)*: Dar,

oricum, nu crezi că viața e ciudată? KURT Și încă atît de ciudată!

CĂPITANUL 1 Nu e plăcut să îmbătrînești, dar e interesant! Încă nu sînt bătrîn, dar vîrsta începe să se facă simțită! Rînd pe rînd îți mor toți prietenii și rămîi singur!

KURT Ferice de cel ce are o soție alături de care poate să îmbătrînească.

CĂPITANUL Ferice ? Da, e un fel de fericire ; căci la un moment dat te părăsesc și copiii. Tu n-ar fi trebuit să-i părăsești pe ai tăi!

220

221

KURT Firește că nu! Dar nu eu i-am părăsit. Mi-au

fost luați!... CĂPITANUL Să nu te superi, dacă îți spun asta...

KURT Dar n-a fost așa cum zici tu... CĂPITANUL Cum a fost, cum n-a fost, acum s-a uitat; tu, în schimb, ai rămas singur!

KURT Dragul meu, omul se obișnuiește cu orice situație! CĂPITANUL Te poți... te poți obișnui... să trăiești absolut singur ?

KURT După cum vezi din exemplul meu, se poate! CĂPITANUL Și ce ai făcut în acești cincisprezece ani?

KURT Ce întrebare! Cincisprezece ani!... CĂPITANUL Sigur că ai făcut bani mulți și-că acum ești bogat!

KURT NU sînt bogat... CĂPITANUL N-am intenția să-ți cer bani cu împrumut...

KURT Dacă e cazul, îți stau la dispoziție... CĂPITANUL Îți mulțumesc foarte mult, dar am cont-curent la bancă!... . Vezi tu *(aruncă o privire spre ușa din dreapta)* în casa asta nu trebuie să lipsească nimic; în ziua în care nu aș mai avea bani... ea ar pleca!

KURT NU se poate!

CĂPITANUL NU? Ba eu știu că da! O să ți se pară de necrezut, dar știi că pîndește totdeauna momentul cînd n-am bani, numai ca să aibă plăcerea să-mi demonstreze că nu am grija de familia mea? KURT Dar, dacă îmi aduc bine aminte, spuneai odată că ai venituri mari.

CĂPITANUL Firește că am venituri mari, dar nu ajung... KURT Atunci nu sînt mari, dacă ne luăm după ce se

înțelege azi prin venituri mari... CĂPITANUL Viața e ciudată și noi de asemenea!

Telegraful începe să tăcăne.

KURT Ce e asta? CĂPITANUL Nu e decît indicarea orei exacte!

KURT Dar n-aveți telefon?

CĂPITANUL Ba da, în bucătărie; dar ne folosim de telegraf, fiindcă operatoarele povestesc mai departe tot ce vorbim la telefon. KURT Aici, în insulă, viața de societate trebuie să fie teribil de neplăcută!

CĂPITANUL Da, e pur și simplu îngrozitoare! Toată viața e îngrozitoare! Dar tu, care crezi într-o viața viitoare, ești convins că măcar în lumea de apoi o să fie pace?

KURT Fără îndoială că o să fie și acolo lupte și ciocniri! CĂPITANUL Și acolo! Dacă există într-adevăr o lume de apoi! în acest caz, mai bine descompunere totală!

KURT Ești convins că descompunerea asta se poate

petrece fără dureri? CĂPITANUL Eu o să mor subit, fără dureri.

KURT Da ? De unde știi! CĂPITANUL Știu eu!

KURT După cît se pare, nu ești mulțumit cu felul tău de viață!

CĂPITANUL Mulțumit? Doar în ziua în care îmi va fi dat să mor, o să fiu mulțumit!

KURT Asta nu se poate ști dinainte... Dar, ia spune-mi: ce se întîmplă în casa asta? Ce e cu voi? Parcă ar mirosi a tapete îmbibate cu otravă; îți vine rău de îndată ce ai intrat! Dacă nu i-aș fi promis lui Alice să rămîn, aș prefera să-mi văd de drum. Sub podea zace un cadavru și în aer plutește atîta ură, încît ți-e aproape imposibil să respiri.

Căpitanul pare distrus sufletește ; privirea îi e ațintită în gol.

KURT Ce-i cu tine? Edgar!

Căpitanul rămîne nemișcat.

KURT (*îl bate pe căpitan pe umăr*): Edgar! CĂPITANUL (*își revine*): Ai spus ceva? (*Privește în jur*.)

Am crezut că e Alice!... Așa, va să zică ești tu?...

Ascultă... (*Cade din nou în aceeași stare de*

buimăceală.) KURT îngrozitor! (*Merge spre ușa din dreapta pe care*

o deschide.) ALICE ALICE (*intră; poartă un șorț de bucătărie*): Ce s-a întâmplat?

KURT NU știi; uită-te la el! ALICE (*calmă*): Da, are câteodată... stări de astea!

O să cînt puțin la pian și se trezește! KURT NU, nu cînta! Stai, să vedem ce altceva am putea

face! Cînd e în starea asta, mai vede?... Mai

aude? ALICE Acum nici nu aude, nici nu vede!

223

KURT Și spui asta cu atîta calm!... Alice, ce se întâmplă în casa voastră?

ALICE întrebă-l pe dînsul!

KURT Dînsul?... Doar e bărbatul tău!

ALICE Pentru mine e un străin, tot atît de străin ca și acum douăzeci și cinci de ani! Nu știu nimic despre omul ăsta... nimic altceva decît că...

KURT Taci! S-ar putea să te audă!

ALICE Acum nu aude nimic!

CĂPITANUL

KURT ALICE KURT ALICE KURT ALICE KURT

ALICE

KURT ALICE

KURT ALICE

KURT ALICE

Afară răsună un semnal de trompetă.

(*se ridică brusc și își ia sabia și chipiul*): Scu-zați-mă! Trebuie să mă duc să inspectez santinelele!

(*Iese prin ușa din fund*.) E bolnav? Nu știu!

Nu e chiar în toate mințile? Nu știu!

A dat în patima beției? Mai mult se laudă că bea!

Ia loc pe un scaun și povestește-mi, dar calm și sincer!

Ce să-ți povestesc? Că am stat închisă în turnul ăsta o viață întreaga, supravegheată de un om pe care l-am urît întotdeauna și pe care acum îl urăsc atît de profund, încît m ziua în care ar muri aș îzFucni în hoțote~de rîs! Și de ce nu ați divorțat."

Ce întrebare CNe-am despărțit de două ori. încă pe cînd eram logodiți. Și de atunci n-a trecut nici o zi în care să nu căutăm să ne despărțim... Dar sîntem ca legați unul de altul și nu putem să ne desprindem! Odată am stat despărțiți timp de cinci ani chiar în casa asta! Acum numai moartea ne mai poate separa; o știm prea bine și o așteptăm ca pe un eliberator! De ce trăiți așa de izolați de lume?^ Fiindcă el mă izolează! Mai întîi a expulzat din casă pe surorile mele — el folosește cuvîntul ăsta „a expulza" — apoi pe prietene, și la urmă pe toți ceilalți...

Dar rudele lui? Pe ele le-ai expulzat tu? Da, fiindcă nu a lipsit mult să mă și omoare, după ce mi-au distrus onoarea. în cele din urmă am ajuns în situația de a menține legătura cu lumea dinafară, cu oamenii, doar prin telegraful ăsta —

224

KURT

ALICE

KURT

ALICE KURT

ALICE

KURT

ALICE KURT ALICE KURT

ALICE

telefonul e supravegheat de operatoare... Am învățat să telegrafiez singură, dar despre asta el nu știe nimic. Nu cumva să-i spui, m-ar omorî, ca pe nimica toată.

îngrozitor! îngrozitor!. .. Dar de ce mă scoate pe mine vinovat de căsătoria voastră? Uite, să-ți spun acum cum s-a întâmplat!. .. Edgar mi-a fost prieten din tinerețe! Când te-a văzut, s-a îndrăgostit de tine pe loc! Și m-a rugat să fac pe intermediarul. Eu i-am spus imediat că nu vreau. De fapt, draga mea Alice, cunoșteam felul tău de a fi, tiranic și neînduplecat. De aceea! I-ai pus în gardă... Dacă cum nu voia să renunțe, l-am trimis la fratele tău, ca să mijlocească el mai departe.

Nu mă îndoiesc că e adevărat ce spui; dar în toți anii care au trecut de atunci a ajuns să creadă atât de mult în ceea ce singur și-a băgat în cap, încât acum e imposibil să-l mai faci să-și schimbe părerea. Atunci lasă-l să mă învinovățească pe mine, dacă asta poate să-i aline suferința. Nu! Ar fi prea mult! Sînt obișnuit cu de-alde astea. . . Dar ceea ce mă supără, este învinuirea nedreaptă pe care mi-o aduce că mi-am părăsit copiii... Așa e el! Spune ce-i trece prin cap și pînă la urmă ajunge să și creadă ce spune. Dar se pare că-i plăci, mai ales fiindcă nu-l contrazici. . . Încearcă să nu te plictisești cu noi!. .. Mi se pare că ai sosit într-un moment fericit. . . Aș zice chiar că Dumnezeu te-a adus! Kurt, să nu te plictisești cu noi, căci sîntem — crede-mă — oamenii cei mai nefericiți din cîți există pe pămînt! (*Plînge.*) Am cunoscut o altă căsătorie, chiar de mai aproape... a fost, fără îndoială, îngrozitoare! Dar asta parcă e și mai și! Crezi ? Da!

Și a cui e vina?

Alice! Să știi că o să simți o ușurare, de îndată ce n-o să te mai întreb a cui e vina! Încearcă să accepți situația ta ca un fapt împlinit, o încercare prin care trebuie să treci... Nu pot! Asta e prea mult! (*Se ridică.*) Nu există nici un remediu!

225

KURT Bieții de voi... Și știi de ce vă urîți ? ALICE NU! E o ură din cele mai absurde, fără motiv fără sîmp, dar și fără sfîrșit. Știi din ce cauză s'e~tEme cel mai mult de moarte? Se gîndește că o să mă mărit din nou.

KURT Atunci te jubeștej__i

ALICE Se prea poate! Dar asta nu-l împiedică să mă șiurască!

I

KURT (*ca pentru stne*) : JE uia dragostei și izvorăște din cele mai profunde cute ale~suîTetuTui! îi pîace__să-i cîfTEî^la pian?

ALICE Da, dar numai melodii urîte... De pildă cea imposibilă *Intrare a boierilor*. Parcă e apucat cînd o aude, și vrea să danseze! KURT Obișnuiește să danseze? ALICE Da, cîteodată e chiar ahtiat după asta! KURT încă ceva. . . scuză-mă că te întreb. Unde sînt copiii ?

ALICE Poate că nici nu știi că doi dintre ei au murit? KURT Ți-a fost dat să treci și prin asta? ALICE Dar prin ce nu mi-a fost dat să trec ?! KURT Și ceilalți doi?

ALICE în oraș. Nu i-am putut opri acasă! îi ațîța împotriva mea...

KURT Și tu împotriva lui, nu-i așa? ALICE Da, firește. Și apoi ne-am despărțit în partide adverse, căutam majoritate de voturi, mituiam... și ca să nu-i stricăm de tot pe copii, ne-am separat de ei! Ceea ce ar fi trebuit să cimenteze legătura dintre noi, a ajuns, dimpotrivă, să ne despartă; bhiecuvîntarea unui cămin a devenit jpentru noi un blestem!... Uneo'nmî vine să cred că facem j5arte dinTr-un neam blestemat!

KURT începînd de la căderea în păcat, da, așa este! ALICE (*CU O privire plină de răutate și cu o voce pătrunzătoare*) : Care cădere în păcat ? KURT Aceea a primilor oameni! ALICE A, da! Am crezut că te referi la altceva!

Tăcere jenată.

ALICE (*CU mîinile împreunate*): Kurt! îmi ești rudă și ești prietenul meu din copilărie! Nu m-am purtat cu tine totdeauna așa cum ar fi trebuit; dar mi-am primit pedeapsa și ești răzbunat!

KURT Ce răzbunare! Nu e vorba de nici o răzbunare aici! Lasă asta!

226

ALICE Îți mai aduci aminte de o duminică, cînd tocmai vă logodiserăți? V-am invitat la masă! KURT Lasă astea!

ALICE Ba trebuie să vorbesc, fie-ți milă!... Cînd ați venit la masă, eram plecați și a trebuit să faceți calea întoarsă! KURT Ei, erați invitați și voi; ce să mai vorbim acum de asta ?

ALICE Cînd te-am invitat la masă, adineauri, am crezut că mai am ceva în cămară! (*își ascunde fața în mîini*) Și cînd colo, nu mai e nimic, nici măcar o bucată de pîine! (*Plînge.*) KURT Sărmană Alice!

ALICE Dar cînd s-o întoarce și o vrea să mănînce și n-am nimic să-i dau... o să se înfurie. Tu nu l-ai

văzut niciodată mînios!... O, Doamne, ce umilire!

KURT Vrei să-mi dai voie să aranjez eu asta? ALICE Dar aici, pe insulă, nu se găsește nimic! KURT NU pentru mine, ci pentru tine și pentru el... Să vedem ce s-ar putea face... Cînd se întoarce, trebuie să-i aducem la cunoștință acest lucru cu zîmbetul pe buze... O să-i propun să bem ceva... și în timpul ăsta inventez eu ceva. .. înveseleș-te-l cît poți, cîntă-i ceva la pian, orice o fi... Așază-te la pian și fii gata! Uită-te la mîinile mele și spune dacă mai sînt mîini pentru cîntat la pian! Trebuie să frec vesela de alamă, să spăl paharele, să aprind focul, să fac curățenie. .. Dar aveți două servitoare! Așa s-ar spune, fiindcă e ofițer!... dar servitoarele nici nu se tocnesc bine, că și pleacă, așa că de cele mai multe ori nu avem nici una. .. Dar cum o să mă descurc cu masa?... Și măcar de ar trage soba, ca să ardă focul cum trebuie!... Liniștește-te, Alice, liniștește-te! Ce bine ar fi să se umfle marea, să ajungă pînă aici și să ne înghită! Nu, nu, nu pot să te aud vorbind așa! Și ce-o să zică acum, ce-o să zică! Nu pleca, Kurt, nu mă părăsi! KURT NU, sărmana mea prietenă, nu plec! ALICE Da, dar ce mă fac după ce pleci? KURT Te-a bătut?

227

ALICE

KURT ALICE

KURT ALICE

KURT ALICE

ALICE Pe mine ? O nu, știe că l-aș părăsi! Trebuie să mai păstrăm măcar o urmă de mîndrie!

Afară se aude : „Stai ! Cine-i acolo ? — Prieten”

KURT *(se ridică)*: El e ? ALICE *(speriată)*: Da, el î

Pauză.

KURT Ei, ce Dumnezeu să facem acum? ALICE NU știi! Nu știi!

CĂPITANUL

KURT CĂPITANUL

KURT CĂPITANUL

(intră din fund, vesel): Așaa! Acum, în sfîrșit, sînt liber!.. Ei, doamna a avut timp să se plîngă! Nu-i așa că e nefericită... Ai... ? Cum e vremea afară?

Se apropie o furtună!... *(Păstrînd buna dispoziție, întredeschide ușa.)* Cavalerul Barbă Albastră este în turn cu fata; iar afară santinela patrulează cu sabia scoasă și o păzește pe frumoasa fecioară... apoi vin frații, dar santinela continuă să rămînă pe loc; priviți-o! Merge în pas cadențat! E o santinelă bună! Priviți-o! Tararatamtam tara-ratamtam! Vreți să dansăm dansul săbiilor ? Ca să vadă și Kurt!

Nu, mai bine să ne cînte *Intrarea boierilor* ! O știi și tu ?... Alice, vino, așa cum ești în șorțul de bucătărie, vino și cîntă! Vino odată!

Alice merge fără prea mult chef spre pian.

CĂPITANUL *(o ciupește de braț)*: M-ai vorbit de rău! ALICE EU ?

Kurt își întoarce privirile în altă parte.

Alice cîntă la pian *Intrarea boierilor.*

Căpitanul interpretează în spatele biroului un fel de dans ungar și bate din pîteni. La un moment dat se prăbușește pe podea, fără ca Alice sau Kurt să-l observe. Alice cîntă bucată pînă la sfîrșit.

ALICE *(fără să se întoarcă)*: Să repetăm ?

Tăcere.

ALICE *(se întoarce și-l vede pe căpitan zăcînd în nesimțire în spatele mesei de scris. Spectatorii nu-l pot vedea din cauza biroului)*: Dumnezeu! *(Rămîne în picioare cu brațele încrucișate pe piept și scoate un suspin ca de recunoștință și de ușurare.)*

KURT *(își întoarce privirile spre interior; se repede spre*

căpitan): Dar ce e ? Ce e ? ALICE *(în culmea încordării)*: A murit ? KURT NU știi! Ajută-mă!

ALICE *(rămîne în picioare)*: Nu pot să pun mîna pe el...

E mort? KURT NU ! Trăiește!

Alice suspină.

Kurt îl ajută pe căpitan care se ridică și se așază pe un scaun.

Ce a fost asta? *(Tăcere.)* Ce a fost asta?

Ai căzut.

Cum adică?

Ai căzut! Cum te simți ? Prost ?
 Eu? Nu, de loc! Nici nu știu nimic! Ce stați cu
 gurile căscate la mine?
 Ești bolnav!
 Ce tot vorbiți acolo ? Cîntă Alice... Ah! Mi-e
 rău! (*își duce mîinile la cap.*)
 Vezi că ești bolnav?
 Nu țipa! E numai o amețelă!
 Trebuie să chemăm un medic! Mă duc la telefon!..
 Nu-mi trebuie nici un medic!
 Trebuie! Trebuie să-l chemăm, măcar pentru
 noi, altfel putem fi trași la răspundere!
 îl dau afară, dacă vine!... îl împușc!... Ah!
 Iar mi-e rău! (*își duce mîinile la cap.*)
 (*se duce la ușa din dreapta*): Mă duc să telefoniez!
 (*Iese.*)
 CĂPITANUL
 KURT CĂPITANUL
 KURT CĂPITANUL
 KURT CĂPITANUL
 ALICE CĂPITANUL
 KURT CĂPITANUL
 KURT
 CĂPITANUL KURT
 Alice își scoale șorțul.
 CĂPITANUL Vrei să-mi dai un pahar cu apă?
 ALICE N-am încotro! (*îi dă un pahar cu apă.*) CĂPITANUL Mulțumesc ești foarte amabilă!
 ALICE Te simți rău? CĂPITANUL Scuză-mă că nu mă simt bine.
 ALICE Atunci vrei să te îngrijești? CĂPITANUL S-ar părea că tu nu vrei!
 ALICE De asta poți să fii sigur!
 CĂPITANUL Iată că a sosit și ceasul pe care îl aștepti de atîta vreme.
 ALICE Și tu, care ai crezut că n-o să vină niciodată! CĂPITANUL NU fi supărată pe mine din cauza
 asta!
 Kurt intră din dreapta.
 228

I

ALICE Ce-a spus doctorul?
 KURT A agățat receptorul în furcă, fără nici o explicație ! ALICE (*către căpitan*): Vezi, asta e
 urmarea, fiindcă
 te-ai ținut mîndru, așa, fără rost!
 CĂPITANUL Cred că mi se face și mai rău! încercați să chemați un medic din oraș!
 ALICE (*se duce la telegraf*) : Deci prin telegraf! CĂPITANUL (*se ridică pe jumătate, uluit*): Tu... știi...
 să
 telegraf iezi ?
 ALICE (*telegrafiază*): Da, știu!
 CĂPITANUL Așa?... Atunci dă-i drumul!... Cît de prefăcută mai e! (*Către Kurt.*) Vino și șezi aici, lîngă
 mine!
 Kurt ia loc lîngă căpitan.
 CĂPITANUL Ține-mă de mîină! Uite, stau pe scaun și cu toate acestea îmi tot vine să cad! închipuie-ți!
 Parcă aș merge în jos! Ciudat!
 KURT Dar ai mai avut asemenea stări pînă acum? CĂPITANUL Niciodată!...

KURT Pînă vine răspunsul din oraș. merg să stau de vorbă cu doctorul. Te-a mai îngrijit înainte?

CĂPITANUL Da!

KURT Atunci îți cunoaște organismul... *(Se-ndreaptă spre ușa din stingă.)*

ALICE Răspunsul din oraș o să vină în curînd. E foarte drăguț din partea ta, Kurt! Dar întoarce-te repede! KURT Cît mai repede cu putință *(Pleacă.)* CĂPITANUL E gentil Kurt! Și cît de mult s-a schimbat!

ALICE Da, și încă în bine. Dar îmi pare rău că s-a întîmplat să ne revedem tocmai acum, cînd ne luptăm cu mizeria!

CĂPITANUL Ca să ne felicite!... Aș vrea să știu cum îi merge de fapt! N-ai băgat de seamă că n-a vrut să vorbească despre familia lui? ALICE Am observat, dar cred că nici nu l-a întrebat nimeni! CĂPITANUL Gîndește-te ce viață a mai avut și el!... Și noi!

Mă întreb dacă viața tuturor e la fel. ALICE Poate că da, chiar dacă nu toți vorbesc atîta despre ea cum facem noi!

CĂPITANUL Am crezut de multe ori că o nenorocire nu vine niciodată singură și că cei fericiți fug de necazuri! Tocmai de aceea nouă ne este dat să avem parte numai de nenorociri!

230

ALICE CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL

Ai întîlnit vreodată o familie fericită?

Să mă gîndesc!... Nu!... Ba da... pe soții Ekmarks!

Ce tot spui! Ea a fost operată anul trecut...

Ai dreptate! Ei, atunci nu mai știu... ba da, soții Krafft.

Da, au avut o viață idilică, s-au bucurat de bunăstare, de considerație, de copii buni, pe care i-au căsătorit bine; asta a ținut pînă în jurul vîrstei de cincizeci de ani. Și atunci a venit pe neașteptate necazul cu vărul acela al lor, care a comis o crimă. A urmat condamnarea la închisoare cu toate consecințele ei, și s-a terminat și cu liniștea lor. Numele familiei a fost dezonorat în toate ziarele. ... Procesul unuia din membrii familiei Krafft, atît de stimată pînă atunci, nu le-a permis să se mai arate în lume; au trebuit să retragă copiii de la școală ... O, Doamne! Oare ce boală voi fi avînd? Ce crezi că ai?

Ceva la inimă sau la creier! Am senzația că sufletul ar vrea să-și ia zborul și să se prefacă într-un nor de fum. ALICE Dar poftă de mîncare ai? CĂPITANUL Da! Cum stai cu supeul?

ALICE *(merge încoace și încolo neliniștită):* S-o întreb pe Jenny! CĂPITANUL Dar Jenny a plecat!

ALICE Da, da, da! CĂPITANUL Sună să vină Kristin, să-mi aducă puțină apă proaspătă! ALICE *(sună):* închipuie-ți... *(Sună din nou.)* Nu aude! CĂPITANUL Du-te și vezi ce se-ntîmplă... Ce ne facem dacă a plecat și ea?

ALICE *(deschide ușa din stingă):* Dar ce-nseamnă asta? Cufărul ei e pe coridor, gata împachetat.

CĂPITANUL Atunci a plecat.

ALICE O, e un adevărat iad! *(Izbucnește în plîns, cade în genunchi și își pune capul pe un scaun, hohotînd.)*

CĂPITANUL S-au adunat toate deodată!... Și, colac peste pupăză, mai sosește și Kurt chiar acum, ca să vadă toată mizeria în care ne zbatem! Dacă ne mai paște vreo umilință, să vină mai bine acum, chiar acum!

231

ALICE CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

ALICE
 CĂPITANUL ALICE
 CĂPITANUL
 ALICE
 CĂPITANUL
 ALICE
 CĂPITANUL ALICE
 CĂPITANUL ALICE
 CĂPITANUL
 KURT
 CĂPITANUL
 Știi ce bănuiesc? Kurt nu se mai întoarce!
 De asta îl cred în stare!
 Da, am fost blestemați!...
 Adică ce vrei să spui?
 Nu vezi cum ne ocolesc toți ?
 Puțin îmi pasă! (*Telegraful începe să țacăne.*)
 Iată și răspunsul! Liniște, să aud!... Nici un
 medic n-are timp! Toți se sustrag... Bandă de
 canalii ce sînt!...
 Asta fiindcă i-ai disprețuit și nu i-ai plătit cum trebuie!
 Nu-i adevărat!
 Nu i-ai plătit nici cînd ai avut bani, le-ai disprețuit munca așa cum ai disprețuit-o și pe a mea și pe a
 tuturor! Și iată că acum pur și simplu nu vor să vină! Iar telefonul ni l-au închis, fiindcă și despre el ai
 zis că nu e bun de nimica! Totul e lipsit de valoare, în afară de armele și tunurile tale!
 Nu mai tot bate cîmpii!
 Parcă ar umbla năluci pe aici!
 Ce înseamnă superstițiile astea stupide? Numai
 babele mai vorbesc despre asemenea fleacuri.
 O să vezi!. .. Știi că-i sînt datorii lui Kristin
 simbria pe șase luni?
 Da, cam tot atîta a furat și ea!
 Dar pe lîngă asta am fost nevoită să împrumut
 de la ea și bani gheață!
 De așa ceva te cred în stare!
 Cît ești de nerecunoscător! Doar știi foarte bine
 că am împrumutat ca să le putem plăti copiilor
 drumul înapoi la oraș?
 Va să zică s-a întors și Kurt! Un netrebnic și el!
 Și pe deasupra laș. N-a îndrăznit să spună că
 s-a săturat de ce-a văzut la noi și-i face mai
 multă plăcere să meargă la balul doctorului. Se
 temea, desigur, de un supeu prost la noi!...
 Canalia tot canalie!
 (*intră grăbit pe ușa din stingă*): Da, dragul meu
 Edgar! Așa e! Doctorul îți cunoaște inima pe
 dinafară...
 Inima?
 232
 KURT CĂPITANUL
 KURT CĂPITANUL
 KURT
 CĂPITANUL
 KURT
 CĂPITANUL

KURT

KURT CĂPITANUL

KURT

CĂPITANUL

KURT

CĂPITANUL

KURT

CĂPITANUL

ALICE KURT ALICE KURT

ALICE KURT

ALICE KURT

în

Da, inima ți-e petrificată¹ de mult!

Cum, eu am o inimă de piatră?

Și...

E periculos?

Da, adică...

E periculos?

Da!

Se poate muri de asta ?

Trebuie să fii foarte prudent! în primul rând:

trebuie să renunți la țigara de foi!

Căpitanul aruncă țigara.

Apoi: trebuie să te lași de whisky!... Și,

sfârșit, să stai în pat!

Nu, asta nu! Nu vreau să stau în pat! Dacă mi

se-ntîmplă să cad la pat, s-a terminat! Nu mă

mai scol niciodată! O să dorm noaptea pe divanul

ăsta. Și ce a mai spus?

A fost foarte amabil și a spus că vine imediat,
dacă îl chemi.

A fost amabil, ipocritul? Nu vreau să-l văd!...

Dar de mîncat am voie să mănînc?

în seara asta nu! Iar în zilele următoare numai
lapte!

Lapte. Să nu-l văd în ochi! Va trebui să te obișnuiești!

Nu, sînt prea bătrîn să mă mai obișnuiesc acum! (*Duce mîinile la cap.*) Ah, iar mi-e rău. (*Continuă
să șadă nemișcat, cu privirea holbată.*) (*către Kurt*): Ce-a spus doctorul? Că s-ar putea să moară!

Mulțumesc lui Dumnezeu!

Domol, Alice! Domol!... Acum du-te și adu o pernă și o pătură, ca să-l culc pe divan! Rămîn aici
și o să stau de veghe într-un fotoliu toată noaptea! Și eu? Tu te duci și te culci! Se pare că prezența ta îi
agravează starea!

Poruncește și te voi asculta; știu că ne vrei
binele. (*Iese prin stingă.*)

La amîndoi! Să știi că în certurile voastre n-am
de gînd să pîrtinesc nici pe unul, nici pe altul!

(*Ia sticla de apă și iese prin dreapta.*)

~Joc de cuvinte, în limba suedeza „Kalkhjarta” tradus cuvînt cu cuvînt înseamnă inimă de calcar, iar în medicină are
sensul de „inimă sclerozată”.

De afară se aude cum bate vîntul; la un moment dat, ușa din fund se deschide și în prag apare o bătrînă cu un aspect sărăcăcios, respingător, care privește înăuntru.

CĂPITANUL *(își vine în fire, se ridică în capul oaselor și se uită în jur)*: Va să zică așa! Au plecat toți și m-au părăsit, mizerabilii! *(Zărește pe bătrînă și se sperie.)* Cine e acolo?... Ce dorești? BĂTRÎNĂ Am vrut numai să închid ușa, dragă domnule! CĂPITANUL De ce? De ce? BĂTRÎNĂ Fiindcă a deschis-o vîntul, tocmai cînd treceam prin fața ei!

CĂPITANUL Ai vrut să furi! BĂTRÎNĂ S-ar părea că nu prea sînt multe de luat de aici f Așa spunea Kristin! CĂPITANUL Kristin!

BĂTRÎNĂ Noapte bună, domnule, somn ușor! *(începe să pleacă.)*

Alice intră din stînga aducînd o pernă și o plapumă

CĂPITANUL Cine a fost la ușă? A fost cineva?

ALICE Da, a trecut bătrînă Maja de la azilul de săraci. CĂPITANUL Ești sigură?

ALICE Ți-e teamă? CĂPITANUL Mie să-mi fie teamă? O, nu!

ALICE Dacă nu vrei să te culci în pat, culcă-te aici f CĂPITANUL *(se duce și se întinde pe divan)*:

Aici vreau să stau culcat! *(Vrea să apuce mîna Alicei, dar aceasta și-o trage înapoi)*

Kurt intră cu sticla de apă.

CĂPITANUL Kurt, nu pleca, nu mă lăsa singur!

KURT Rămîn aici toată noaptea! Iar Alice se duce și

se culcă! CĂPITANUL Atunci, noapte bună, Alice!

ALICE *(către Kurt)*: Noapte bună, Kurt!

KURT Noapte bună! *(la loc pe un scaun Ungă divanul*

căpitanului): Nu vrei să-ți scoți cizmele? CĂPITANUL NU! Un soldat trebuie să fie totdeauna echipat și gata de luptă! KURT Te aștepti la o luptă?

CĂPITANUL Poate!... *(Se ridică în capul oaselor.)* Kurt! Ești singurul om în fața căruia mi-am deschis sufletul! Să-ți spun ceva!... Dacă mor în noaptea asta... ai grijă de copiii mei! KURT O să am!

CĂPITANUL Îți mulțumesc, am încredere în tine!

234

KURT Poți să-mi explici de ce ai încredere în mine? CĂPITANUL N-am fost prieteni, fiindcă nu cred în prietenie, iar familiile noastre s-au dușmănit și au fost totdeauna pe picior de război...

KURT Și totuși ai încredere în mine? CĂPITANUL Da! Nu știu de ce! *(Tăcere îndelungată.)* Crezi

că o să mor? KURT Și tu, ca și noi toți! Nu se face nici o excepție

pentru tine! CĂPITANUL Cît de caustic ești!

KURT Da!... Ți-e teamă de moarte? Ai uitat de roabă

și brazda de pămînt!

CĂPITANUL Și ce-ar fi dacă nu s-ar sfîrși totul o dată cu moartea?

KURT Mulți cred așa! CĂPITANUL Și apoi?

KURT Numai surprize, presupun! CĂPITANUL Bine, dar nu se știe nimic precis!

KURT NU, tocmai asta e! Așa că trebuie să fim pregătiți

pentru orice!

CĂPITANUL Doar nu ești atît de copil încît să crezi în iad! KURT TU nu crezi în iad, tu, care trăiești în mijlocul

lui? CĂPITANUL Numai la figurat!

KURT Ai zugrăvit atît de plastic iadul tău, încît orice imagine figurată, poetică sau nepoetică, devine inutilă!

Tăcere.

CĂPITANUL Dacă ai ști prin ce chinuri trec!

KURT Trupești? CĂPITANUL NU, nu trupești!

KURT Atunci trebuie să fie de natură sufletească; a treia posibilitate nu există!

Pauză.

CĂPITANUL *(se ridică în capul oaselor)*: Nu vreau să mor!

KURT Mai adineauri voiai distrugere totală!

CĂPITANUL Da, dacă vine fără dureri!

KURT Dar fără dureri nu se poate!

CĂPITANUL Și asta, acum, e oare distrugerea?

KURT începutul ei!

CĂPITANUL Noapte bună!

KURT Noapte bună!

A același decor dar lampa este pe punctul de a se stinge ; prin ferestre și prin geamurile ușilor din fund se zărește o dimineață
235

cenușie ; marca e agitată. Santinela stă la baterie ca și în tabloul anterior. Căpitanul doarme pe șezlong; Kurt sade alături, pe un scaun, e palid și nedormit.

ALICE *(intră din stîngă)* : Doarme ?

KURT Da, cam de cînd a răsărit soarele.

ALICE Și ce s-a întîmplat în timpul nopții?

KURT Ă mai adormit din cînd în cînd, dar a vorbit , mult în somn.

ALICE Despre ce?

KURT A vorbit despre religie ca un elev de școală,
cu pretenția că a rezolvat enigma universului! în sfîrșit, către dimineață, a descoperit nemurirea sufletului!__.

ALICE Și propria sa onoare!

KURT Bineînțeles ... E, într-adevăr, omul cel mai închipuit din cîți mi-a' fost dat să întîlnesc. „Eu exist, prin urmare există și Dumnezeu."

ALICE în fine ți-ai dat seama! Uită-te la cizmele astea! Cu ele ar fi călcat în picioare tot globul pămîntesc, dacă ar fi putut! Cu ele a călcat în picioare ogoarele altora, cu ele și-a călcat semenii pe degete, iar mie mi s-a urcat pe creștet! ... Urs ce ești, s-a găsit în fine și un ac pentru cojocul tău!

KURT Dacă n-ar avea ceva tragic în el, ar fi comic: dar, în toată micimea lui sufletească, are totuși și trăsături de măreție! N-ai putea spune chiar nimic bun despre el?

ALICE *(se așază pe un scaun)* : Ba da! Numai să nu audă; îndată ce aude un cuvînt de încurajare,-nu-și mai încape în piele de orgoliu.

KURT Acum nu aude nimic; i-am dat morfină!

ALICE Crescut într-o casă de oameni săraci cu copii mulți, Edgar a trebuit de timpuriu să-și ajute familia dînd lecții, căci tatăl său a fost un om leneș, ca ca să nu spun mai mult. E greu, desigur, pentru un tînăr, să fie nevoit să renunțe la toate bucuriile tinereții și să muncească întocmai ca un sclav pentru o droaie de copii ingrați pe care, la urma urmei, nu el i-a adus pe lume. Eram doar o fetiță cînd l-am văzut pentru prima dată: un adolescent, care umbla fără palton iarna, pe un ger de douăzeci și cinci de grade ... Surorile lui mai mici aveau toate paltonașe cu guler de blană.. Totul era bine și frumos și-l admiram, dar în

același timp eram îngrozită de urîtenia lui. Nu-i așa că e colosal de urît?

KURT Adevărat; și urîtenia lui poate avea cîteodată chiar ceva respingător! Mă izbea deosebit de puternic acest lucru, mai ales cînd ne certam; iar cînd era plecat, chipul lui creștea, luînd forme și proporții monstruoase, de ziceai că e într-adevăr o stafie!

ALICE Atunci, gîndește-te la mine ... Mai ales începutul carierei sale de ofițer a fost pur și simplu un adevărat martiriu. Primea din cînd în cînd ajutor de la niște persoane bogate. Dar n-a vrut să recunoască asta niciodată și a acceptat tot ce a primit ca ceva ce i se cuvenea, fără să mulțumească măcar!

KURT Dar parcă ne-am înțeles să-l vorbim de bine!

ALICE Da, după ce va muri! Atunci nu mă voi mai gîndi atîta la ce spun!

KURT Găsești că e un om rău?

ALICE Da, poate totuși să fie și bun și sensibil. Ca dușman este însă îngrozitor!

KURT De ce n-a fost avansat maior?

ALICE Trebuie să înțelegi! Nimeni n-a vrut să aibă drept superior pe un om care îți arătase pornirile tiranice încă din vremea cînd era egal în grad! Dar să nu faci nici cea mai mică aluzie la gradul de maior! Susține că el e cel care nu vrea să fie avansat maior! ... Dar despre copii a amintit ceva?

KURT Da, a spus că i-e dor de Judit!

ALICE Mi-am imaginat! O! Știi cine e Judit ? îi seamănă leit, și pe ea a asmuțit-o împotriva mea! închi-
puie-ți că propria mea fîică ... a ridicat mîna asupra-mi!

KURT Ei, nu dar asta e prea mult!

ALICE Tăcere! Se mișcă! ... Vai, dacă ne-a auzit! ... Mai e și perfid!

KURT Acum se trezește de-a binelea!

ALICE Nu-i așa că parcă ar fi un strigoi! Mi-e frică de el!

Tăcere.

CĂPITANUL *(se mișcă, se trezește, se ridică și privește în jur)* : E dimineață! în sfârșit! ...

KTJRT Ei, cum te simți acum? CĂPITANUL Prost!

KURT Vrei să vină un doctor să te vadă? CĂPITANUL Nu! ... Vreau să o văd pe Judit! Fata mea!

236

237

KURT Nu crezi că ar fi bine, să-ți pui la punct toate

hîrțiile pentru cazul că s-ar întîmpla ceva? CĂPITANUL Ce vrei să spui? Ce să se întîmple?

KURT Ceea ce i se poate întîmpla oricui! CĂPITANUL AȘ, fleacuri! Nu mor eu așa, cu una cu două ... n-aveți nici o grijă! Iar tu, Alice, nu te bucura prea repede. KURT Gîndește-te la copii! Fă-ți testamentul, pentru

ca soției tale să-i rămîină măcar mobila!

CĂPITANUL Cum adică, să mă moștenească înainte de a muri ? KURT NU ! Dar dacă se întîmpla ceva, să nu rămîină pe drumuri! Cea care timp de douăzeci și cinci de ani a îngrijit, a șters de praf, a ținut în bună stare mobila asta trebuie să aibă dreptul s-o păstreze. Să-l chem pe notarul public?

CĂPITANUL NU !

KURT Ești crud, mai crud decît mi-am închipuit! CĂPITANUL *(cade din nou pe spate, sfîrșit)*: Iar mi-a venit! ALICE E cineva în bucătărie, trebuie să mă duc! KURT Du-te! Aici nu mai sînt multe de făcut!

Alice pleacă.

CĂPITANUL *(se trezește)*: Ei, Kurt, ia spune-mi, cum vrei

să-ți organizezi spitalul de carantină? KURT Mai avem să ne gîndim și la asta! CĂPITANUL NU, aici în insulă eu sînt comandantul și depinzi de mine, nu uita!

KURT Ai văzut vreodată un spital de carantină? CĂPITANUL Dacă am văzut? Da, încă înainte de a te naște tu! Și acum să-ți dau un sfat: să nu plasezi etuvele de dezinfectare prea aproape de țărm. KURT Și eu care credeam că trebuie să fiu în apropiere de apă! ...

CĂPITANUL Păi vezi cît de puțin te pricepi la ceea ce aide făcut! Doar tocmai apa e mediul bacililor, elementul lor vital! KURT Bine, dar apa sărată a mării e necesară pentru înlăturarea tuturor impurităților!

CĂPITANUL Idiotul! ... Auzi, cînd o să-ți faci rost de locuință, trebuie să-ți aduci și copiii! KURT Și crezi că o să mi se dea voie să-i aduc? CĂPITANUL Firește că da, dacă ești cît de cît bărbat! Ai face o impresie bună asupra oamenilor de aici, dacă le-ai arăta că îți îndeplinești datoria și în privința asta! ...

238

KURT

CĂPITANUL

KURT

CĂPITANUL

KURT CĂPITANUL

KURT CĂPITANUL

KURT CĂPITANUL

KURT CĂPITANUL

KURT CĂPITANUL

KURT

în privința asta mi-am făcut totdeauna datoria! *(ridică vocea)* : ... în privința asta care la tine e punctul cel mai slab! Dar nu ți-am spus ...

(continuă) : Fiindcă nimeni nu-și părăsește copiii în felul ăsta ... Spune mai departe!

în calitate de rudă mai în vîrstă ce-ți sînt, consider că am oarecare drept să-ți spun adevărul, chiar dacă e penibil ... Nu trebuie să mi-o iei în nume de rău! Ți-e foame? Da!

Vrei să mănînci ceva ușor? Nu, ceva consistent! Atunci ești pierdut!

Nu-i destul că ești bolnav, mai trebuie să rabzi și de foame! Așa a prescris medicul!

Nici să bea, nici să fumeze! Atunci zău că viața nu mai face nici cît o ceapă degerată! Moartea cere sacrificii, altfel vine imediat!

ALICE (*intră cu câteva buchete de flori, câteva telegrame și scrisori*): Astea sînt pentru tine! (*Aruncă scrisorile pe birou.*)

CĂPITANUL (*măgulit*): Pentru mine! ... Ia să vedem! ... ALICE Dar nu sînt decît de la subofițeri, de la cei

care cîntă în fanfară și de la sergenți! CĂPITANUL Ești geloasă!

ALICE Dacă ar fi cununi de lauri, ar fi altceva, dar

așa ceva n-o să primești tu niciodată! CĂPITANUL Hm! ... Uite și o telegramă de la colonel ... Citește tu, Kurt! Colonelul e în orice caz un gentleman ... chiar dacă e puțin cam idiot! ... Aici, de la ... Ce scrie? A, de la Judit! ... Fii bun și telegrafiază-i să vină cu primul vapor!... Aici ... da! Oricum, nu sînt chiar lipsit de prieteni; e frumos că se gîndesc la un om bolnav, care are anumite merite, e mai presus de situația sa, e neînfricat și fără de prihană! ALICE NU înțeleg! Ți se aduc felicitări fiindcă ești bolnav? ! CĂPITANUL Hienă ce ești!

ALICE (*către Kurt*): Știi, era la un moment dat aici un doctor atît de detestat, încît cînd s-a mutat din

239

CĂPITANUL

ALICE KURT

CĂPITANUL ALICE

CĂPITANUL ALICE

CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL

KURT CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL ALICE

insulă s-a dat un banchet — după ce-a plecat, nu în cinstea lui.

Pune florile în glastre ... Firește că nu sînt credul; știu că oamenii sînt o banda de canalii, dar acest omagiu simplu zău că e sincer ... Nu se poate să nu fie sincer! Cap sec!

(*citește o telegramă*) : Judit spune că nu poate veni, fiindcă vaporul nu circulă din cauza furtunii. Asta-i tot?

Nuu! Mai adaugă ceva! Să auzim!

Da, îl roagă pe papa să nu mai bea atîta! Nu i-e rușine! Ăștia sînt copiii! Asta-i fiica mea unică și iubită ... Judit a mea! Idolul meu! Și care îți seamănă leit!

Asta-i viața! și cele mai mari bucurii ale ei! Ptiu, drace!

Culegi ce ai semănat! Tu ai ridicat-o împotriva mamei sale Și acum ea se ridică împotriva tatălui său! și să mai zică cineva că nu este un Dumnezeu!

(*către Kurt*) : Și ce spune colonelul ? Aprobă concediul, fără doar și poate! Concediul? Dar n-am cerut nici un concediu! Nu, dar l-am cerut eu! Nu-l primesc! Ordinul s-a dat! Nu mă interesează!

Vezi, Kurt, pentru omul ăsta nu există nici un fel de lege sau regulament, nu admite nici o ordine stabilită de cineva ... El e mai presus de toate și de toți, lumea a fost făcută numai pentru a-i aduce lui foloase, soarele și luna își urmează traiectoria numai ca să poarte lauda lui spre stele; ăsta e bărbatul meu! Căpitanul neînsemnat, care nici măcar nu a reușit să ajungă maior, de care rîd toți fiindcă se umflă în pene închipuindu-și că e temut; caraghiosul ăsta, care se sperie de întuneric și crede în barometre! Pe scurt: o roabă cu gunoi și nici acela de cea mai bună calitate!

(*iși face vînt cu un buchet de flori, mulțumit de sine, fără s-o asculte pe Alice*): L-ai invitat pe Kurt la micul dejun? Nu!

CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL

ALICE

240

CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL

CĂPITANUL

Atunci du-te și fă **două biftecuri** *ă la Chateau-briand*.

Două?

Vreau și eu unul!

Dar sîntem trei!

Vrei și tu? Ei, atunci fă trei!

Dar de unde să le iau? Aseară l-ai invitat pe

Kurt la cină și noi n-aveam în casă nici o coajă de pîine. Kurt a trebuit să stea toată noaptea de veghe, fără să mănînce nimic; nici măcar o cafea n-a băut, fiindcă și asta s-a terminat și nimeni nu ne mai dă ceva pe credit!

E mînioasă fiindcă n-am murit ieri!

Nu, ci fiindcă n-ai murit acum douăzeci și cinci de ani, fiindcă n-ai murit încă înainte de a mă fi născut eu!

(către Kurt): Auzi ce spune ? ... Așa se întîm-plă, dragă Kurt, cînd aranjezi tu o căsătorie! Că ea n-a fost pusă la cale în ceruri, asta e sigur!

Alice și Kurt se privesc cu înțelese.

(se ridică și merge spre ușă): Dar, în sfîrșit, orice ați zice, eu plec acum la serviciu! *(își pune casca demodată de artilerie, se încinge cu sabia și-și îmbracă mantaua.)*

Alice și Kurt încearcă să-l împiedice, dar în zadar.

La o parte! *(Iese.)*

Da, du-te! Totdeauna pleci, întorci spatele cînd ești înfrînt și-ți lași nevasta să acopere retragerea, bețivanule, lăudărosule, mincinosule! Ptui!

KURT E nemaipomenit!

ALICE Da, și încă nu știi totul!

KURT Mai e și altceva?

ALICE Mi-e rușine să-ți spun ...

KURT Dar unde se duce? Și cum de mai are putere să umble ?

ALICE Tocmai asta-i întrebarea! Acum se duce la subofițeri și le mulțumește pentru flori ... Apoi J mănîncă și bea cu ei ... După aceea îi vorbește de rău pe ofițeri ... Dacă ai ști de cîte ori a l fost amenințat că o să fie dat afară! Numai mila pe care o inspiră familia l-a salvat! Iar el își închipuie că nu-l dau afară fiindcă se tem de superioritatea lui! Iar pe bietelesoții ale ofițerilor,

241

CĂPITANUL

ALICE

care au pus o vorbă pentru noi, le urăște si l.

bîrfește! KURT Trebuie să mărturisesc ... am venit aici crezînd

că o să trăiesc mai liniștit la marginea mării

iar despre felul cum trăiți voi n-am știut nimic

Bietul Kurt! ... Cum să fac rost de puțină

mîncare pentru tine?

Eu o să mă duc la doctor, dar tu? Dă-mi voie

să mă ocup eu de asta.

Numai să nu afle, căci mă omoară, cu siguranță!

(privește pe geam): Uite-l afară, pe meterez, unde bate vîntul mai tare!

Ce păcat ... că e așa cum e!

Păcat de voi amîndoi! ... Dar ce s-ar putea

face?

Nu știu ... în plus, a mai sosit și un teanc de note de plată, dar nu le-a observat! ... Cîteodată e mai

bine să nu le vezi chiar pe toate!

(la fereastră): Acum și-a desfăcut mantaua și vîntul îi pătrunde pînă la piele! De aici o să i se tragă moartea cu siguranță!

Nu cred că moare. Adineauri, cînd a simțit că viața e gata să^ părăsească, s-a cramponat solid de mine, a început să se amestece în treburile mele, ca și cînd ar fi vrut să pătrundă în propria mea ființă și să trăiască viața mea.

Asta e natura lui de vampir ... își bagă nasul în afacerile altora, se interesează de soarta altora, intervine și ia hotărîri pentru alții, fiindcă propria lui viață nu-l mai interesează. Și nu uita un lucru, Kurt: nu-i permite să se amestece în viața ta familială, nici să-ți cunoască prietenii, fiindcă ți-i răpește și se împrietenește el cu ei ... în privința asta e un adevărat vrăjitor! ... Dacă ar trăi copiii tăi un timp în preajma lui, ai vedea că s-ar împrieteni repede cu ei, le-ar da sfaturi și i-ar crește așa cum crede el și, mai ales, altfel de cum ai dori tu.

Alice, nu cumva el a fost cel care mi-a luat copiii, cînd am divorțat?

Acum, că a trecut ... Da, el a fost!

Am bănuț, dar n-am fost sigur! Va să zică el a fost!

Tu l-ai rugat, cu toată încrederea, pe bărbatul meu să meargă la nevastă-ta și să caute să vă împace; el însă a început să-i facă curte și chiar

ALICE KURT

ALICE KURT

ALICE KURT

ALICE

KURT ALICE

KURT

ALICE

KURT

ALICE KURT

ALICE

242

a învățat-o cum să procedeze ca să i se dea ei copiii!

KURT O, Doamne! O, Dumnezeu, din cer! ALICE Ei, ai acum ocazia să-i cunoști încă o trăsătură de caracter!

Pauză.

KURT Știi că azi-noapte ... cînd credea ca e gata să moară ... mi-a cerut să-i promit că o să am grijă de copiii lui!

ALICE Dar n-o să te răzbuni pe copiii mei, nu-i așa? KURT Adică să nu mă țin de promisiune ? Nu! O să am grijă de copiii voștri!

ALICE Fără îndoială că asta ar fi cea mai cruntă răzbunare împotriva lui, fiindcă nu _ urăște nimic, mai mult ca mărînimia! KURT Prin urmare pot să consider că m-am răzbunat!

Fără ca să o fi făcut de fapt!

ALICE Iubesc răzbunarea; ea este o formă a dreptății; și ard de nerăbdare să văd cum va fi pedepsită

rău- tatea!

!

KURT Așadar, rămîi tot pe vechea ta poziție? ALICE O să rămîn totdeauna; în ziua în care aş ierta sau aş iubi pe un dușman, aş fi o ipocrită! KURT Alice! Poate că datoria noastră e să nu spunem totul, să nu vedem totul! Asta e ceea ce se numește indulgență, și cu toții avem nevoie de ea. ALICE EU, însă, nu! Viața mea e curată și cinstită și

am jucat întotdeauna cu cărțile pe față. KURT Poate că e totuși cam mult să pretindem așa ceva!

ALICE Ba e prea puțin! Fiindcă tot ce mi-a fost dat să sufăr, fără să o merit, din cauza omului ăsta, pe care nu l-am iubit niciodată ... KURT Atunci de ce te-ai căsătorit cu el? ALICE De fapt, de ce? ... Fiindcă m-a luat! M-a sedus! Nu știu! Și apoi, voiam să mă ridic, să ajung în vîrful societății ...

KURT Și ai renunțat la cariera ta artistică! ALICE Care era disprețuită! Dar știi, de fapt m-a indus în eroare. M-a amăgit că o să duc o viață lipsită de griji ... că o să am un interior minunat ... singurul aur pe care l-am văzut a fost cel de pe uniformă și nici acela nu era veritabil! M-a tras pe sfoară!

KURT Stai puțin! Un tînăr îndrăgostit privește viitorul cu încredere ... iar dacă speranțele sale nu se

243

ALICE KURT ALICE KURT ALICE

KURT

ALICE KURT ALICE KURT

ALICE

KURT ALICE

KURT

ALICE

KURT ALICE

realizează întocmai, trebuie să-l iertăm! Și eu am pe conștiință același gen de înșelătorie, fără să mă consider totuși un impostor! De ce privești afară spre meterez?

Mă uit să văd dacă nu cumva a căzut. Și a căzut?

Din păcate, nu! De fiecare dată mă trage pe sfoară! Atunci mă duc la doctor și la judecător! (*ia loc pe un scaun lângă fereastră*): Du-te, Kurt dragă! Eu rămîn aici și aștept. Pot să spun că m-am obișnuit să aștept.

Același decor; la lumina zilei. Santinela de la baterie continuă să meargă tacticos în sus și în jos ca mai înainte.

Alice sade în fotoliul cu spetează înaltă. E căruntă.

(*întră din stîngă după ce a bătut la ușă*): Bună ziua, Alice!

Bună ziua, prietene! Ia loc! (*se așeză în fotoliul din stîngă*) : Sosește vaporul! Dacă vine și el, știu ce m-așteaptă! Vine și el! I-am văzut casca strălucind! ... Ce-a făcut în oraș?

E ușor de ghicit; dacă și-a pus uniforma de paradă, înseamnă că s-a dus la colonel; și dacă și-a luat mănușile de gală, înseamnă că s-a dus să facă vizite.

Ai observat cît de calm era ieri? De cînd s-a lăsat de băutură și a început să fie cumpătat, parcă a devenit alt om; liniștit, rezervat, atent . . . Știu. Să fi fost totdeauna cumpătat, ar fi reprezentat un adevărat pericol pentru omenire. Poate că tocmai asta a fost șansa ei; datorită whisky-ului a devenit ridicol și inofensiv. Alcoolul l-a pedepsit ... Și ai observat că de cînd a văzut moartea cu ochii, a luat un aer de demnitate, care-l înalță; cine știe, poate că o , dată cu credința în nemurire, care i-a încolțit-recent în suflet, a ajuns la o altă concepție de viață. Te înșeli! Numai la răutăți se gîndește! Să nu crezi nimic din ceea ce spune; minte de îngheață apele. Iar arta de a urzi intrigi o cunoaște ca nimeni altul! .

..

(*se uită la Alice*): Alice, dar ce s-a întîmplat? Ai încăruntit în numai două nopți! Nu, dragă prietene, sînt căruntă de mult, dar de cînd bărbatul meu e ca și mort, nu mi-am mai

KURT ALICE

KURT ALICE

KURT ALICE

KURT ALICE

KURT

ALICE

KURT ALICE

vopsit părul! Douăzeci și cinci de ani într-o fortăreață ... Știi că aici a fost înainte o închisoare ?

închisoare! Da, cam așa arată, după pereți! Și apoi, să nu mai vorbesc de cum mi s-a stricat tenul! După atîția ani petrecuți aici, și copiii aveau la un moment dat o culoare de ocnași! Mi-e

greu să-mi închipui cum ar gînguri niște copii mici între pereții ăștia! Chiar că au gîngurit foarte rar! Iar cei doi care au murit, s-au prăpădit din cauza lipsei de lumină. Și ce crezi că o să urmeze acum? Lovitura hotărîtoare . împotriva ta și a mea! în timp ce citeai telegrama de la Judit, am observat că începe deodată să scapere fulgere din priviri. Fulgerele erau îndreptate împotriva lui Judit; dar deoarece, după cum știi, pe ea nu este voie să o atingă nici cu o floare, ura lui a ricoșat asupra ta!

Și ce crezi că are de gînd să întreprindă împotriva mea?

Greu de spus, dar, în orice caz, se pricepe ca nimeni altul să iscodească secretele altora . .. N-ai observat că ieri a petrecut toată ziua în spitalul tău, că a arătat un interes deosebit pentru existența ta, că trăia parcă numai pentru copiii tăi? ... îl cunosc eu bine pe căpcăunul ăsta ... Iar propria lui viață e pe cale să se stingă sau s-a și stins ...

Și eu am uneori impresia că a trecut pe tărîmul celălalt. Fața i-e fosforescentă și întregul lui organism pare să se descompună ... iar strălucirea ochilor amintește de flăcările ce licăresc deasupra mormintelor și în ținuturile mlăștinoase ... Uite-l ca vine! Spune, crezi că ar putea să fie gelos? Nu, pentru asta e prea arogant! ... „Arată-mi __bărbatul pe care aș putea fi gelos!” sînt "propriile" lui cuvinte.

Cu atît mai bine, defectele lui au și anumite părți bune! ... Ce spui, e bine să fii prevenitor cu el? Să nu fii politicos, fiindcă o să creadă că ești ipocrit ! Iar dacă va începe să spună minciuni, să te prefaci că-l crezi; în felul acesta am ajuns să-i tălmăcesc foarte bine minciunile. Cu ajutorul acestui dicționar al meu aflu de fiecare dată, în mod precis, care-i adevărul. Acum presimt că o să se întîmple ceva teribil ... Dar tu, Kurt,

245

CĂPITANUL

să nu-ți pierzi cumpătul! Singurul meu atu în luptele noastre îndelungate" a fost faptul că mi-am păstrat în toate împrejurările prezența de spirit, fiindcă eram mereu trează ... în timp ce el își găsea totdeauna alinare în whisky ... Ah, o să vedem!

(intră din stînga îmbrăcat în uniformă de paradă, cu cască, manta și mănuși albe; e calm, demn, dar palid și cu ochii înfundați în orbite; înaintează poticnindu-se și se așază departe de Kurt și de Alice, în partea dreaptă a scenei, fără s-și scoată casca și mantaua; fine tot timpul sabia între genunchi):

Bună ziua! Iertați-mă că mă așez în felul ăsta dar sînt cam obosit!

Bună ziua și bine ai venit!

Cum te simți?

Foarte bine! Doar cam obosit! ...

Ce mai e nou prin oraș?

Nu mare lucru, dar atît cît e, e bine. Printre altele am fost la doctor și mi-a spus că n-am nimic și că dacă mă îngrijesc pot să trăiesc încă douăzeci de ani!

(către Kurt): Asta-i minciună! *(Către căpitan.)*

Ce veste bună, dragă!

Da, așa a spus!

Cîteva minute de tăcere, în cursul căroră căpitanul se uită spre Alice și Kurt, ca și cînd ar vrea să-i roage să vorbească.

(către Kurt) : Nu spune nimic; lasă-l pe el să vorbească mai întîi; așa își dă cărțile pe față! *(către*

Alice): Ai spus ceva? Nu, nimic.

(încet): Ascultă, Kurt!

(către Kurt): Vezi, că pînă la urmă deschide el vorba! După cum știi, am fost în oraș!

Kurt dă din cap în semn de aprobare.

CĂPITANUL Și acolo ... am făcut cunoștințe noi ... printre alții ... cu un tânăr voluntar (*ezitînd*) de la artilerie!

Pauză, în timpul căreia Kurt pare neliniștit.

CĂPITANUL Fiindcă avem nevoie de voluntari, tocmai aici la noi, m-am înțeles cu colonelul ca băiatul să

ALICE și KURT ALICE

CĂPITANUL ALICE

CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL ALICE

CĂPITANUL ALICE

CĂPITANUL

vină aici ... o să te bucore, pe tine în primul rînd ... să afli că e vorba de propriul tău fiu! ALICE

Vampirul! Vezi? KURT în împrejurări obișnuite, așa ceva l-ar bucura pe

un tată, dar în situația mea, mi-e penibil! CĂPITANUL NU înțeleg de ce.

KURT Nici nu-i nevoie să înțelegi, e destul că *eu* nu vreau!

CĂPITANUL Serios ? ... Atunci află că tînărul a primit ordin să vină aici și că, începînd din acest moment, se află sub comanda mea!

KURT în acest caz o să-l oblig să treacă la alt regiment! CĂPITANUL N-O S-O poți face, n-ai nici un drept asupra fiului tău!

KURT . Nici un drept?

CĂPITANUL 'Nu, tribunalul 1-a încredințat mamei sale. KURT Atunci voi intra în legătură cu mamă-sa! CĂPITANUL NU mai e nevoie! KURT NU mai e nevoie? CĂPITANUL NU, am făcut-o eu! Da!

(încearcă să se ridice de pe scaun, dar cade la loc.)

ALICE *(către Kurt)* : Acum trebuie să moară! KURT Zău că e un căpcăun! CĂPITANUL Da, asta-i chestiunea! *(Direct către Alice și Kurt.)*

Ați spus ceva?

ALICE NU, n-am spus nimic! Dar ce, n-auzi bine? CĂPITANUL NU, aud cam prost!... Dacă vii însă puțin mai

aproape, îți spun ceva între patru ochi! ALICE NU e nevoie! Și apoi este de preferat pentru ambele părți să avem un martor!

CĂPITANUL Ai dreptate, totdeauna e bine să ai martori!...

Dar, mai înainte de toate, e gata testamentul?

ALICE *(îi predă un document)*: L-a scris notarul public personal!

CĂPITANUL în avantajul tău... Bine!... *(Citește documentul cu atenție, apoi îl rupe cu grijă în bucățele, pe care le aruncă pe jos.)* Asta e! Da! ALICE Ai mai văzut un om ca ăsta! KURT Dar nu-i om! CĂPITANUL Aș vrea să-i mai spun lui Alice următoarele:...

ALICE *(neliniștită)* : Te rog, spune!

CĂPITANUL *(CU același calm)*: în urma dorinței tale de mult exprimate și pentru a pune capăt acestei vieți mizerabile, urmare a unei căsătorii nefericite, precum și din cauza indiferenței cu care ți-ai tratat soțul și copiii, și a neglijenței cu care ai

246

247

condus menajul, am înaintat, acum cînd am fost în oraș, o cerere de divorț la tribunal! ALICE Așaa? Și motivul?

CĂPITANUL *(la fel de calm ca mai înainte)* : în afară de motivele menționate, mai am și cîteva pur personale! întrucît s-a constatat că aș mai putea să mai trăiesc și douăzeci de ani de acum înainte, m-am gîndit să înlocuiesc legătura asta nefericită cu alta care să-mi convină mai mult, adică să-mi unesc soarta cu cea a unei femei care, o dată cu devotamentul pentru soț, să aducă în cămin și tinerețe și, dă-mi voie s-o spun, oarecare frumusețe! ALICE *(își scoate verigheta și i-o aruncă în față)* : Poftim !

CĂPITANUL (*ia verigheta și o pune în buzunarul de la vestă*): Va să zică își aruncă verigheta! Martorul de față este rugat să fie atât de bun și să înregistreze acest lucru!

ALICE (*se ridică de pe scaun, agitată*) : Și va să zică ai de gând să mă dai afară și să aduci o altă femeie în casa mea? CĂPITANUL Uite că da!

ALICE Ei, atunci, să dăm cărțile pe față! Vere Kurt, omul ăsta s-a făcut vinovat de tentativă de omor contra soției sale! KURT Tentativă de omor? ALICE Da, m-a împins în mare! CĂPITANUL N-ai martori!

ALICE Minți! Judit a văzut! CĂPITANUL Ei și, ce importanță are!

ALICE Ea poate să depună mărturie! CĂPITANUL Nu poate, spune că n-a văzut nimic!

ALICE TU ai învățat-o să mintă! CĂPITANUL N-a mai fost nevoie; o învățaseși tu de mai înainte!

ALICE Te-ai întâlnit cu Judit? CĂPITANUL Da!

ALICE O, Doamne Dumnezeule !

CĂPITANUL Fortăreața s-a predat! Inamicului i se acordă retragere nestînjenită în timp de zece minute! (*își pune ceasul pe masă.*) Zece minute! Cu ceasul pe masă! (*Rămîne în picioare cu mina la inimă.*) ALICE (*se apropie de căpitan și-l ia de mînă*): Ce e ? CĂPITANUL NU știu!

ALICE Vrei să-ți dau ceva? Vrei să bei? CĂPITANUL Whisky? Nu, nu vreau să mor! Ascultă! ... (*își îndreaptă spinarea.*) Nu mă atinge! ... Zece minute, altfel fortăreața va fi rasă de pe supra-

248
fața pămîntului! (*Scoate sabia.*) Zece minute!

(*lese pe ușa din fund.*)

KURT Dar cine e omul ăsta? ALICE E un demon, nu e om! KURT Și ce are cu băiatul meu?

ALICE Vrea să-l aibă ostatic, ca să te poată șantaja pe tine; vrea să te izoleze de autoritățile din insulă . . . Nu știi că insula a fost denumită de propria ei populație „micul iad” ?

KURT NU, n-am știut! ... Alice, ești prima femeie care îmi inspiră milă, despre celelalte am spus totdeauna că-și merită soarta.

ALICE NU mă părăsi tocmai acum! Nu mă lăsa singură, mă bate! M-a bătut mereu, timp de douăzeci și cinci de ani ... și chiar în fața copiilor ... mi-a dat brînci în mare...

KURT Acum, după ce știu și asta, mă ridic cu toată hotărîrea împotriva lui! Am venit aici fără nici un gând rău, încercînd să uit cît m-a umilit și m-a bîrfîit! L-am iertat chiar și cînd mi-ai spus că el a fost acela care m-a despărțit de copii. . . fiindcă era bolnav ... pe moarte ... dar dacă vrea să-mi ia băiatul, trebuie să moară; sau el, sau eu. .

ALICE Bine! Să nu predăm fortăreața! S-o aruncăm în aer cu el cu tot, chiar dacă pierim și noi cu această ocazie. De explozibil fac eu rost!

KURT N-am fost de loc supărat cînd am venit aici și m-am gîndit chiar să fug cînd am simțit că ura dintre voi mă molipsește; dar acum simt p nevoie irezistibilă să-l urăsc pe omul ăsta ca pe un diavol... Ce e de făcut ?

ALICE Tot de la el am învățat ce tactică trebuie adoptată! Să aducem de partea noastră pe dușmanii lui și să căutăm aliați!

KURT închipuie-ți că a căutat să se întâlnească cu ne-vastă-mea! De ce oare nu s-or fi unit cu mult înainte? Ar fi ajuns în cele din urmă să se păruiască de s-ar fi cutremurat pămîntul! ALICE Acum însă, cele două sufletele s-au întâlnit. .. și trebuie să le despărțim! Bănuiesc eu care e punctul lui slab; nu degeaba îl observ de atîta vreme!

249

KURT Cine e dușmanul lui cel mai neîmpăcat aici, în insulă ?

ALICE Directorul materialelor! KURT E un om onorabil? ALICE Da, este! ... El știe ce ... ce știu ... și eu! Știe

ce au făcut împreună (adjutantul) de artilerie și căpitanul!

KURT Ce au făcut? Ce vrei să spui? ALICE AU deturnat fonduri!

KURT E îngrozitor! Ei nu, în așa ceva nu vreau să mă amestec!

ALICE Haha! Așadar, nu ești în stare să răpui un dușman!

KURT Am fost, altădată... dar astăzi nu mai sînt! ALICE De ce?

KURT Fiindcă am descoperit... că dreptatea tot învinge pînă la urmă!

ALICE Așteaptă numai mult și bine! Pînă una alta ți-a luat băiatul! Uită-te la părul meu alb... vezi cît de

des e încă! El are de gînd să se recăsătorească, dar în acest caz voi fi și eu liberă să fac la fel. Sînt liberă! Iar peste zece minute o să-l vezi aici, jos, la arest. (*Bate cu piciorul în pămînt.*) Aici, jos ! ... Iar eu o să dansez deasupra capului său, o să dansez *Intrarea boierilor* ... (*Face cîțiva pași de dans cu mîinile în șolduri.*) ... Hahahaha! Și o să cînt la pian, ca să audă. (*Lovește violent clapele pianului.*) O! Turnul o să-și deschidă porțile și santinelele, cu săbiile scoase, n-or să mă mai păzească pe mine, ci pe el ... tararatam-tam tararatamtam! Pe el, pe el o să-l păzească!

KURT (*care o privește oarecum nedumerit, dar și cu admirație*) : Alice! Și tu ești un demon ?!

ALICE (*se urcă pe un scaun și ia jos cununile 'de lauri*) : Astea vreau să le iau cu mine la plecare ...

Laurii triumfului! Și panglicile care flutură în bătaia vîntului! Cam prăfuite, dar mereu verzi!... Ca și tinerețea mea! ... Eu nu sînt bătrînă, Kurt!

KURT (*CU ochi strălucitori*): Tu ești un demon!

ALICE Din „micul iad”! ... Ascultă, merg acum să mă schimb ... (*își desface părul.*) Mă îmbrac în două minute ... mă duc la directorul arsenalului.. . și apoi fortăreața sare în aer!

KURT (*ca mai înainte*): Ești un demon!

250

ALICE Asta o[^] spuneai mereu și pe vremea cînd eram copii. Îți mai aduci aminte, cînd ne-am logodit odată în copilărie! Haha! Vai, cît erai de timid! ...

KURT (*serios*) : Alice!

ALICE Da, așa erai! Și îți ședea bine! Vezi, există femei îndrăznețe, cărora le plac bărbații timizi, și... probabil că sînt bărbați timizi, cărora le plac femeile îndrăznețe. Erai puțin îndrăgostit de mine pe vremea aceea, nu-i așa?

KURT NU mai știu unde mă aflu!

ALICE La o actriță care nu ține seama de toate conveniențele, dar care în rest e o femeie remarcabilă !

Da, da! Dar acum sînt liberă, liberă, liberă! ... întoarce-te să-mi schimb corsajul! (*își desface corsajul*)

Kurt se năpustește asupra ei, o ia în brațe, o ridică și o mușcă de gît, încît ea scoate un țipăt. După aceea o aruncă pe șezlong și iese grăbit prin stînga.

Seara. Același decor. Santinela de la baterie poate fi văzută în continuare prin fereastra din fund. Cununile de lauri atîrnă de speteaza unui scaun. Lampa din tavan e aprinsă. Muzică în surdină.

Căpitanul, palid și cu ochii adînciți în orbite, încărunit, îmbrăcat într-o uniformă uzată, cu cizme de călărie în picioare, sade la masa de scris și face o pașenie. Poartă ochelari. Muzica antractului continuă și după ridicarea cortinei pînă la intrarea pe scenă a unui nou personaj.

Căpitanul continuă pașenia, dar din cînd în cînd tresare, privește în sus și ascultă îngrijorat.

Se pare că nu-i iese pașenia, se enervează și adună cărțile. După aceea merge la fereastra din stînga, o deschide și zvîrle cărțile de joc afară. Fereastra rămîne deschisă, dar se mișcă din balamale în bătaia vîntului.

Căpitanul se duce la dulap, dar se sperie de zgomotul pe care îl face fereastra, așa încît se întoarce să vadă ce s-a întîmplat. Ia trei sticle de whisky — sticle de culoare închisă, în patru colțuri — le privește cu luare-aminte și le aruncă pe fereastră.

După aceea, ia cîteva cutii de țigări de foi, miroase una și o aruncă pe fereastră.

Își se oate ochelarii, îi șterge și îi pune din nou, ca să-și dea seama cum vede cu ei. Apoi îi aruncă pe fereastră. Se împiedică printre mobile, ca și cînd nu ar vedea bine și aprinde un candelabru cu șase luminări, care se află pe dulap. Observă cununile de lauri, le ia și merge cu ele spre fereastră, dar se întoarce. Ia husa de pe pian și împachetează cu grijă cununile, prinde colțurile pachetului cu cîteva ace cu gămălie de pe masă și îl pune

251

ALICE

KURT ALICE

ALICE

KURT ALICE KURT ALICE

KURT ALICE

după aceea pe un scaun. Merge la pian, izbește cu pumnul în clape, închide pianul și aruncă cheia pe fereastră. Aprinde luminările de pe pian ; apoi merge la etajeră, la fotografia soției sale, o privește un timp și o rupe în bucăți pe care le aruncă pe jos. Fereastra se mișcă în balamale și el se sperie din nou. După ce se liniștește, ia fotografiile fiului și a fiicei sale, le sărută pe furiș și le pune în buzunarul vestei. Celelalte fotografii le dă jos cu cotul și le adună cu piciorul într-o grămadă.

După aceea se așază obosit la masa de scris și își duce iarăși mina la inimă. Aprinde lampa de pe masă și suspină; privește înainte ca și cum ar vedea ceva neplăcut ... Se ridică și merge la dulap, deschide ușa acestuia și scoate un teanc de scrisori legate cu mătase albastră, pe care-l aruncă în soba de teracotă. Apoi închide dulapul.

În acest moment telegraful țacăne o singură dată și se oprește. Căpitanul tresare înspăimîntat de moarte și rămîne în picioare cu mina la inimă, ascultînd atent. Dar fiindcă nu mai aude nimic la telegraf, ascultă la ușa din stînga. Se duce și o deschide, face un pas în camera vecină și se întoarce cu o pisică în brațe pe care o mîngîie pe spate. Apoi iese prin ușa din dreapta. În momentul acesta încetează și muzica.

A lice intră din fund, îmbrăcată într-o rochie de stradă ; părul ei e negru ; poartă pălărie și mănuși ; se uită mirată în jur la luminările aprinse neobișnuit de multe. Kurt intră din stînga, nervos.

Aici parcă s-ar fi făcut pregătiri pentru seara

de Moș Ajun!

Eei!

(îi întinde mîna ca să i-o sărute): Mulțumește-mi!

Kurt îi sărută mîna fără prea multă efuziune.

Șase martori, dintre care patru neînduplecați. Declarația a fost făcută, iar răspunsul vine prin telegraf — chiar aici, în centrul fortăreței! Așa?

Spune mai bine „mulțumesc”, în loc de „așa”! Oare de ce-o fi aprins atîtea luminări? I-e frică de întuneric, firește!... Uită-te la telegraful ăsta! Nu-i așa că seamănă cu minerul unei rișnițe de cafea care macină într-una și boabele trosnesc, de parcă ți-ar trage cineva măselele...

Dar ce-o fi făcut aici, în camera asta? Judecînd după cum a răvășit-o se pare că a vrut să se mute! Da, o să te muți, acolo, jos!

252

KURT Alice, nu așa! Găsesc că e deplasat... Mi-a fost

prieten în tinerețe și s-a purtat de multe ori

binevoitor cu mine, cînd o duceam greu... E

păcat de el! ALICE Și de mine nu e păcat? De mine, care n-am făcut

nici un rău și care a trebuit să-mi sacrific cariera

pentru monstrul ăsta?

KURT Și cum a fost cariera ta? Chiar atît de strălucită? ALICE *(furioasă)*: Ce tot vorbești ? Tu știi

cine sînt eu,

cine am fost eu?

Ei, lasă acum!

începi și tu?

Și eu?

KURT ALICE KURT

Alice îl ia pe Kurt de după gît și-l sărută.

Kurt o ia în brațe și o mușcă de gît, îneît ea scoate un țipăt.

ALICE Mă muști?

KURT *(pierzîndu-și controlul)*: Da, vreau să te mușc de beregată și să-ți sug sîngele, ca un lînx! Ai trezit din nou în mine animalul pe care ani de zile am căutat să-l înfrîng prin renunțări și torturi. Cînd am venit aici, credeam că sînt ceva mai bun decît voi, dar acum sînt cel mai mizerabil! De cînd te-am văzut în toată teribila ta goliciune sufletească, de cînd am fost orbit de pasiune, simt întreaga forță a răului; tot ce era urît s-a făcut frumos, iar ceea ce e bun a devenit urît și slab!... Hai, să te sugrum cu o sărutare! *(O îmbrățișează.)*

ALICE *(îi arată mîna stîngă)*: Vezi semnul lăsat de lanțul robiei pe care l-ai sfărîmat? Am fost sclavă și acum, iată-mă liberă!...

KURT Dar o să te leg...

ALICE TU ?

KURT EU !

ALICE Am crezut la un moment dat că ești...

KURT Un moralist.

ALICE Da, vorbeai despre căderea în păcat. . .

KURT Am făcut eu așa ceva?

ALICE Și am crezut că ai venit să ții predici. ..

KURT Așa ai crezut ? Peste o oră sîntem în oraș și acolo. .. o să vezi cine sînt...

ALICE Iar deseară mergem la teatru, ca să fim văzuți! El o să aibă parte de rușinea că am fugit de acasă, înțelegi?

KURT Încep să înțeleg. Numai închisoare nu e destul...

253

ALICE KURT

ALICE KURT

ALICE

ALICE KURT ALICE

ALICE ALICE

ALICE KURT

ALICE KURT

Nu, nu e destul! Trebuie să se adauge și rușinea! Ce lume ciudată! Tu săvârșești o faptă rușinoasă, dar rușinea trebuie s-o suporte el! Asta fiindcă lumea e așa de absurdă! Parcă acești pereți ai închisorii ar fi impregnați cu toate fărâdelegile criminalilor; e destul ca un om să respire cîtva timp aerul de aici, că se și molipsește de vicii! Dacă nu mă înșel, tu te-ai gîndit la teatru și la supeu! Iar eu m-am gîndit la băiatul meu!

(*îl lovește cu mînușa peste gură*): Ești un caraghios !

Kurt ridică mina ca să-i dea Alicei o palmă,

(*se ferește*) : Mai domol!

Iartă-mă!

Numai dacă îți ceri iertare în genunchi!

Kurt cade în genunchi.

Dacă îți apleci fața la pămînt!

Kurt cu fruntea pe dușumea.

Sărută-mi piciorul!

Kurt îi sărută piciorul.

Și să nu mai faci niciodată așa ceva! . . Ridică-te! (*se ridică*): Pînă unde am decăzut ? Unde sînt acum? Știi tu!

(*se uită în jur îngrozit*): îmi vine aproape să cred...

CĂPITANUL (*intră din stîngă într-o stare deplorabilă, spri-jinindu-se de un baston*): Pot să-ți vorbesc, Kurt ? între patru ochi! ALICE E vorba de retragerea aceea nestîmjenită?

CĂPITANUL (*ia loc Ungă masa de cusut*): Vrei, dragă Kurt» să fii așa de bun să te așezi un moment lîngă mine? Și vrei, Alice, să ne lași un moment liniștiți?

ALICE Ce-o mai fi și asta?... Noi tertipuri?! (*Către Kurt.*) Fii bun și ia loc!

Kurt se așază fără tragere de inimă pe un scaun.

254

ALICE Și ascultă cuvîntul Vîrstei și al înțelepciunii. Dacă ar fi cumva să sosească telegrama. .. să-mi dai de știre! (*Iese prin stînga.*)

CĂPITANUL (*demn, după o pauză*): Tu poți înțelege un destin

omenesc așa cum e al meu, cum e al nostru? KURT NU, tot așa de puțin cum îl înțeleg și pe al meu!

CĂPITANUL Oare ce sens are talmeș-balmeșul ăsta?

KURT în momentele de fericire, credeam că sensul constă tocmai în a nu putea să-i desprinzi semnificația; și totuși, trebuie să ne înclinăm, să cedăm! ...

CĂPITANUL Să ne înclinăm! Dar nu pot să mă înclin, dacă nu am un punct fiș în afara mea.

KURT Asta-i adevărat, dar tu, ca matematician, trebuie să reușești să afli necunoscuta, din moment ce dispui de mai multe cunoscute, de mai multe date. . .

CĂPITANUL Am căutat-o și n-am găsit-o!

KURT Atunci ai calculat greșit; ia-o de la început!

CĂPITANUL O s-o iau de la început!... Dar, spune-mi, ce

te face să fii așa de resemnat? KURT NU sînt de loc resemnat. Nu mă supraaprecia!

CĂPITANUL Ai observat, poate, că am înțeles arta de a trai în felul următor: elimină! Cu alte cuvinte, treci cu buretele peste ce-a fost și mergi mai departe. Mi-am construit încă de timpuriu un sac, în care am vîrît toate umilințele, iar cînd s-a umplut, l-am aruncat în mare! Cred că nimeni pe lumea asta nu a suferit atîtea umilințe ca mine. Dar după ce treceam cu buretele peste ele și mergeam mai departe, ele pur și simplu nu mai existau! KURT Am observat cu cîtă ingeniozitate ai transfigurat atît viața, cît și anturajul tău.

CĂPITANUL Crezi că altfel aș fi putut trăi? Aș fi putut rezista?

(*Duce mîna la inimă.*)

KURT Cum te simți?

CĂPITANUL Prost. (*Pauză.*) Dar vine un moment, cînd talentul de „a transfigura” — cum îi spui tu — se epuizează... Și atunci realitatea ți se înfățișează în toată goliciunea ei!... Asta-i îngrozitor! (*Vorbește cu o voce pUngăreață, ca oamenii bătrîni, și bărbia îi atîrnă.*) Vezi tu, dragă prietene ... (*Se stăpînește și continuă cu voce obișnuită.*) Cînd am fost ultima dată în oraș și am stat de vorbă cu doctorul (*iar cu vocea pUngăreață*)

255

KURT

CĂPITANUL

mi-a spus că sînt un om sfîrșit... *(din nou vocea obișnuită)* și că nu mai am mult de trăit! Așa a spus?
Da, așa a spus!

KURT Va să zică n-a fost adevărat, nu-i așa? CĂPITANUL Cum? A, da. .. nu, n-a fost adevărat!

KURT

CĂPITANUL

KURT

CĂPITANUL KURT

CĂPITANUL KURT

CĂPITANUL KURT

CĂPITANUL

KURT

CĂPITANUL

KURT CĂPITANUL

KURT

CĂPITANUL

CĂPITANUL KURT

CĂPITANUL KURT

CĂPITANUL KURT

Pauză.

Atunci n-a fost adevărat nici restul?

Ce vrei să spui?

Că băiatul meu a primit ordin să vină aici, ca
voluntar!

N-am auzit despre așa ceva.

Vezi, îndemînarea cu care reușești să treci peste
propriile tale fărădelegi e formidabilă!

Nu înțeleg ce vrei să spui!

Atunci s-a terminat cu tine!

Da, nu mai am mult de trăit!

Ascultă, poate că totuși n-ai înaintat încă cererea
de divorț, atît de dezonorantă pentru nevastă-ta!

Divorț? Nici vorbă de așa ceva!

(se ridică): Deci vrei să recunoști că ai mințit ?

Dar, frate dragă, folosești cuvinte așa de tari!

Toți avem nevoie de puțină indulgență!

Prin urmare, recunoști ?

(hotărît, cu voce clară): Da, recunosc! Iartă-mă,

Kurt! Iartă-mă pentru toate!

Iată un cuvînt de bărbat! Dar n-am pentru ce
să te iert! Și apoi, nici eu nu mai sînt cel pe care-l
știi de altădată! Și, mai ales, nu sînt demn să-ți
primesc confidențele!

(cu voce clară): Viața a fost așa de ciudată!

Așa de ostilă, de grea, încă din copilărie... iar
oamenii au fost atît de răi, încît am devenit și eu
rău...

Kurt merge agitat încoace și încolo prin cameră și se uită la telegraf.

La ce te uiți?

Se poate întrerupe un telegraf?

Nu-i așa ușor.

(cu o neliniște crescîndă): Cine e adjutantul de
artilerie Ostberg ?

E un om onorabil, puțin cam negustor, firește. Și cine e directorul arsenalului?

216

CĂPITANUL E adevărat că mi-e dușman, dar nu pot spune

nimic rău despre el.

KURT (*se uită pe fereastră, afară se vede mișcându-se un felinar*): Ce fac acolo, la baterie, cu felinarul? CĂPITANUL E un felinar?

KURT Da, și oameni care se agită! CĂPITANUL Asta-i ceea ce noi numim „a da brinci”!

KURT Și ce înseamnă?

CĂPITANUL Un sergent și câțiva soldați: probabil vreun amărât, pe care urmează să-l ducă la închisoare! KURT O!

Pauză.

CĂPITANUL O cunoști acum pe Alice; ce părere ai despre ea ? KURT N-aș putea să spun... Nu mă pricep de loc la oameni! Mi-e tot atât de greu să o înțeleg pe ea, cât îmi este de greu să te înțeleg pe tine, sau chiar pe mine însumi! De fapt, încep să mă apropiu de vîrsta la care înțelepciunea recunoaște: nu știu nimic, nu înțeleg nimic!... Dar cînd aflu că se săvîrșește o faptă, doresc să-i cunosc mobilul... De ce ai îmbrîncit-o în mare?

CĂPITANUL NU știu! Știu numai că în timp ce era pe chei, mi s-a părut că e foarte firesc să se dea la fund. KURT Și nu te-ai căit niciodată? CĂPITANUL Niciodată!

KURT Foarte ciudat!

CĂPITANUL Da, sigur că e ciudat! Atît de ciudat, încît nici nu mi se pare că eu sînt acela care a săvîrșit o faptă așa de josnică!

KURT Și nu te-ai gîndit că o să se răzbune? CĂPITANUL A făcut-o cu vîrf și îndesat, și găsesc că și asta

e la fel de firesc! KURT Și cum de ai ajuns așa de repede la resemnarea asta cinică?

CĂPITANUL De cînd am văzut moartea cu ochii, privesc viața dintr-o altă perspectivă... Ascultă, dacă ar trebui să arbitrez între Alice și mine, cui i-ai da dreptate?

KURT Nici unuia! Dar mi-e milă de amîndoi, poate că de tine ceva mai mult!

CĂPITANUL Dă-mi mîna, Kurt!

KURT (*îi întinde o mînă și cealaltă o pune pe umărul Căpitanului*) : Bătrîne prieten!

257

ALICE (*intră din stingă; ține în mînă o umbrelă de soare*): Ia te uită ce intimitate mișcătoare... Ce prietenie !... Dar telegrama n-a sosit încă ?

KURT (*cu răceală*) : Nu !

ALICE întîrzierea asta mă face să-mi pierd răbdarea; și cînd îmi pierd răbdarea, precipit evenimentele! .

.. Uite, Kurt, îi dau acum lovitura de grație !... Și o să cadă... Mai întîi încarc — cunosc metoda folosirii armelor, faimoasa metodă, expusă în cinci mii de exemplare nevîndute — apoi ochesc, foc! (*Ochește cu umbrela de soare.*) Ce mai face noua ta soție? Acea tînără și frumoasă necunoscută ! Nu știi! Eu, însă, știu ce mai face iubitul meu! (*îl ia de gît și-l sărută pe Kurt, care o respinge.*) E bine, dar e încă timid!.. Mizerabil, pe care nu l-am iubit niciodată, tu, care ai fost prea încrezut ca să fii gelos, n-ai văzut cum te-am înșelat, cum te-am dus de nas!?

Căpitanul scoate sabia și se repede după ea s-o străpungă, dar nu reușește să lovească decît mobila.

ALICE Ajutor! Ajutor!

Kurt rămîne nemișcat.

CĂPITANUL (*cade cu sabia în mînă*): Judit, răzbună-mă! ALICE Ura!!! Moare !

Kurt se dă înapoi către ușa din fund.

(*se ridică*): încă nu! (*Pune din nou sabia în teacă și se așază în fotoliul de la masa de lucru*): Judit! Judit!

(*merge spre Kurt*): Acum plec cu tine! (*o împinge așa de puternic, încît ea cade în genunchi*) : Du-te în infernul de unde **ai_venit!** **Adio**, pentru foT3eaunaTt~

CĂPITANUL

ALICE

KURT

CĂPITANUL

""ALICE

KURT

unde ai "*Se îndreaptă spre ușă.*)

Nu mă iăsa smgur, Kurt, mă omoară! Kurt, nu mă părăsi^ nu~iie-părăsi! Adio! (*Pleacă.*)

CĂPITANUL

ALICE (*CU tonul schimbat*): Ce mizerabil] Ăsta ți-e prietenul!

(*cu blîndețe*): Iartă-mă, Alice, și vino aici! Vino repede. ALICE (*către Căpitan*): E cel mai mare mizerabil și ipocrit pe care l-arn întâlnit vreodată! Știi, tu ești măcar bărbat^

258

CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL ALICE

CĂPITANUL ALICE

CĂPITANUL ALICE

CĂPITANUL

Ascultă! Alice... Eu nu mai am mult de trăit! Așaa?

Da, așa spunea medicul!

Prin urmare, nici celelalte lucruri pe care le-ai spus nu sînt adevărate! Nu! .

(*nu se mai poate stăpîni*): O! Ce am făcut ?!... Totul se poate repara! Nu, e ireparabil!

Nimic nu e ireparabil, dacă trecem cu buretele și mergem mai departe! Dar telegrama ? Telegrama!

Care telegramă?

(*în genunchi Ungă Căpitan*): Sîntem oare blestemați ? Ăsta ne-a fost destinul ? M-am aruncat... ne-am aruncat în aer! De ce a mai fost nevoie să umblu cu minciuni? De ce a trebuit să vină omul ăsta și să mă ispitească? Totul s-ar fi reparat, m-ai fi iertat pentru toate, fiindcă ești atît de mărinimos!

Ce nu poate fi iertat? Ce nu ți-am iertat eu ție?

Ai dreptate... dar e ireparabil!

Mi-e imposibil să ghicesc despre ce e vorba, cu toate că știu cît de bine te pricepi la ticăloșii!...

O, de-aș scăpa de asta! Dacă aș putea scăpa de asta, te-aș îngriji, Edgar... te-aș iubi!

Ascultă! în ce măsură pot eu să-ți fiu de folos ?

Cred că nimeni nu ne poate ajuta... da, absolut nimeni!

Atunci ce-i de făcut?

(*îl privește pe Căpitan drept în ochi*): Nu știu!...

Gîndește-te! Ce o să se aleagă de copii cu un nume dezonorat ?...

Tu ne-ai dezonorat numele?

Nu eu! Nu eu!... Și vor fi nevoiți să părăsească școala! Iar cînd or să ajungă în viață, vor fi izolați ca noi, și tot așa de răi ca noi! Deci, după cîte înțeleg, nu te-ai întâlnit cu Judit.

Nu! Dar să trecem cu buretele peste asta!

Telegraful începe să țcăne. Alice sare de pe scaun.

ALICE (*strigă*): Sîntem pierduți! (*Către Căpitan*): Să nu asculți!

CĂPITANUL (*calm*): N-o să ascult, fetița mea, liniștește-te! . . . ALICE (*stă Ungă telegraf și se ridică în vîrf ui picioarelor ca să se poată uita pe fereastră*) : Nu asculta! Nu asculta!

259

CĂPITANUL ALICE

ALICE

CĂPITANUL ALICE

CĂPITANUL ALICE

CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

CĂPITANUL

CĂPITANUL

(*iși astupă urechile*): Uite că-mi astup urechile. Lisa, fetița mea!

(*îngenunchi cu mâinile întinse*): Doamne, ajută-ne! Vine patrula!... (*Plînge în hohote.*) Doamne, Dumnezeule! (*Pare să miște ușor din buze, ca și cînd ar rosti o rugăciune.*)

Telegraful mai țacăne de cîteva ori; între timp s-a derulat o bandă lungă de hîrtie. După aceea se face din nou liniște.

(*se ridică, desface banda de hîrtie de la telegraf și citește; apoi se uită în sus, înaintează și-l sărută pe căpitan pe frunte*): Am scăpat! Nu e nimic!

(*Se așază pe celălalt scaun și plînge în hohote cu batista la ochi.*)

Dar ce secrete ai?

Nu mai întreba! Acum a trecut!

Cum vrei tu, fetița mea!

Acum trei zile, n-ai fi vorbit așa; care o cauza?

Ba da, draga mea! Cînd mi-a fost prima dată.

rău, am făcut cîteva pași și pe tărîmul celălalt.

Am uitat ce am văzut acolo, dar impresia a rămas \

Și ea a fost...?

. . .Speranța în mai bine!

în mai bine?

Da! N-am crezut niciodată că ceea ce am trăit

noi atei, pe pămînt^ J^r^mța^^j-devăiat.

viața 1.71 **Asta-i** moartea! Sau poate ceva și

mai rău...

Iar noi...

Am avut misiunea să ne torturăm reciproc...

mie așa~rrir"se"păiit

Și ne-am torturat îndeajuns?

Da, cred că da! Am făcut destule ravagii. (*Se*

uită în jur prin cameră.) Numai că așa ceva nu

se poate realiza într-o singură zi!

Atunci în două! în mai multe!

Să sperăm!...

Pauză,

(*ia loc din nou*): Va să zică nici de data asta nu te-ai eliberat! Dar n-ai reușit nici să faci să mă aresteze!

Alice pare deconcertată.

Da, știam că vrei să fiu aruncat în închisoare, dar trec cu buretele peste asta!... Ai făcut lucruri și mai rele.. .

Alice nu mai are ce să răspundă.

CĂPITANUL Iar în privința deturnării de fonduri, să știi că
sînt nevinovat! ALICE Și acum ar urma — după părerea ta — să devin
sora ta de caritate? CĂPITANUL Dacă vrei!

ALICE Și ce altceva ar trebui să mai fac? CĂPITANUL Nu știu!

ALICE (*ia loc abătută, disperată*): Dar astea sînt chinurile veșnice! N-o să ia sfîrșit niciodată?

CĂPITANUL Ba da, dacă avem răbdare! Poate că viața începe
tocmai o dată cu moartea. ALICE Dacă ar fi așa!

Pauză.

CĂPITANUL Crezi că acest Kurt a fost un ipocrit? ALICE Sigur că da!

CĂPITANUL Eu nu cred! Dar toți cei care ajung în contact cu noi devin răi și apoi își vād de drum...

Kurt a fost slab, iar răul e jguternic! (*P~ă~uză.*) ^îh-dește-te cît de banală e acum viața! Mai demult
loveam, acum doar ameninț! Sînt aproape sigur că dacă sSfbătorim peste trei luni nunta de argint ...
Kurt o să fie prezent, ca unul care a aranjat căsătoria. .. Vor fi de față și doctorul cu Gerda... Directorul
arsenalului va ține cuvîntarea și adjutantul o să dea semnalul ca să se strige: ura! Iar după cîte-l
cunosc pe colonel, o să se invite singur! Da, rîzi! Dar îți mai aduci aminte de nunta de argint a lui
Adolf... acela de la vînă-torii de munte? Mireasa a trebuit să poarte verigheta pe mîna dreaptă, fiindcă
într-o împrejurare delicată mirele îi retezase inelarul de la mîna stîngă.

Alice își ține batista la gură ca să nu izbucnească în rîs.

CĂPITANUL Plîngi? Nu, cred că mai degrabă rîzi! Da, fetița mea, așa e: cînd plîngem, cînd rîdem! Dar
nu mă-ntreba cînd avem oare dreptate... Citeam deunăzi într-un ziar că un om a divorțat de șapte ori,
prin urmare se căsătorise de șapte ori ... în cele din urmă și-a luat lumea în cap, și la nouăzeci și opt de
ani s-a căsătorit din nou cu prima lui soție! "Asta-i iubirea!... Să fie oare viața ceva ggrîos sau doar"
oHFarsă ? Nu mai **știu!** Dacă e o glumă, poate să fie dintre, cele, mai penibilfj_ aspectul ei serios e, de
fapt, mai plăcut

261

și mai liniștitor! Și dacă se găsește cineva car să ia în sfîrșit lucrurile în serios, vine altul și-șij bate joc!
De pildă, Kurt!... Vrei să sărbătorim] nunta de argint?

Alice tace.

CĂPITANUL Haide, spune da! Unii vor rîde de noi, dar ce
importantă are? O să rîdem și noi împreună cu
ei sau o să rămînem serioși, după cum va
cazul!

ALICE Da, fie!

CĂPITANUL (*serios*): Deci sărbătorim nunta de argint!.. (*Se ridică.*) Să trecem cu buretele și să
mergem mai departe!... Deci, să mergem mai departe!

PARTEA A DOUA

Personajele

EDGAR

ALICE

KURT

ALLAN, fiul lui Kurt

JUDIT, fiica lui Edgar

LOCOTENENTUL

262

Decorul

i

JUDIT

ALLAN

JUDIT

ALLAN

JUDIT

ALLAN

JUDIT ALLAN JUDIT

Un salon oval tapetat în alb și auriu. Pe peretele din fund o ușă de sticlă deschisă, lasă să se vadă o terasă cu balustradă de piatră și cu vase de faianță alb-albăstrui în care se află petunii și mușcate roșii. Terasa e o promenadă publică. În fund se vede bateria de pe țârm cu o santinelă; în depărtare marea, în salon, la stînga, o sofă aurită cu masă și cu scaune. La dreapta un pian, o masă de scris și un șemineu. În prim plan un șezlong american.

Lîngă masa de scris o lampă de aramă cu picior, de care e fixată o policioară. Pe pereți diferite picturi vechi.

Allan sade la masa de scris și lucrează. Judit intră prin ușa din fund, îmbrăcată într-o rochie scurtă de vară; părul îi cade pe spate, strîns într-o codiță. Într-o mîină își ține pălăria, iar în cealaltă racheta de tenis. Se oprește un moment în prag. Allan se ridică, grav și respectuos.

(cu seriozitate, dar prietenos): De ce nu vii la tenis ?

(timid, luptînd împotriva emoției): Sînt atît de ocupat...

N-ai văzut că mi-am sprijinit bicicleta de stejar și nu mai încolo?

Da, am văzut!

Ei, ce înseamnă asta ?

Înseamnă că vrei să vin, să joc tenis... dar...

am de rezolvat mai multe probleme... și tatăl

tău e un profesor foarte sever...

Nu-ți place cum e?

Ba da: se interesează de toți elevii lui...

Se interesează de toți elevii lui și de toate. Vrei

să vii?

264

ALLAN Știi bine că aș vrea, dar nu pot! JUDIT O să-l rog pe tata să-ți dea voie! ALLAN Nu; o să se scornească tot felul de povești! JUDIT Și ce crezi, că nu știu cum să-l iau? Dacă vreau

eu ceva, vrea și el!

ALLAN Da, fiindcă ești așa de autoritară! JUDIT Și tu ar trebui să'în la lei! ALLAN EU nu fac parte din neamul lupilor! JUDIT Atunci ești un miel? ALLAN Îffî~place mai mult așa. JUDIT Spune-mi, de ce nu vrei să vii la tenis? ALLAN Doar știi de ce... JUDIT Spune-mi, totuși... Locotenentul?...

ALLAN Da; în realitate tu nu te sinchisești cîtuși de puțin de mine și cu toate astea te amuzi cu locotenentul numai cînd sînt și eu de față, ca să vezi cum mă chinuiesc!

JUDIT Oare sînt chiar așa de crudă? Uite că n-am știut. ALLAN Acum știi.

JUDIT Atunci voi încerca să mă schimb, nu vreau să fiu crudă; nu vreau să ai impresia că sînt rea. ..

ALLAN Asta o spui numai ca să mă poți domina! Sînt sclayutău, dar nu te mulțumești cu atît; sclavul trezjuie să fie șj[ciunuit și aruncat în mijlocul frâreloft II ții deja pe celălalt în gheare, ce mai vrei cu mine! Lasă-mă să-mi văd de drumul meu, iar tu vezi-ți de al tău! JUDIT Va să zică mă dai afară?

Allan nu răspunde.

JUDIT Atunci plec!... Ca rude o să ne mai întîlnim cîteodată vrînd nevrînd, dar încolo n-o să te mai deranjez!

Allan se așază din nou la masă și continuă să lucreze.

JUDIT *(în loc să plece, se apropie puțin cîte puțin de masa la care sade Allan):* Nu te speria, plec îndată... vreau numai să văd cum e instalat directorul unui spital de carantină. .. *(Se uită în jur.)* În alb și auriu! Pian marca Bechstein! Ca să vezi! Iar noi locuim și după ce tata a trecut la pensie tot în drumul fortăreței... turnul, în care mama a stat douăzeci și cinci de ani... și cînd te gîndești că și acolo locuim numai din bunăvoința unor oameni cumsecade! Ei da, dar voi sînteți bogați!

265

ALLAN *(calm)* : Nu sîntem bogați! JTJDIT Așa spui tu, dar ești îmbrăcat totdeauna în lucruri așa de fine... și, de altfel, tot ce porți îți vine bine!... Auzi ce zic ? *(Se apropie.)* ALLAN *(resemnat):* Aud.

JUDIT 'Cum poți să auzi, cînd stai acolo și faci socoteli

I l sau~măT~știu~eu ce? ALLAN j Birre: ^daTmrxt~nchii and ! JUDIT ' OcEii tăi, da!... Ți i-ai văzut în oglindă ?... ALLAN Pleacă!

JUDIT Va să zică mă disprețuiești!... ALLAN Draga mea, nu mă gîndesc de loc la tine! JUDIT *(se apropie):* Arhimede sade și face socoteli, cînd vine soldatul" și-l doboară cu pumnalul! *(h*

răvășește hîrțiile cu racheta de tenis.) ALLAN Nu-mi răvăși hîrțiile! JUDIT Așa a spus și Arhimede !... Acum o să-ți închipui, firește, cine știe ce! Poate crezi că nu pot trăi fără tine. . .

ALLAN De ce nu mă lași în pace? JUDIT Fii drăguț, și atunci o să te ajut la examen... ALLAN TU? JUDIT Da, îi cunosc pe examinatori... ALLAN (*sever*): Ei și?

JUDIT NU știi că trebuie să ai protecție la profesori? ALLAN Adică la tatăl tău și la locotenent? JUDIT Și la colonel!

ALLAN Vrei să spui că dacă ai pune o vorbă pentru mine» n-ar mai trebui să învăț? JUDIT Traduci prost!

ALLAN Cupă un original la fel de prost!... JUDIT Să-ți fie rușine!

ALLAN Da, mi-e rușine... și pentru tine... și pentru .nimeT... Mi-e rușm~e~~că—le-am-aseTlitâTt7T."~Șl acum, de ce nu pleci?

JUDIT Fiindcă știu că te bucură prezenta mea. Da, faci de~~îTecăre data în așa fel, încît să treci pe sub fereastra mea! De cîte ori mergi în oraș, iei vaporul cu care mă duc și eu și niciodată nu ieși cu barca cu pînze fără să mă rogi pe mine să manevrez scotele!

ALLAN (*timid,*): Dar o fată nu trebuie să spună toate lucrurile astea!

266

JUDIT Păi cum, crezi că mai sînt un copil? ALLAN Cîteodată ești un copil bun, alteori o femeie rea! Mi se pare că m-ai ales tocmai pe mine ca să mă protejezi...

JUDIT Dacă ești un biet mielușel, tlgbjiiie _să _teprotejez! ALLAN (*s%"ridică de pe scaun*): Lupul e un rău păzitor de oi!... Vrei să mă mănînci. .. Ăsta-i secretul,!

VreP să-ți amanetezi bcEiî" tăi frumoși acum, pentru" căTmai tirziu sădirii poți lua", în schimb, capul. JUDIT A, va să zică te-ai uitat în ochii mei ? Nu credeam că ești așa de curajos!

Allan își adună hîrțiile și dă să plece prin ușa din dreapta. Judit se postează în fața ușii.

ALLAN Dă-te la o parte, altfel... JUDIT Altfel, ce?

ALLAN Dacă ai fi băiat, atunci... ! Dar ești fată! JUDIT Ei și? ALLAN Dacă ai avea măcar o fărîmă de mîndrie, ai fi plecat de mult, căci poți să te consideri ca și dată afară!

JUDIT Asta o să mi-o plătești! ALLAN Da, te cred! JUDIT (*se-ndreaptă spre ușa din fund furioasă*): Asta-o-să-mi-o-plătești! (*Iese.*)

KURT (*întră din stînga*): Unde mergi, Allan ? ALLAN Dumneata ești? KURT Cine a plecat așa vijelios de s-au cutremurat și tufișurile ? ALLAN Judit.

KURT E puțin cam nervoasă, dar încolo e fată bună! ALLAN Cînd o fată e rea și crudă, lumea obișnuiește să spună că e o fată bună!

KURT NU fi așa de aspru, Allan... Dar nu ești mulțumit cu noile tale rude? ALLAN Pe unchiul Edgar îl iubesc. .. KURT Da, are multe părți bune... și ceilalți profesori ai tăi? De pildă, locotenentul? ALLAN E așa de inegal! Cîteodată pare pornit împotriva mea.

KURT NU cred!... „Meditezi" prea mult asupra oamenilor. Nu mai analiza atîta, ci fă-ți datoria, fii corect și lasă-i pe ceilalți să-și vadă de treburile lor!

267

ALLAN Așa și fac, dar... eu nu sînt lăsat în pace. Sînt atras... e ca și cu sepiile... de jos de sub pod... nu mușcă, dar fac un vîrtej care te antrenează. KURT (*'amical*) r €red~~c3r^ști "predispus la melancolieT

Nu-ți place aici la mine? Îți lipsește ceva? ALLAN N-am fost niciodată așa de fericit ca acum; există totuși ceva aici, care mă înăbușă. KURT Aici, la mare? Nu-ți place marea? ALLAN Ba da, în larg! Dar la țarm este totdeauna iarbă de mare, sînt sepii, meduze, urzici de mare sau cum le mai zice!

KURT NU trebuie să stai așa de mult în casă. Du-te și joacă puțin tenis! ALLAN NU mă amuză! KURT Mi se pare că te-ai certat cu Judit! ALLAN Judit ?

KURT Tuturor le găsești cusururi... nu trebuie să fii așa, rămîi un izolat!

ALLAN NU sînt cusurgiu dar... cîteodată am senzația că mă aflu jos, la fundul unei grămezi de lemne... și că trebuie să aștept pînă îmi vine rîndul să fiu aruncat în foc... și tot ce e deasupra apasă și apasă...

KURT Așteaptă pînă-ți vine rîndul! Grămada scade... ALLAN Da, dar așa de încet, așa de încet... Iar între

timp eu stau acolo și muzezesc! KURT NU eplăcut să fii tînăr!... Și totuși sînteți invidiați!

ALLAN Dă?! Vrei să schimbăm? KURT NU, mulțumesc!

ALLAN Știi care e lucrul cel mai neplăcut ? Să stai și să taci, cînd cei bătrînî vorbesc fleacuri.... De pildă, știu că și eu cunosc o problemă la fel de bine ca ei... și totuși trebuie să tac! Scuză-mă, dar pe dumneata nu te socotesc printre cei bătrîni!

KURT Adică, de ce nnf-----.....

ALLAN Poate fiindcă, de fapt, ne-am cunoscut abia acum... KURT Și fiindcă... îți făcuseși o altă idee despre mine! ALLAN Da!

KURT Bănuiesc că în anii în care am fost despărțiți, n-ai avut pentru mine sentimente din cele mai prietenești, nu-i așa? ALLAN NU !

KURT Ai văzut vreodată vreun portret de al meu? ALLAN Unul singur, și nici acela nu te avantaja prea mult!

268

KURT Arătam bătrîn? ALLAN Da!

KURT Acum zece ani am încărunit într-o singură noapte... ulterior părul și-a recăpătat culoarea lui normală. ... Dar hai să vorbim despre altceva ! Uite că vine mătușa ta! Cum îți place ?

ALLAN Aș prefera să nu spun! KURT Atunci nu te mai întreb!

ALICE (*intră îmbrăcată într-un costum de promenadă de culoare foarte deschisă, în mină cu o umbrelă de soare*): Bună dimineța, Kurt! (*îi face semn cu ochiul, ca să-l roage pe Allan să plece.*)

KURT (*către Allan*) : Lasă-ne singuri!

Allan iese prin dreapta.

Alice se așază pe sofa din stînga.

Kurt se așază pe un scaun alături de ea.

ALICE (*jenantă*): Vine și el imediat, așa că nu te jena! KURT Adică, de ce m-aș jena? ALICE CU concepțiile tale riguroase... KURT Față de mine însumi, da! ALICE Fără îndoială... Mi-am pierdut o dată controlul

asupra mea, cînd am văzut în tine un eliberator, dar tu ți-ai păstrat prezența de spirit... și de aceea avem dreptul să uităm... ce nu s-a întîmplat niciodată! KURT Atunci, uită!

ALICE Dar, vezi... cred că *El* nu a uitat... KURT Te gîndești la noaptea aceea, cînd a avut o criză de inimă... și cînd te-ai bucurat prea repede,

crezînd că a murit? ALICE Da... Și-a revenit, după aceea, dar de cînd nu mai bea, s-a obișnuit să tacă, și acum e teribil.

Mocnește în el ceva, dar nu pot să pricep ce... KURT Alice, bărbatul tău e un nătărău, dar e modest, iar cu mine e prietenos... ALICE Ferește-te de dovezile lui de prietenie! Știu eu cît valorează!

KURT Ei haide, lasă acum! ALICE Va să zică te-a îmbrobodit și pe tine!... Nu-ți dai seama de primejdie, nu observi cursele pe care ți le întinde? KURT NU ! ALICE Atunci ești condamnat la pierire!

269

KURT Ei, cum așa?

ALICE Dar înțelege că stau aici și văd cum pacostea se apropie tiptil și pune gheara pe tine ca o pisică...

îți atrag atenția, dar tu nu izbutești s-o vezi! KURT Dar nici Allan nu o vede cu toate că n-are orbul găinilor! De altfel el n-o vede decît pe Judit, și asta e garanția care asigură tot timpul relații bune între noi.

ALICE O cunoști pe Judit?

KURT O fetiță cochetă, cu părul adunat într-un coc pe spate și cu rochii puțin cam scurte...

ALICE Așa e! Dar acum câteva zile am văzut-o îmbrăcată într-o rochie lungă... și era ca o domnișoară. .. nu chiar așa de tânără, mai ales că și părul îi era ridicat într-un coc!

KURT Sint de acord că e destul de dezvoltată pentru vârsta ei!

ALICE Și apoi, se joacă cu Allan!

KURT Atâta timp cât e joc, totul e permis.

ALICE Da, e permis! . . . îndată va veni Edgar și va lua loc în șezlong — îi place foarte mult șezlongul ăsta, așa de mult, încât ar fi în stare să-l fure!

KURT O să i-l dau lui!

ALICE Atunci să șadă el acolo, iar noi stăm aici! Iar când o să vorbească — dimineața are atîta chef de vorbă — când o să vorbească despre lucruri fără importanță, eu o să-ți tălmăcesc sensul cuvintelor lui!

KURT O, dragă Alice, ești prea prudentă, prea prudentă. De ce să mă tem, atîta timp cât îmi conduc spitalul în mod ireproșabil și mă comport cinstit și din alte puncte de vedere?

ALICE TU mai crezi în dreptate, în onoare și în toate astea ?

KURT Da, și tocmai experiența m-a învățat să cred. Cîndva am crezut contrariul... Dar m-a costat scump!

ALICE Uite-1 că vine!...

KURT NU te-am văzut încă niciodată atît de înfricoșată!

ALICE Curajul meu nu era decît necunoașterea primejdiei !

KURT Primejdie?... Pînă la urmă o să mă sperii de-a

binelea! ALICE O, măcar de-aș reuși... Uite-1 că vine!

Căpitanul intră din fund, îmbrăcat civil, într-o redingotă neagră încheiată pînă sus cu chipiu de uniformă ; în mînă are un baston cu minier de argint. Salută înclinînd din cap și se îndreaptă spre șezlong.

ALICE *(către Kurt)*: Lasă-1 pe el să vorbească mai întîi! CĂPITANUL Dragă Kurt, ai un scaun superb ! Absolut superb!

KURT Dacă primești, ți-l fac cadou!

CĂPITANUL Fii serios, nici nu m-am gîndit la așa ceva!... KURT Dar m-am gîndit eu! Fiindcă la urma urmei, cîte

n-am primit și eu de la tine?

CĂPITANUL *(volumbil)*: Vezi-ți de treabă, nu mai vorbi fleacuri ... Iar cînd șed aici, am o vedere minunată asupra întregii insule, cu toate aleile, îi văd pe toți în verandele lor, toate vapoarele de pe mare care vin și pleacă... Să știi că ai reușit să găsești locul cel mai frumos din această insulă... care nu e, în nici un caz, a fericîților. Nu-i așa, Alice ?... Da, îi zice „micul iad", și tocmai aici și-a făcut Kurt un paradis, firește fără Eva. ..căci **dacă** ar veni vreuna, s-ar termina și cu paradisul! Ascultă: Știi că aici, în clădirea asta, a lăsat hainele un palat regal de vânătoare? KURT Am auzit așa ceva!

CĂPITANUL Locuiești regește, dar — parcă mă jenez s-o spun — să știi că mie trebuie să-mi mulțumești pentru asta! ALICE *(către Kurt)*: Vezi? Acum vrea să te tragă pe sfoară!

KURT Îți datorez multă recunoștință! CĂPITANUL Fleacuri!... Ascultă, ai primit lăzile cu vin?

KURT Da! CĂPITANUL Și ești mulțumit?

KURT Foarte mulțumit; poți să-i transmiți asta furnizorului tău din partea mea!

CĂPITANUL Livrează totdeauna mărfuri de prima calitate... ALICE *(către Kurt)*: La un preț de favoare, iar diferența

trebuie s-o plătești tu... CĂPITANUL Ce-ai spus, Alice?

ALICE EU ? Nimic!

CĂPITANUL Cînd s-a înființat spitalul ăsta de carantină, aveam intenția să concurez eu pentru postul de

270

271

director... și în acest scop am studiat problema carantinelor.

ALICE *(către Kurt)*: Acum minte!

CĂPITANUL *(se landă)*: Nu împărtășeam ideile învechite cu privire la sistemul de dezinfectare preconizat de guvern! Eram de partea neptuniștilor ... îi numeam așa fiindcă preferau metoda dezinfectării cu apă...

KURT Scuză-mă! îmi aduc foarte bine aminte că eu eram acela care preconizam pe atunci metoda apei, iar tu pe aceea a focului. CĂPITANUL EU? Da de unde!

ALICE Ba da, și eu îmi amintesc! CĂPITANUL Tu ?... '

KURT îmi aduc bine aminte, cu atît mai mult cu cît... CĂPITANUL Se poate, dar acum ce importanță mai are.! (*Ridică vocea.*) Pina una, alta", ~îrFm6mentul ăsta întreaga afacere urmează să primească un nou... (*către Kurt, care vrea să-l întrerupă*)... dă-mi voie... un nou profil... și sistemul de carantine este pe cale să facă un pas uriaș înainte. KURT Apropo! Nu știi cumva cine este autorul articolelor absurde din revistă?

CĂPITANUL (*roșește*): Nu știu, dar de ce spui că sînt absurde ? ALICE (*către Kurt*): Bagă de seamă ce spui, el le-a

scris! KURT (*către Alice*): El?... (*Către căpitan.*) Adică, puțin *cam confuze*.

CĂPITANUL TU nu ești competent să le judeci! ALICE Aveți cumva de gînd să vă certați? KURT O, nu!

CĂPITANUL E greu de trăit în bună înțelegere, aici, în insulă, dar noi sîntem cei care trebuie să dăm exemplul bun...

KURT Poți să-mi explici un lucru: la scurt timp după sosirea mea aici am ajuns în relații bune cu toate notabilitățile și m-am împrietenit mai ales cu substitutul de judecător... în măsura în care așa ceva mai e posibil la vîrsta noastră. Ei bine, după un timp — de fapt, îndată după însănătoșirea ta — au început unul după altul să-mi arate tot mai multă răceală, iar ieri, pe alee, pînă și substitutul m-a ocolit. Nici nu pot să-ți spun cît de mult m-a afectat acest lucru!

Căpitanul tace.

272

KURT Ai observat cumva că ar avea sentimente dușmănoase și față de tine? CĂPITANUL Nu, dimpotrivă!

ALICE (*către Kurt*): Nu înțelegi că ți-a furat prietenii? KURT (*către Căpitan*): Mă întreb, dacă nu cumva e din cauză că nu am vrut să cumpăr noile acțiuni puse în vînzare de ei.

CĂPITANUL Nu, nu! Dar, poți să-mi spui, de ce n-ai vrut? KURT Fiindcă îmi plasasem deja micile economii în fabrica voastră de sodă! Și pentru că'însăși cumpărarea de noi acțiuni presupune devalorizarea celor vechi.

CĂPITANUL (*distrat*): Ce lampă superbă! De unde o ai ? KURT Din oraș, firește! ALICE

(*către Kurt*): Atenție la lampă! KURT (*către Căpitan*): Să nu-ți închipui, Edgar, că sînt un ingrat sau că n-am încredere!

CĂPITANUL Dar nu dai de loc dovadă de încredere, dacă vrei să te retragi dintr-o afacere la a cărei lansare ai participat și tu!

KURT Dragul meu, prudența elementară impune să încerci să te salvezi din timp, atît pe tine cît și ce e al tău. CĂPITANUL Să salvezi? Dar se întrevade vreo primejdie la orizont? Intenționează cineva să te fure? KURT De ce cuvinte așa de tari?

CĂPITANUL N-ai fost oare mulțumit, cînd te-am ajutat să-ți plasezi capitalul cu o dobîndă de șase la sută? KURT Ba da, ți-am fost chiar recunoscător! CĂPITANUL TU nu știi să fii recunoscător! Nu-ți stă în fire,

și acum nici nu poți să te mai schimbi! ALICE (*către Kurt*): Auzi ce spune! KURT Fără îndoială că am cusururi și, deși am luptat împotriva lor, am reușit destul de puțin să le înlătur, dar recunosc că există și îndatoriri... CĂPITANUL Atunci dovedește-o! (*Întinde mina și ia un ziar.*) Vezi ce scrie aici ?... Un anunț! (*Citește.*) A murit medicul legist! ALICE (*către Kurt*) Acum face deja speculații asupra

cadavrului. CĂPITANUL (*ca pentru sine*): Asta o să ducă la anumite...

schimbări... KURT în ce privință? CĂPITANUL (*se ridică*): O să vedem!

ALICE (*către Căpitan*): Unde te duci ?

273

KURT CĂPITANUL

KURT CĂPITANUL

CĂPITANUL Cred că trebuie să mă duc în oraș!... (*Zărește o scrisoare pe masa de scris, o ia ca și cînd s-ar gîndi la altceva, citește cîteva rînduri și apoi o pune la loc.*) Scuză-mă, sînt distrat! Nu-i nimic!

Uite compasul lui Allan! Unde e băiatul ? A ieșit să joace tenis cu fetele. Băiat mare ? Asta nu-mi place de loc! Iar Judit să nu mai dea tîrcoale pe aici. . . Trebuie să-ți ții domnișorul sub supraveghere, iar eu o să am grijă de domnișoara mea! (*Trece prin fața pianului și lovește cîteva clape.*) Superb ton

KURT Asta e Judit? Frumoasa, mîndra, minunata Judit? ALICE Da, cunoastem asta! ... îmi dai voie

să mă așez

aici și să scriu o scrisoare?

KURT *(pregătind cele necesare pe masa de scris):* Te rog!

275

ALICE *(își scoate mânușile și se așază la masa de scris):* Voi încerca să recurg la tactica militară! Am eșuat odată încercînd să-mi omor balaurul! Dar acum am învățat meseria!

KURT Știi, că, înainte de a trage, trebuie să încarci arma ?

ALICE Da, și încă cu gloanțe puternice!

Kurt se retrage prin ușa din dreapta. Alice meditează și în același timp scrie.

ALLAN *intră precipitat, fără s-o observe pe Alice și se aruncă pe sofa, plîngînd în hohote, cu fața într-o batistă cu dantelă.*

ALICE *(îl privește cîtva timp, apoi se ridică și merge Ungă sofa; cu o voce blînda):* Allan!

Allan se ridică jenat, și ascunde batista la spate.

ALICE *(CU Uîndețe feminină și emoție adevărată):* Să nu te temi de mine, Allan, din partea mea nu te amenință nici un pericol ... Spune-mi ce ai ?... Ești bolnav? ALLAN Da! ALICE în ce fel? ALLAN NU știi! ALICE Te doare capul? ALLAN NUU ! ALICE Pieptul? Suferi? ALLAN Da! ALICE Suferință! O suferință de parcă ți s-ar rupe inima!

Și asta te seacă, te seacă! ALLAN Dar de unde știi?

ALICE Și apoi vrei să mori... O, de-ai putea muri! Totul e așa de greu. Și te gîndești mereu la același lucru... la aceeași persoană... dar cînd doi se gîndesc la aceeași ființă, durerea e greu de suportat pentru unul din cei doi.

Allan uită și scoate batista.

ALICE Da, e boala pe care n-o poate vindeca nimeni ... nu-ți vine să măriînr.i, nu-ți ymesăbei, ci doar să'plîngi; și'plîngi; și plîngi așa de amar... de preferință afară, în pădure, ca să nu te vadă nimeni, căci oamenii rîd de durerea altuia... oamenii aștia răi! Pfui! Și ce vrei de la ea ? Nimic ! Nu vrei s-o săruți pe buze, fiindcă ai impresia că ai muri. Parcă se apropie moartea de tine, cînd îți zboară gîndurile spre ea! Și4ocmai

276

ALICE

moartea^ e aceea, băiete, care dă viață! Dar nu poți încă înțelege toate astea!"Miroase a vioarele! Ea e! *(Se apropie de Allan și îi ia ușurel batista.)* E ea, e ea peste tot, numai ea!

Allan nu vede altă soluție decît să-și ascundă fața după brațul lui Alice.

Bietul băiat! Bietul băiat! O, cît de dureros, cît de dureros! *(îi șterge lacrimile cu batista.)* Așa, așa!

Var să-ți tot focul! Așa! Așa ți se ușurează inima!... Dar acum ridică-te, Allan, și fii bărbat, căci altfel n-o să se uite la tine! Răutăcioasa care de fapt nu e răutăcioasă! Te-a chinuit ?... Cu locotenentul ?

Ascultă-mă pe mine, băiete! . . . împrieteneste-te cu locotenentul și o să poți vorbi unul cu altul despre ea. De obicei, asta ușurează durerea!

Nu vreau să-l văd pe locotenent!

Ascultă aici, puștiule! N-o să treacă mult și o să te caute locotenentul ca să vorbească cu tine despre ea! Fiindcă...

Allan ridică privirile în care lucește o rază de speranță.

Ei, vrei să fii amabilă și să-ți spun?

Allan înclină din cap.

Și el e tot atît de nefericit ca tine! *(vesel)* : Nu zău!

Da, chiar așa; iată de ce are și el nevoie de cineva ca să-și deschidă inima, atunci cînd Judit îi face zile fripte. S-ar părea că te bucuri dinainte !

ALLAN Deci nu-l vrea pe locotenent?

ALICE Dar, dragul meu, nu te vrea nici pe tine, fiindcă îl vrea pe colonel!

Allan se întristează din nou.

ALICE Iar începe să plouă cu lacrimi? Ei bine, batista nu ți-o mai dau, fiindcă Judit ține foarte mult la lucrurile ei și vrea să aibă duzina de batiste întregă! *Allan pare dezamăgit.*

ALICE Da, dragă, așa e Judit! ... Așteaptă liniștit pînă scriu încă o scrisoare și după aceea te voi ruga să-mi faci un comision! *(Merge din nou la masă și continuă să scrie.)*

ALLAN ALICE

ALICE

ALICE ALLAN

ALICE

277

LOCOTENENTUL (*intră din fund, pare melancolic, dar nu are un aspect ridicol. Nu o observă pe Alice, ci se îndreaptă spre A Han*): Domnule voluntar!

A Han se ridică în poziție de drepti.

LOCOTENENTUL Ia loc, te rog!

Alice îi privește pe amândoi.

Locotenentul se apropie de A Han, apoi se așază lângă el. Suspină, scoate o batistă asemănătoare cu cea dinainte și își șterge fruntea.

Allan se uită la batistă cu priviri avide.

Locotenentul îi aruncă lui Allan o privire tristă.

Alice tușește.

Locotenentul se ridică în poziție de drepti.

ALICE

LOCOTENENTUL ALICE

ALLAN LOCOTENENTUL

ALLAN LOCOTENENTUL

Luați loc!

Vă rog să mă scuzați, doamnă căpitan. Nu face nimic! ... Luați vă rog loc și țineți-i de de urît domnului voluntar. Se simte cam stingher aici, în insulă! (*Scrie.*)

LOCOTENENTUL (*conversează cu Allan cu voce joasă, jenat*): E colosal de cald! O, da!

Ați terminat cartea a șaptea? Am ajuns tocmai la ultima propoziție! E destul de greu de înțeles!

Tăcere.

LOCOTENENTUL Ați ... (*iși caută cuvintele*) jucat astăzi tenis?

ALLAN NU, soarele a fost prea fierbinte!

LOCOTENENTUL (*alarmat, dar fără să producă un efect comic*): Da, e teribil de cald astăzi.

ALLAN Da, e foarte cald!

Tăcere.

Ați. .. ieșit astăzi cu barca ? Nu, nu am găsit pe nimeni care să piloteze. Ai avea încredere în mine ... să-ți manevrez eu pînzele ?

(*respectuos ca și mai înainte*): Ar fi o prea mare onoare pentru mine, domnule locotenent! Te rog, te rog ... Crezi că va fi vînt prielnic, așa, cam pe la ora prînzului, căci numai atunci sînt liber ?

(*cu abilitate*): Pe la prînz, vîntul se potolește și ... la ora aceea domnișoara Judit are lecție ... (*mîhnit*):

Așa! Hm! ... Dar, credeai cumva că ...

LOCOTENENTUL

ALLAN

LOCOTENENTUL

ALLAN LOCOTENENTUL

ALLAN LOCOTENENTUL

278

ALICE Ați fi așa de bun unul dintre dumneavoastră, domnilor, să duceți o scrisoare...

Allan și Locotenentul se privesc cu neîncredere.

ALICE ... domnișoarei Judit ?

Allan și Locotenentul se ridică brusc și se reped spre Alice, păstrînd totuși o anumită demnitate, pentru ca să-și camufleze sentimentele.

ALICE Amîndoi domnii? Atunci e cu atît mai sigur că scrisoarea o să fie predată! (*îi dă scrisoarea locotenentului.*) Vă rog, domnule locotenent, vreți să-mi înmînați batista aceea? Fiica mea e foarte grijulie cu lenjeria ei! ... Așa e ea: acordă o importanță prea mare lucrurilor mărunte ... Da-ți-mi, vă rog, batista ... Nu vreau să mă amuz pe socoteala dumneavoastră, dar cred că vă faceți puțin de rîs ... așa, fără rost! Iar colonelului nu-i place să apară în postură de Othello! (*Ia batista.*) Plecați acum, băieți, și încercați să vă ascundeți cît puteți mai bine sentimentele!

Locotenentul se înclină și pleacă, urmat îndeaproape de Allan.

ALICE (*strigă*): Allan!

ALLAN (*se oprește în ușă, dar se vede clar că nu o face bucuros*) : Da, tanti!

ALICE Rămîi aici! Dacă nu vrei să-ți faci mai mult rău, decît poți suporta.

ALLAN Da, dar uite că el pleacă.

ALICE Lasă-1 să se ardă singur la degete! Tu mai bine ferește-te!

ALLAN Dar nu vreau să mă feresc!

ALICE Atunci, o să plîngi mai tîrziu! Și n-o să te mai pot consola!

ALLAN Vreau să merg!

ALICE Bine, du-te! Dar cînd o să vii înapoi, prostuț ce ești, o să am dreptul să rîd de tine!

Allan pleacă grăbit după locotenent. Alice continuă să scrie.

KURT (*intră*): Alice, am primit o scrisoare anonimă, care mă neliniștește!

ALICE Ai observat că Edgar e parcă alt om de cînd a părăsit uniforma? N-aș fi crezut niciodată că o haină poate să facă așa de mult! KURT NU mi-ai răspuns la întrebare!

279

ALICE

KURT

ALICE

KURT

ALICE

KURT

ALICE

KURT

ALICE

KURT

ALICE

JUDIT

ALLAN

JUDIT

ALLAN

JUDIT ALLAN

JUDIT ALLAN

JUDIT ALLAN

JUDIT

ALLAN

JUDIT

Dar n-a fost o întrebare! A fost mai degrabă o noutate! De ce te temi? De toate!

El a plecat în oraș! Călătoriile lui în oraș au totdeauna urmări neplăcute! Nu pot întreprinde nimic, fiindcă nu știu din ce parte o să vină atacul!

(*împăturește scrisoarea*): O să vedem dacă am ghicit!... Și o să mă ajuți?

Da flăcău! În măsura în care îmi vor permite interesele? Adică, vreau să spun ~interesele 'copilărilor mele

E clar! Înțeleg... Auzi cîtă liniște în natură, pe mare, peste tot!

Dar în spatele acestei tăceri aud voci... un murmur, strigăte!

Un moment! Aud și eu ceva!... Nu, sînt doar pescărușii!

Eu aud însă altceva!... Și acum, mă duc la poștă... să pun scrisoarea asta!

Același decor. Allan sade la masa de scyis și studiază. Judit stă în ușă, cu pălărie de tenis pe cap; în mînă ține un ghidon de bicicletă.

Vrei să-mi împrumuți puțin șurubelnița? (*fără să-și ridice privirile*): Nu, nu ți-o dau!

Ești moșic! Doar-doar m-oi vedea alergînd după tine!

(*fără răutate*): Nu sînt. Dar vreau să fiu lăsat în pace!

(*înaintează cîțiva pași*): Allan!

Da! Ce e?

Nu fi supărat pe mine!

Dar nu sînt supărat!

Atunci dă-mi mîna!

(cu blîndețe): Nu-ți dau mîna, dar nu sînt supărat!

La urma urmei, ce vrei de la mine?

Tare mai ești prostuț!

Da! Se prea poate!

Tu crezi că sînt numai rea!

ALLAN Asta nu, știu că ești și amabilă! Adică, *poți* să fii amabilă. JUDIT Bine dar ce pot eu face dacă tu și locotenentul vă duceți să plîngeți în pădure. Spune, de ce plîngeți ?

Allan pare jenat.

JUDIT Spune-mi ... că eu nuplîng niciodată. Și de ce sînteți prieteni aprce 6uni ?... Despre ce vorbiți, cînd mergeți braț la braț?

Allan nu răspunde.

Allan! în curînd o să vezi cine sînt; și o să vezi că pot face ceva pentru cei care mă interesează ... Și acum, să-ți dau un sfat ... cu toate că nu vreau să umblu cu vorbe! ... Să fii gata! Pentru ce?

Pentru lucruri neplăcute! Din partea cui? De unde le aștepti mai puțin! Sînt destul de obișnuit cu supărările și n-am avut parte pînă acum de prea multe bucurii! ... Ei, și cine mă amenință ? *(pe gînduri)* : Sărmanul băiat! ... Dă-mi mîna!

JUDIT

ALLAN JUDIT

ALLAN JUDIT

x'LLAN

JUDIT

Allan îi

mîna.

JUDIT Uită-te la mine!... Nu îndrăznești să te uiți la mine?

Allan iese grăbit prin ușa din stîngă ca să-și ascundă emoția.

LOCOTENENTUL JUDIT

LOCOTENENTUL JUDIT

LOCOTENENTUL JUDIT

LOCOTENENTUL

(intră din fund): Scuzați! Am crezut că domnul voluntar ...

Ascultă, domnule locotenent, vrei să fii prietenul și confidentul meu?

Dacă vrei să-mi faci această onoare, domnișoară ... Da!... Doar un cuvînt... Nu-l părăsi pe Allan, cînd o să se întîmple nenorocirea!

Ce nenorocire?

O să vezi în curînd, poate chiar azi!.. .. îl apreciezi pe Allan?

Acest tînăr este cel mai bun elev al meu și îl stimez și personal, pentru tăria lui de caracter...

Da, există momente în viață cînd ai nevoie de forță pentru a suporta, a îndura, cu un cuvînt, pentru a suferi.

280

281

JUDIT

LOCOTENENTUL

JUDIT

LOCOTENENTUL

JUDIT

LOCOTENENTUL

JUDIT ALICE JUDIT ALICE JUDIT

De fapt ai spus mai multe cuvinte, nu unul

singur! ... Dar spune-mi, îl simpatizezi pe Allan?

Da!

Atunci, te rog, caută-l și ține-i de urât...

Tocmai asta a fost și intenția mea! Vizita mea n-a avut nici un alt scop!

Nici n-am presupus altceva... nimic în afară de ce spui!... Allan a ieșit pe acolo. (*Arată spre stîngă.*)

(*pleacă, ezitînd, spre stîngă*) : Da, o să fac cum doriți.

Fii amabil, te rog!

(*intră, din fund*): Tu ce faci aici ?

Am vrut să împrumut o șurubelniță!

Vrei să mă asculți un moment!

Firește!

*Alice ia loc
sofa.*

JUDIT (*rămîne în picioare*): Dar spune-mi repede ce ai de spus. Nu-mi plac introducerile lungi. ALICE Introduceri ?.. Bine ! Ridică-ți părul într-un coc și îmbracă o rochie lungă! JUDIT De ce? ALICE Fiindcă nu mai ești un copil! Și, în afară de asta, ești încă prea tînără ca să fie nevoie să pari și mai tînără!

JUDIT Ce vrei să spui cu toate astea? ALICE Că ești fată de măritat! Și că felul în care te îmbraci atrage atenția în mod neplăcut! JUDIT Atunci, o să fac cum zici tu! ALICE Prin urmare, ai înțeles? JUDIT Da!

ALICE Și sîntem de acord? JUDIT Da, absolut! ALICE în toate punctele! JUDIT Chiar și în cele mai delicate! ALICE Și, în afară de aceasta, vrei să încetezi să te mai amuzi... pe socoteala lui Allan ? JUDIT Adică totul să fie serios de acum încolo? ALICE Da!

JUDIT Atunci putem să începem imediat! (*Lasă din mină ghidonul și își dezbracă haina de bicicletă. După aceea își despletește părul și îl răsuțește în jurul capului, scoate o agrafă din părul mamei și și-l fixează pe al său.*)

ALICE JUDIT

Toaleta nu se face într-o casă străină!

E bine așal

Păi, atunci sînt gata! N-are

decît să vină cel ce-ndrăznește. ALICE Acum măcar arăți ca lumea!... Iar de aici încolo să-l lași în pace pe Allan! JUDIT NU înțeleg ce vrei să spui. ALICE Dar nu vezi că suferă? JUDIT Ba da, cred că am observat, dar nu înțeleg de ce.

Eu nu sufăr de loc!

ALICE Tocmai asta e forța ta! Dar lasă numai, că într-o bună zi o să te ajungă și pe tine... Acum du-te acasă~și nu "ufla ca... porți rochie lungă. JUDIT ȘT~asta înseamnă că trebuie să uflbTu altfel? ALICE Da, încearcă!

JUDIT (*încearcă să meargă ca o doamnă*): O! Parcă am o greutate legată de picior; parcă mă împiedică ceva să mai fug!

ALICE Da, fetița mea, acum începe drumul cel lung către necunoscut, pe care îl cunoști, de fapt, dinainte, dar trebuie să te prefaci că nu-l cunoști... Pași mai scurți și mai lenți, mult mai lenți! Nu mai poți purta pantofii ăștia de copil; trebuie să-ți pui ghete cu tocul înalt!... Tu nu-ți mai aduci aminte de ziua în care ai încălțat pentru prima dată pantofi în locul papuceilor, dar eu îmi amintesc perfect!

JUDIT Dar nu pot suporta așa ceva! ALICE Și totuși va trebui! Va trebui! JUDIT (*se apropie de mamă-sa și o sărută ușor pe obraz, pleacă demnă ca o doamnă, dar uită să ia ghidonul de la bicicletă*): La revedere! KURT (*intră din stîngă*): Ai și sosit ? ALICE Da!

KURT S-a întors și el? ALICE Da!

KURT Cum era îmbrăcat cînd a venit? ALICE în uniformă de paradă!... Asta înseamnă că a fost la colonel. Are și două decorații pe piept. KURT Două ?... Știu că la pensionare urma să primească ordinul cu săbii. Dar care e celălalt? ALICE NU prea mă pricep eu la astea, dar parcă

era o

cruce albă într-una roșie.

KURT Prin urmare, un ordin portughez!... Ia stai o clipă!... Ascultă!... Articolele acelea din re-

282

283

ALICE KURT ALICE KURT ALICE

KURT ALICE

KURT ALICE

KURT

ALICE KURT ALICE KURT

ALICE

CĂPITANUL

vistă nu vorbeau despre amenajarea spitalelor de carantină din porturile portugheze? După câte îmi amintesc, da! Și el n-a fost niciodată în Portugalia? Niciodată! Eu însă am fost!

De ce trebuie să fii așa de comunicativ? El aude foarte bine și are și o memorie excelentă! Nu crezi că a obținut distincția asta mulțumită lui Judit?

Ei, zău, dar există limite!... *(Se ridică.)* Și tu le-ai depășit!

Adică vrei să spui că nu mai sîntem aliați? Depinde de tine! Nu încerca să-mi nesocotești interesele!

"Dacă le încalcă pe ale mele, trebuie să le nesocotesc, fie chiar și în mod foarte prudeat... Uite-1 ca vine!

Acum e momentul! Adică ce moment? O să vedem!

De-am trece odată la atac! Starea asta de asediu mă scoate din sărite! Am ajuns să nu mai am nici un prieten în toată insula! Așteaptă puțin!... Așază-te aici, la o parte... el o să ia desigur loc în șezlong, iar eu o să fiu suflerul tău!

(intră din fund, îmbrăcat în uniformă de paradă, pe piept cu ordinul portughez al spadelor și al lui Crist): Bună ziua!... Aici e locul de întâlnire! ALICE Ești obosit! Ia loc!

Căpitanul, contrar așteptărilor, se așază la stîngă, pe sofa.

Șezi, te rog, comod!

E bine aici... ești prea amabilă!

(către Kurt): Fii prudent, acum ne bănuiește de ceva!

(posac): Ce ai spus?

(către Kurt): Sigur că a băut.

(sec): Nu, n-a băut!

ALICE

CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL

Tăcere.

CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL

Ei, și ce ai mai făcut între timp?

Dar'tu?

Vezi decorațiile acestea?

ALICE NU !

CĂPITANUL Cred și eu, fiindcă ești geloasă. Căci se obișnuiește să-1 feliciți pe cel care a primit o decorație! ALICE Avem onoarea!... CĂPITANUL Astea înlocuiesc la noi cununile de lauri, pe care le primesc actrițele! ALICE Cununile pe care le-am agățat de perete, acasă,

în turn. CĂPITANUL Și pe care le-ai primit de la fratele tău...

ALICE Te rog, destul!

CĂPITANUL Și în fața cărora a trebuit să mă închin timp de douăzeci și cinci de ani!... și pentru a căror demascare am avut nevoie de douăzeci și cinci de ani.

ALICE Te-ai întâlnit cu frate-meu? CĂPITANUL De mai multe ori.

Alice e distrusă. Urmează un interval de tăcere.

CĂPITANUL Ei, Kurt! Dar tu nu spui nimic ?

KURT Aștept! CĂPITANUL Ia ascultă! Știi marea noutate ?

KURT NU ! CĂPITANUL îmi e destul de neplăcut să ți-o anunț...

KURT Spune numai... CĂPITANUL Fabrica de sodă a dat faliment.

KURT Asta-i cât se poate de prost!... Și tu, cum te vei descurca acum? CĂPITANUL Destul de bine, eu am vândut acțiunile la timp.

KURT Atunci ai procedat corect! CĂPITANUL Dar tu în ce situație ești?

KURT Proastă! CĂPITANUL Pai, tu ești de vină! Ar fi trebuit sau să vinzi

la timp sau să fi semnat acțiuni noi! KURT în acest caz, le-aș fi pierdut și pe acelea! CĂPITANUL NU, în acest caz societatea ar fi rămas în picioare !

KURT NU societatea, ci direcția, am considerat că semnarea de noi acțiuni ar fi o colecție pentru direcție !

CĂPITANUL Dar poate oare să te salveze felul ăsta de a privi lucrurile ? Asta e întrebarea în momentul de față! KURT NU. Acum va trebui să sacrific totul! CĂPITANUL Totul?

KURT Chiar și locuința și mobila!

285

284

CĂPITANUL Dar e groaznic!

KURT Am trecut eu prin momente și mai grele!

CĂPITANUL KURT

CĂPITANUL

KURT CĂPITANUL

KURT CĂPITANUL

KURT CĂPITANUL

KURT CĂPITANUL

KURT CĂPITANUL

KURT CĂPITANUL

KURT CĂPITANUL

KURT CĂPITANUL

KURT CĂPITANUL

Tăcere.

Așa se întîmplă, cînd s-apucă amatorii să facă afaceri!

Mă miră ce spui, fiindcă știi foarte bine că dacă n-aș fi semnat acțiunile, aș fi fost boicotat... „O sursă suplimentară de venituri pentru populația de pe coastă... muncitorii de la țărmul mării, capital inepuizabil, inepuizabil ca și oceanul... filantropie și beneficii naționale"... Așa scriați și tipăreați în ziare! Și acum spui că au fost afaceri!

(fără să se lase înduioșat): Și ce ai de gînd să faci?

Trebuie să vînd totul la licitație!

Da, nu faci rău!

Adică, la ce te gîndești?

Păi tocmai la ceea ce spuneam. De altfel *(rar)*

aici o să aibă loc anumite schimbări...

Aici, în insulă?

Da!... Așa de pildă... tu urmează să te muți din locuința de acum și să ieși una mai simplă.

A!

Da, e vorba ca localul spitalului de carantină să fie mutat undeva la marginea insulei, aproape de apă! Ideea mea inițială!

(sec): Nu știi... nu-ți cunosc ideile în problema asta!... Pînă una alta... nu e rău să te desparți acum de mobile; în felul ăsta, scandalul o să treacă mai neobservat. Cum ai spus?

Scandalul! *(Cu enervare crescîndă.)* Fiindcă e un scandal ca cineva care abia a luat în primire un post nou să se lanseze imediat în tot felul de afaceri dubioase, care aduc neplăceri rudelor... mai ales rudelor!

în fond, cele mai multe neplăceri le am eu! Să-ți spun un lucru, dragă Kurt: dacă în toată povestea asta

nu te-aș fi sprijinit eu, să știi că ți-ai fi pierdut și postul! încă și asta!
Se vede că îți vine greu să fii ordonat!... Au existat plângeri împotriva ta și la serviciu!

286

■ ■

L

KURT Plângeri întemeiate?

CĂPITANUL Mda! Fiindcă, cu toate calitățile tale, de altfel apreciable, ești neglijent!... Nu mă întrerupe!... Ești foarte neglijent! KURT Ca să vezi!

CĂPITANUL Până una alta, schimbarea de care ți-am vorbit o să aibă loc foarte curînd! De aceea te-aș sfătui să deschizi licitația imediat sau să încerci să vinzi pe sub mînă. KURT Pe sub mînă? Dar de unde să găsesc aici un cumpărător ?

CĂPITANUL Doar n-o să ai acum pretenția să ți le răscumpăr eu! Frumoasă treabă ar mai fi și asta! (*Vorbește fragmentat.*) Hm! Mai ales dacă... ne gîndim la ceea ce s-a întîmplat mai de mult...

KURT Adică ce ?... Vrei să spui, mai degrabă, la ceea ce *nu* s-a întîmplat?

CĂPITANUL (*schimbă vorba*): Dar tu, Alice, de ce nu spui nimic? Ce e cu tine, draga mea? Nu pari bine dispusă!

ALICE Stau și mă gîndesc...

CĂPITANUL Ce vorbești? Va să zică, te gîndești? Dar trebuie să te gîndești și repede și bine, dacă vrei să fii de vreun folos! Uite, gîndește-te acum. Unu, doi, trei... Ha, ha! Nu poți!... Atunci să te ajut eu!... Dar unde e Judit ? ALICE O fi pe undeva! CĂPITANUL Allan unde e?

Alice tace.

CĂPITANUL Unde e locotenentul?

Alice tace.

CĂPITANUL Ascultă, Kurt!... Ce ai de gînd să faci cu Allan ?

KURT Să fac... ?

CĂPITANUL Da, n-o să mai ai posibilitatea să-1 ții în continuare la artilerie. KURT Poate că nu!

CĂPITANUL Trebuie să-1 dai la un regiment de infanterie, e mai ieftin, poate pe undeva sus, în Norrland *. KURT în Norrland ?

CĂPITANUL Da! Sau eventual îl dai să învețe o meserie practică !... în locul tău i-aș căuta un serviciu într-un birou. De ce nu?

Kurt tace. ¹ Ținut din nordul Suediei.

287

CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

CĂPITANUL în epoca asta luminată! Mda!... Alice e tare tăcută astăzi! . . . Da, copii, așa-i cu balanța asta jucăușă a vieții; cînd ești sus și te uiți semeț împrejur, cînd ești jos; și apoi te ridici din nou! ... și așa mai departe. Iacă așa e cu asta! Da!... (*Către Alice.*) Ai spus ceva?

Alice face cu capul semn că nu.

Peste cîteva zile putem să ne așteptăm la o vizită! ... O vizită a unor oameni mari! Cine?

Vezi că te interesează ?... Acum poți începe să-ți bați capul, cam cine o să vină; și între timp să recitești și scrisoarea asta. (*îi înmînează o scrisoare deschisă.*)

Scrisoarea mea ? Deschisă ? înapoiată de la poștă ? (*se ridică*): Da, în calitate de cap al familiei și de soț legitim eu sînt acela care veghează la apărarea intereselor sacre ale familiei; cu o mînă de fier zdrobesc orice încercare făcută printr-o corespondență criminală, de a rupe legăturile ce unesc familia!

Așa să știi!

Alice pare complet distrusă.

încă n-am murit, înțelegeți? Și nu-ți pierde firea

tocmai acum, cînd vreau ca noi toți să ieșim din
situația asta de înjosire nemeritată, nemeritată
de mine, cel puțin!

Judit! Judit!

Dar Holofernes?... Vrei să fiu eu acela? (*Iese
prin fund.*)

Ce fel de om e ăsta? Nu știu! Sîntem înfrînți!

Da!... Nu mai încape nici o îndoială! Pe mine m-a tras pe sfoară, și încă atîta de abil, încît nu
am motive legale să-l dau în judecată.

Să-l dai în judecată? Dimpotrivă, îi ești obligat. Oare își dă seama de ceea ce face? Nu, nu cred.

Ascultă orbește de natura și de instinctele sale și~~sfî pare.xa_ațum a reușijLsa se ăHbtJ^

atît

CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL'^

KURT ALICE KURT ALICE KURT

ALICE

KURT

ALICE

fericirea cît și necazurile. KURT Cred că însuși colonelul o să vină în vizită !

ALICE Da, probabil! Și de aceea Allan trebuie să plece!

KURT Și găsești că e bine?

ALICE Da!

KURT Ei, atunci drumurile noastre se despart!

ALICE (*gata de plecare*): Nu chiar de tot!... Și apoi ne

mai întîlnim! KURT Poate că da! ALICE Și știi unde? KURT Aici!

ALICE Bănuiești așa ceva? KURT E ușor de bănuat. Tot el o să-mi ia și locuința

și o să-mi cumpere și mobila!

ALICE Așa mi se pare și mie! Dar nu mă părăsi! KURT N-o să te părăsesc numai pentru atîta!

ALICE La revedere! (*Pleacă.*) KURT La revedere!

Același decor, dar afară e mohorît și plouă. Alice și Kurt intră din fund cu umbrele și cu mantale de ploaie.

ALICE Și uite că te-am făcut să vii aici!... Kurt, nu pot să fiu atît de rea și să-ți urez bun venit în propria
ta casă...

KURT O! De ce nu? Pînă acum mi s-a pus de trei ori sechestru pe lucruri... cel puțin! Așa că nu mă mai
impresionează!

ALICE *El* te-a rugat să vii aici? KURT A fost o invitație în toată regula, dar nu știu
încă pentru ce!

ALICE Doar nu e superiorul tău la serviciu? KURT NU, dar se comportă ca un adevărat rege _In
insula asta! Iar dacă cineva se încumetă să i se Împotrivească cît de cît, doar ce pomeneste de colonel
că se și înclină toți în fața lui!... Ascultă, e vorba să vină astăzi colonelul? ALICE E așteptat, dar nu
se știe sigur dacă vine. Ia
loc!

KURT (*se așază*): Aici nu s-a schimbat nimic! ALICE NU te mai gîndi la asta! Nu-ți mai răscoli
durerea! KURT Durerea? Mi se pare doar că totul e destul de ciudat; ciudat ca și omul ăsta! în
tinerețe, cînd l-am cunoscut, am încercat la început să~fug de el... Dar s-a ținut de mine^ M-a măgulit,
mi-a oferit serviciile sale și m-a înlănțuit. Am vrut de mai multe ori să plec, departe, dar în zadar...
îar acum sînt sclavul lui.

289

ALICE

KURT

ALICE

KURT

ALICE KURT

ALICE KURT

ALICE

KURT ALICE

KURT ALICE

CĂPITANUL

CĂPITANUL

CĂPITANUL

ALLAN

CĂPITANUL

CĂPITANUL

ALLAN

Dar de ce? *El* e datornicul tău și pînă la urmă tot tu trebuie să plătești?

După ce m-am ruinat, s-a oferit să-1 ajute pe Allan să treacă examenul...

Asta o s-o plătești scump!... Dar candidatura pentru funcția de deputat în Riksdag¹ o mai menții ?

Da, după cîte știu, nu îmi stă nimic în cale!

Tăcere.

E adevărat că Allan pleacă chiar azi? Da! Din moment ce nu pot împiedica acest lucru!

Va să zică bucuria a fost de scurtă durată!

Scurtă, ca și toate celelalte, cu excepția vieții care e teribil de lungă!

Da, așa e!... Nu vrei să vii înăuntru și să aștepti în camera vecină?

Dacă dorești *tul*

Mi-e rușine, mi-e așa de rușine, că-mi vine să intru în pămînt... dar nu pot schimba nimic.

Atunci să mergem! Cum dorești!

Dealtfel, vine cineva!

Ies prin ușa din stînga.

Prin ușa din fund intră căpitanul și Allan, ambii în uniformă și cu chipie pe cap.

Stai jos aici, băiete; vreau să stau de vorbă cu tine! (*la loc în fotoliu.*)

Allan se așază pe scaunul din stînga.

Azi plouă, altfel aș fi stat aici să **privesc marea.**

Tăcere.

Ei ?... Nu vrei să pleci, ai ?

îmi pare rău că-l părăsesc pe tata!

Da, tatăl tău! E tare nefericit!

Tăcere.

Rar se întîmplă ca părinții să-și dea seama ce e într-adevăr bine pentru copiii lor! Adică... de fapt, mai sînt și excepții! Hm! Ascultă, Allan! Tu mai corespunzi cu mama ta? Da, îmi scrie cîteodată!

⁻¹ Parlamentul suedez.

290

CĂPITANUL Știi că ea este tutorele tău!

ALLAN Da! CĂPITANUL Ascultă, Allan! Știi că mama ta mi-a dat puteri depline ca să iau hotărîri în locul ei? ALLAN NU, n-am știut!

CĂPITANUL Ei, acum știi! Și ca atare discuția cu privire la cariera ta este încheiată... Pleci în Norrland. ALLAN Dar n-am mijloacele necesare! CĂPITANUL De asta m-am îngrijit eu!

ALLAN Atunci nu-mi rămîne decît să-ți mulțumesc, unchiule !

CĂPITANUL Tu ești recunoscător... dar nu toți sînt așa! Hm!... (*Ridică vocea.*) Colonelul... îl cunoști pe colonel?

ALLAN (*jenat*): Nu, nu-l cunosc.

CĂPITANUL Co-lo-ne-lul (*accentuează*) unul din cei mai buni prieteni ai mei (*grăbește ritmul*) după cum probabil că știi! Hm! Colonelul a binevoit să arate interes pentru familia mea, inclusiv pentru familia nevesti-mi. Prin intervenția sa, colonelul a reușit să-ți asigure mijloacele necesare ca să-ți poți termina studiile! Acum știi ce obligații am eu... și ce obligații are tatăl tău... față de colonel!... M-am exprimat destul de clar ?

Allan se înclină.

CĂPITANUL Ei, du-te și-ți împachetează lucrurile! Banii o să-i primești pe chei, la imbarcare! Și acum, la revedere, băiatul meu! (*îi întinde un deget.*) La revedere! (*Se ridică și iese prin dreapta.*)

Allan rămîne singur; și privește, mîhnit, prin cameră. Judit intră din fund, cu capișon și umbrelă, îmbrăcată îngrijit, cu rochie lungă și cu părul adunat.

ALLAN (*se ridică; o privește țintă pe Judit*): Tu ești, Judit?

JUDIT NU mă recunoști? Dar unde ai fost pînă acum?... La ce te uiți?... La rochia mea lungă... și la coafură... încă nu le-ai văzut?

ALLAN NU!

JUDIT Arăt acum ca o femeie?

Allan privește în altă parte.

JUDIT (*serios*): Ce faci aici? ALLAN Am venit să-mi iau rămas bun!

291

JUDIT Dar ce? Pleci?

ALLAN Sînt mutat în Norrland!

JUDIT (*uluită*): în Norrland?... Și cînd trebuie să pleci?

ALLAN Azi!

JUDIT Și cine a avut ideea asta?

ALLAN Tatăl tău!

•JUDIT Mi-am închipuit! (*Se plimbă încoace și încolo prin cameră și bate din picior.*) Aș fi vrut să rămîi aici măcar astăzi!

ALLAN Ca să mă pot întîlni cu colonelul!

JUDIT Dar ce știi despre colonel?... Ești sigur că trebuie să pleci? ALLAN N-am încotro. Și acum chiar doresc să plec.

Tăcere.

JUDIT De ce vrei să pleci acum? ALLAN Vreau să fug departe de aici! Să plec în lumea

largă. JUDIT E prea strimt aici! Da, te înțeleg, Allan, nu

mai e de suportat!... Se fac afaceri cu sodă...

și cu oameni! "~~~~~*~~~~~"

Tăcere.

JUDIT (*CU emoție neprefăcută*): Allan, eu am, după cum știi, o fire fericit construită, care nu suferă... d încep să sufăr și eu L.....

ALLAN TU7~

JUDIT Da, _acum_ încep! (*își duce amîndouă mîinile la jVT* ffLOJ

ALLAN JUDIT

ALLAN JUDIT

ALLAN JUDIT

ALLAN JUDIT

ALLAN JUDIT

pjT și

Dar ce ăi?

NU știi!... Mă înăbuș! Cred că am să mor! Judit!

(*strigă*): O!... așa simțiți și voi?... O, bieții băieți!

"XrtfeBui să zîmbesc, dacă aș fi așa rău ca ține! NU sînt rea, dar n-airTștmt cum să procedez mai bine!... Nu trebuie să pleci! Ba trebuie!

Atunci, du-te... Dar dăruiește-mi ceva ca amintire!

*

■""

Ce aș pi¹ tea să-ți dau eu?

(*CU O adîncă durere*): Allan!... Nu, zău că nu pot să suport! (*Strigă, ținîndu-și mîinile la piept.*) Sufăr, sufăr... Ce-ai __Jăcut cu mine?... Nu vr^u_săjtnai_ trăiesc!... Airan,jnujgleca, nu pleca

292

singur! Vin și eu cu tine: luăm iola cea mică, albă... apoi ridicăm randa — vîntul e puternic — și ajungem... departe, departe în larg, unde nu mai există nici iarbă lipicioasă și nici meduze... Nu? Spune!... Dar trebuia să spălăm încă de ieri pînza... să fie albă... în asemenea clipe j vreau să văd ceva alb în jurul meu... iar tu mă ieijn brațe și,,înoți.jișa^pînă obosești.. ' și apoi" ne~scufunMmT^.
(*Schimbă vorba.*) Cît de frumos va fi! Mult mai frumos decît să te agiți aici în mod jalnic și să faci intrigi cu scrisori pe care tata le deschide și de care își bate joc! Allan! (*îl ia de mină și-l scutură.*)

Auzi? ALLAN *(care a privit-o tot timpul cu ochii strălucitori)* : Judit, Judit! De ce nu mi-ai spus toate astea mai demult?

JUDIT Păi n-am știut, cum puteam să spun ce nu știam? ALLAN Iar acum trebuie să plec~șT~sa~te~las!. .T~©ar, poate că așa e mai bine, și e singurul lucru... Eu nu pot să lupt contra unui om... care...

JUDIT Nu-mi vorbi de colonel! ALLAN Nu-i adevărat? JUDIT E adevărat... și nu e! ALLAN S-ar putea ca totul să fie neadevărat? JUDIT Da, o să fie! Peste o oră! ALLAN Te ții de cuvânt? Eu pot să aștept, pot să rabd, să muncesc!... Judit ?

JUDIT NU pleca încă!... Oare cât să aștept? -. ALLAN Un an!

' JUDIT *(CU fața radiind de bucurie)*: Un an? Aștept și o mie de ani, și dacă nu vii nici atunci, o "sa răsu^ cesc bolta, cerească, pentru ca soarele să răsară dinspre apus... Liniște, vine cineva!... Allan, trebuie sa ne despărțim... Liniște! Ia-mă în i' brațe! *(Se îmbrățișează.)* Dar n-ai voie să mă săruți! *(își întoarce capul.)* Așa, acum du-te! ... Du-te!

Allan merge în fund și își pune mantaua pe umeri. După aceea se îmbrățișează iar și Judit dispare sub manta. Apoi se sărută. Allan pleacă grăbit. Judit se aruncă pe canapea și plînge în hohote.

ALLAN *(intră din nou și cade în genunchi Ungă sofa)*: Nu, nu pot pleca! Nu te mai pot părăsi acum, acum!

JUDIT *(se ridică)*: De-ai ști cât de frumos ești în momentul ăsta, de te-ai putea vedea!

293

JUDIT

ALLAN

JUDIT

ALLAN Lasă asta! Un bărbatinj__j)oaie^Ji_frumos!.. Dar tu, Judifi "Iu... îmi~dauseama, că atunci cînd ești drăguță... parcă ești o altă Jiirjiț Judit a mea! Judit a mea! dar, dacă mă părăsești, mor!

Cred că totuși o să mor!... O, de-aș putea muri acum, chiar acum, cînd sînt fericită!... Vine cineva!

N-are decît să vină! Acum nu mă mai tem de nimeni pe lume! Ia-mă sub manta *(se prefăce că se ascunde sub manta)* și să fugim în Norrland. Dar ce-o să facem acolo ? Tu o să te faci vînător!... Așa, cu pene la pălărie... e frumos și o să-ți vină bine. *(Se joacă prin părul lui.)*

Allan îi sărută vârful degetelor, unul după celălalt, după aceea îi sărută gheata.

Ce faci acolo, prostuț ce ești? Te murdărești pe gură! *(Se ridică repede.)* Și n-o să te mai pot săruta, cînd pleci!... Hai că vin și eu cu tine! Nu se poate, o să mă aresteze! Te urmez la arest!

N-o să poți!... Acum trebuie să ne despărțim! O să înot după vapor... iar tu o să sari în valuri și o să mă salvezi; o să scrie despre asta în ziare și atunci o să ne putem logodi! Vrei să facem așa?

Îți mai arde încă de glumă?

Păi să plîng pot oricînd!... Acum ia-ți rămas

bun!...

Se îmbrățișează. A Han iese afară prin ușa din fund, care rămîne deschisă; se îmbrățișează și afară, în ploaie.

ALLAN Te plouă! Judit! JUDIT Și ce-mi pasă de asta!

Se smulg unul din brațele celui alt. Allan pleacă. Judit rămîne în ploaie și în vînt, care îi răvășește părul și hainele. Își ia rămas bun, fluturînd din batistă. Apoi intră precipitat, se aruncă pe sofa și își ascunde fața în mîini.

JUDIT

ALLAN JUDIT

ALLAN JUDIT

ALLAN JUDIT

ALICE

(intră și se apropie de Judit): Dar ce-i cu tine ?... Ești bolnavă? Ridică-te să te văd!

Judit se ridică.

ALICE *(O privește cu atenție)*: Nu ești bolnavă!... Dar nu "te~"consolez!

Iese prin dreapta.

294

JUDIT

JUDIT

Locotenentul intră prin fund.

(se ridică și îmbracă paltonul de blană): Domnule locotenent, vrei să fii așa de bun, să mă conduci pînă la oficiul telegrafic?

LOCOTENENTUL Dacă pot să vă fac un serviciu, domnișoară!... Dar nu cred că e potrivit! Cu atît mai bine! Tocmai asta și vreau, ca dumneata să mă compromiți! Dar, să nu-ți faci iluzii! Poftește, ia-o

dumneata înainte!

Ambii ies prin fund.

Căpitanul și Alice intră din dreapta; căpitanul e îmbrăcat în uniformă de serviciu.

CĂPITANUL *(ia loc în fotoliu)*: Să intre!

Alice merge spre ușa din stînga și o deschide, după aceea se așază pe sofa.

KURT *(intră din stînga)*: Vrei să vorbești cu mine? CĂPITANUL *(prietenos, dar puțin cam de sus)*:

Da, am să-ți spun o serie de lucruri importante!... Ia loc! KURT *(se așază pe scaunul din stînga)*: Te ascult! CĂPITANUL Ei bine!... *(Perorează.)* Știi că instituția caran-tinelor e în decădere la noi de aproape o sută de ani... Hm!

ALICE *(către Kurt)*: Acum vorbește candidatul de deputat! CĂPITANUL ..Dar, dată fiind dezvoltarea formidabilă a

epocii noastre în ceea ce privește... ALICE *(către Kurt)*: Transporturile, firește! CĂPITANUL ... în toate privințele posibile, guvernul s-a gândit să-i dea extindere. în acest scop direcția generală sanitară a numit o serie de inspectori... și...

ALICE *(către Kurt)* Acum dictează...

CĂPITANUL ... trebuie să afli asta mai curînd sau mai tîrziu! Am fost numit inspector la spitalele de carantină!

Tăcere.

KURT Felicitări... și omagiile mele totodată! CĂPITANUL Dar relațiile noastre personale vor rămîne ne-schimbate ... datorită legăturilor de rudenie ce există între noi! Pînă una alta, ca să vorbim de altceva: La cererea mea, fiul tău, Allan, a fost transferat la un regiment de infanterie din Norrland!

295

KURT CĂPITANUL

KURT CĂPITANUL

KURT

CĂPITANUL . KURT '

CĂPITANUL

ALICE

CĂPITANUL

KURT

CĂPITANUL

KURT CĂPITANUL

KURT CĂPITANUL

KURT CĂPITANUL

KURT

CĂPITANUL KURT

CĂPITANUL

Dar eu nu vreau!

în situația aceasta, voința ta e subordonată dorințelor mamei... și fiindcă mama băiatului mi-a dat împuternicire, am luat hotărîrea menționată ! Te admir!

Asta-i tot ce simți în momentul în care trebuie să te desparți de fiul tău? Nu ai deloc alte simțăminte mai omenești? Vrei să spui că ar trebui să sufăr? Da!

Ți-ar-i3fg_pjăcere să mă vezi _suierind? Dorești asta?

Dar oareesti în stare să suferi?... Cîndva, m-am îmbolnăvit. .T"eTai~șt~ttt-prezent.. ."Și "îmi aduc aminte doar de un singur lucru: că fața ta exprima o bucurie neprefăcută!

Nu e adevărat! Kurt a stat de veghe la patul tău toată noaptea, încercînd să te liniștească, atunci cînd remușcările te chinuiau prea rău... Iar după ce te-ai însănătoșit, te-ai arătat nerecunoscător... *(fără să o audă pe Alice)*: Prin urmare, Allan o să ne părăsească!

Cine o să suporte cheltuielile plecării lui? De asta m-am îngrijit eu, adică noi, un consorțiu, care se interesează de viitorul tînărului! Consorțiu ?

Da!... Și ca să fii sigur că totul a fost aranjat cum trebuie, poți să te uiți la listele astea. *(îi înmînează cîteva hîrtii.)*

Liste? *(Citește.)* Dar asta este o chetă publică! Poți să-i zici cum vrei! Ai cerșit pentru fiul meu?

Continui să fii nerecunoscător... Un om nerecunoscător este cea mai grea povară din cîte sînt pe pămînt!

Atunci am murit... din punct de vedere civil! Și s-a terminat și cu candidatura mea! Care candidatură? Păi, candidatura pentru a fi ales deputat în Riksdag.

Cred că la asta nu te-ai gândit niciodată în mod serios!... Cu atât mai puțin cu cât ar fi trebuit să-ți dai seama că, fiind mai vechi aici, am de

296

gînd să-mi prezint candidatura; dar se pare că n-ai apreciat persoana mea la justa ei valoare! KURT

Ei, atunci s-a terminat și cu asta! CĂPITANUL S-ar părea că dai o importanță mare unor lucruri neînsemnate!

KURT t Acum mi-ai luat tot! Mai vrei ceva? CĂPITANUL <,Dar mai ai ceva? Și poți să-mi reproșezi ceva? Gîndește-te bine, dacă ai ceva să-mi reproșezi!

KURT! CĂPITANUL

KURT ALICE

CĂPITANUL

KURT

CĂPITANUL KURT

CĂPITANUL

KURT

CĂPITANUL

KURT

CĂPITANUL

KURT CĂPITANUL KURT

Tăcere.

La drept vorbind, n-am ce să-ți reproșez! Totul I a decurs corect și legal, ca între cetățeni onorabili ' în viața de toate zilele!... Spui asta cu o resemnare pe care aș putea-o califica drept cinică. Dar tu, dragă Kurt, ești cinic din natură, și am momente cînd aș fi tentat să împărtășesc părerea lui Alice, că ești un ipocrit, un ipocrit de mîna întîii! (*calm*): Asta e părerea lui Alice ? (*către Kurt*): A fost cîndva! Dar acum nu mai este; un om care~poate îndura ce ai îndurat tu, are său Tin~~~cnraT~~-eroiu, băii... altcevaT" Cred~că~putem acum socoti discuția ca încheiată. Kurt, du-te și ia-ți rămas bun de la Allan, care pleacă cu primul vapor!

(*se ridică*): Așa repede?... în sfîrșit, am trecut prin momente și mai grele! Repeti asta așa de des, încît încep să mă întreb ce ți s-a putut întîmpla în America? Ce mi s-a întîmplat ? Ei da, am avut necazuri! Dar e dreptul inalienabil al oricărui om să aibă necazuri!

(*tăios*): Există și necazuri pe care ți le faci singur; de natura asta au fost și ale tale? A fost o chestiune de conștiință. (*sec*): Dar tu ai conștiință! In lumea asta există și lupi și oi, și nu e o cinste p~entru uri~om să iie oaie! Prefer totuși să fiu pate; decit lup!

Tu nu cunoști vechiul adevăr, că fiecare își făurește singur norocul? Este un adevăr?

Și nu știi că energia, personală... Ba da, știu asta din noaptea aceea cîndjenergia personală te-a abandonat și zăceai întins pe dușumea.

297

CĂPITANUL

/

O

ALICE CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

KURT CĂPITANUL

ALICE CĂPITANUL

ALICE KURT

ALICE KURT

ALICE KURT ALICE KURT

CĂPITANUL

(*ridică vocea*): Un om cu merite, ca subsemnatul...

da, uită-te la mine... am luptat pînă la vîrsta

de cincizeci de ani împotriva unei" lumi întregi

'și_ în cele din urma~am cîștigat partida prin per-

sevCTență, prin conștiința datoriei, prin energie
și... prin cinste!

Easă în grija altora să spună asta!

Dar alții n-o spun, fiindcă sînt invidioși! Ei,
pînă una alta... așteptăm o vizită! Fiica mea

Judit o să se întâlnească azi cu viitorul ei...

Dar unde e Judit?

A ieșit undeva!

Pe ploaia asta? Chemați-o acasă!

Poate că ar fi mai bine să mă retrag!

Nu, mai stai!... Judit e îmbrăcată așa cum trebuie ?

Da, merge... Colonelul ți-a spus că vine sigur ? (*se ridică în picioare*): Da, adică o să vină și o să facă
o surpriză, cum se zice!... Aștept telegrama ... din clipă în clipă! (*Se-ndreaptă spre ușa din dreapta.*)

Vin imediat! Acum îi cunoști toate fetele! Oare mai poate fi numit o ființă omenească? 5T-ai "măi
întrebat odată, data trecută, și ți-am răspuns că nu! Acum însă __cred_xfl c tipul obiș-, nuit de om
care**popuTează pămîntul... Poate că și noi ii semănăm puțin, nu-i așa ? încercînd să profităm de
oameni și de împrejurările favorabile!

Te-a mîncat de viu și pe tine și pe ai tăi... și tot îl mai aperi?

Am trecut eu prin momente și mai grele... Și apoi, căpcăunul ăsta mi-a lăsat cel puțin sufletul!""
neatins... sufletul nu mi l-a putut devora! Dar prin ce momente și mai grele ai trecut? Tocmai tu
întrebi ?... Vrei să fii nepoliticos?

Nu, tocmai că nu vreau să fiu nepoliticos și de aceea... nu mai pune întrebări! (*intră din dreapta*): între
timp iată că a sosit și telegrama!... Alice, fii bună și citește tu; eu văd așa de prost!... (*Se așază comod*
în fotoliu.) Citește!... Kurt să nu plece!

298

Alice citește repede și în tăcere, pare mirată.

CĂPITANUL Ei, e ceva neplăcut?

Alice tace și se uită fix la Căpitan.

CĂPITANUL (*ironic*): Dar de la cine-i ?

ALICE De la colonel!

CĂPITANUL (*cu satisfacție*): Mi-am închipuit... Și ce spune colonelul ?

ALICE Spune așa: „Datorită...cQJiuuucixij impertinente făcuta la telefon_de domnișoara Judit,
consider relațiile rupte,... pentru~ "totdeaunaT* ~~~ CĂPITANUL ~(*p~aîfșTeJ*): Țasta e Jtfdit!
~~".....~ "

ALICE Și iată-l pe HploferneșJ^ y CĂPITANUL Și atunci tu cine ești?...!

ALICE O să vezi îndată! CĂPITANUL Asta tu ai făcut-o!

ALICE Nu-i adevărat! CĂPITANUL (*furios*): Tu ai făcut-o!

ALICE NU !

Căpitanul încearcă să se ridice și să tragă sabia din teacă, dar cade lovit de un atac de apoplexie.

ALICE Așa, acum ți-ai luat răsplata!

CĂPITANUL (*CU O voce pîngăreață de om băirîn*): Nu fi supărată pe mine! Sînt așa de bolnav!

ALICE Da ? Sînt încîntată să aud...

KURT Să-l ducem dincolo și să-l punem în pat!

ALICE NU, nu vreau să-l ating! (*Sună.*) CĂPITANUL (*CU aceeași voce*): Nu fiți supărați pe
mine! (*Către Kurt.*) Gîndește-te la copiii mei!

KURT Chiar că e sublim! Eu să am grijă de copiii lui, iar el mi i-a furat pe ai mei!

ALICE Orbirea așa de șine!

CĂPITANUL Aveți grijă de copiii mei! (*Continuă să bolborosească ceva, în silabe nedeslușite: blu, blu,
blu, blu *)

ALICE în sfîrșit, limba asta a amuțit... Nu mai poate să se laude și nici să mintă sau să jignească!... Tu,
Kurt, care crezi în Dumnezeu, mulțumește-i în numele meu! Mulțumește-i că m-a scos din turn, din
ghearele lupului, ale vampirului!

KURT Calmează-te, Alice!

ALICE (*aplecîndu-se deasupra Căpitanului*): Unde ți-e forța ? Spune ? Și energia!

Căpitanul incapabil să mai vorbească, scuiță fără țintă precisă și o nimerește pe Alice în obraz.

299

ALICE Mai ești în stare să scuipi venin, viperă ce ești? Las că-ți smulg eu limba din rădăcină! (*îi dă căpitanului o palmă.*) I-a amorțit capul, dar tot mai roșește! O, Judit, fată admirabila, pe care am purtat-o m pîritece~!Tș"â" cum am purtat si* "răzbunarea minima. Tu, tu ne-aTscapăTpe toți!..!. Dacă măi ai capete, hidră ce ești, ți le tăiem și pV acelea! (*il tra^e le' barb^^ToTmăTexisia.* o dreptate pe pammt! Am^^ vi%ț^3Tii3eori;TMiJgr~ EPăni'cfezUt niciodată că p'oite exista cu adevă^" râtT Kurt," roăga-le lui Dunimezeir^mă ierte că rFăm vrut să cred în eLO există dreptate! Acum vreau și eu să fiu oaie! Spune-i asta, Kurt, în rugăciune! Un pic de șansă ne face mai buni, doar necazurile continue ne fac să devenim adevărați lupi!

Locotenentul intră din fund

ALICE Domnul căpitan a fost lovit de apoplexie, fiți bun și ajutați-ne să-l ducem cu fotoliul dincolo! LOCOTENENTUL Doamnă!... ALICE Ce este?

LOCOTENENTUL Vedeți, domnișoara Judit...

ALICE Ajutați-ne mai întîi, despre Judit vorbim după aceea!

Locotenentul împinge fotoliul afară, spre dreapta.

ALICE Afară cu cadavrul! Afară cu el și deschideți larg ușile! Trebuie să aerisim aici! (*Deschide larg ușile din fund; între timp afară s-a înseninat.*) Uf!...

KURT îl părăsești?

ALICE Un vas naufragiat se părăsește. \?r whipajni se salvează-k .. Nu sîntdișp_usă_jă îmbrac morți și cu atît mai puțin o fiară care" ainceput să putrezească] N-au decît'să-Iiă păzitorii de noapte sau cei de la sălile de disecție! Un loc de veci ar fi mult prea bun pentru mîna asta de scîrnăvie! Mă duc să mă spăl de toată murdăria asta, dacă voi putea să mă mai curăț vreodată!

Judit apare afară în dreptul balustradei, cu capul gol, agîtîndu-și batista spre mare.

KURT (*iese prin fund*): Cine e acolo ? Judit ? (*Strigă.*) Judit!

300

JUDIT (*intră, strigînd*): A plecat!

KURT Cine?

JUDIT Allan a plecat!

KURT Fără să-și ia rămas bun?

JUDIT De la mine și-a luat rămas bun și ție, unchiule,

îți trimite salutări! ALICE Adevărat ?

JUDIT (*se aruncă în brațele lui Kurt*): A plecat! KURT Lasă, fetița mea, că se întoarce din nou!

ALICE Sau poate plecăm noi după el! KURT (*CU un gest spre ușa din dreapta*): Să-l lăsăm așa ? Ce-o să zică lumea ?... ALICE Lumea? Puțin îmi pasă!... Judit, vino și mă îmbrățișează!

Judit se apropie de Alice, care o sărută pe frunte.

ALICE Vrei să pleci și tu?

JUDIT Mai întrebî?

ALICE Dar tata e bolnav!

JUDIT Ce-mi pasă!

ALICE Asta e Judit! O, te iubesc, Judit!

JUDIT Și^âpbî, papa im e meschin . _^_si nu-i plac mof-tuxikJ_in_orice_caz^papa are_gnst!

ALICE Da, într-o oarecare măsură!

JUDIT Și-apoi, cred că după telefonul acela nu mai are prea mult chef să mă vadă!... Păi, de ce voia să mă dea pe mîna unui boșorog? Nu, Allan, Allan! (*Se aruncă în brațele lui Kurt.*) Vreau să mă duc la Allan! (*Se smulge din brațele lui Kurt și fuge afară ca să fluture batista.*)

Kurt o urmează și face și el semne de rămas bun.

ALICE Și cînd te gîndești că florile răsar din gunoi!

ALICE

LOCOTENENTUL ALICE

LOCOTENENTUL ALICE

LOCOTENENTUL ALICE

L

Locotenentul intră din dreapta.

Ei?

Despre domnișoara Judit!...

îți face atîta plăcere să-ți simți buzele mîngîiate
de numele ei, încît uiți de muribund?

Dar dînsa mi-a spus...

Dînsa? Spune-i mai bine Judit. Dar înainte de
toate: ce se întîmplă dincolo?

Dincolo !... Acolo totul s-a terminat!

S-a terminat ?.. O, Doamne, îți mulțumesc în
numele meu și al întregii omeniri, că ne-ai scăpat

301

de răul ăsta!... Dă-mi te rog brațul! Vreau să ies afară și să respir! Să respir!

Locotenentul îi oferă brațul.

ALICE *(se mai înfrînează)*: A spus ceva înainte de a
muri? LOCOTENENTUL Tatăl domnișoarei Judit a spus cîteva cuvinte!

ALICE Ce-a spus ? LOCOTENENTUL A spus:... „Iartă-i că nu știu ce fac”.

ALICE De necrezut f~ LOCOTENENTUL Da, tatăl domnitoarei Judit a fost un om bun
și nobil. ALICE Kurt!

ALICE KURT ALICE

KURT ALICE

KURT ALICE

KURT ALICE

KURT ALICE

KURT LOCOTENENTUL

ALICE KURT

ALICE

Kurt intră.

S-a terminat! O!...

Știi care au fost ultimele lui cuvinte? Nu, n-ai de unde. „Iartă-i, că nu știu ce fac”... Și poți să le
interpretezi?

A vrut fără îndoială să spună că el a făcut totdeauna ceea ce trebuie și că a murit în schimb ca unul pe
care viața l-a nedreptățit. Sigur că o să i se țină discursuri funebre frumoase. Și o să primească o
mulțime de cununi! De la subofițeri! Da!

Acum un an spunea cam așa: Se pare că viața e o farsă colosală!

Crezi că ne-a prostit chiar pînă în momentul morții ?

Nu!... Dar acum, că a murit, simt o dorință ciudată să-l vorbesc de bine!

Avanei așa să facem!■- -.....

Tatăl domnișoarei Judit a fost un om bun și
nobil!

(către Kurt): Auzi?

„Nu știu ce fac.” De cîte ori nu te-am întrebat,
dacă el știe oare ce face. Și tu ai spus că nu crezi
că știe! De aceea, iartă-l!

Enigme! Enigme!... Dar uite, acum e pace în
casă! Pacea măreatăamortii! Minunată ca și
agitația solemnă cauzată, de venirea pe lume a
unui cqgil. Aud liniștea... șT~vacT pe podeaua
asta urmele fotoliului în care a șezut... Și simt
că și viața mea s-a sfîrșit acum și că moartea"

îl apropie și de mine! Știi, e ciudat: cuvintele așa de simple" ale locotenentului — căci are un suflet simplu — mă urmăresc; am început să le iau în serios. Soțul meu, iubitul tinereții mele — da, poți să râzi — "IT Tost răToin bun și" noblT, orice s-ar spune!

KURT Da, și un om plin de curaj... care a luptat pentru existența sa și alor săi!

ALICE Cîte griji! Cîte umilințe! Peste care el a tras cu buretele... ca să poată merge mai departe!

KURT Un nedreptățit! Asta spune destule. Alice, intră înăuntru!

ALICE NU ! Nu pot! Stînd de vorbă, am regăsit în amin-! /tire chipul lui din tinerețe — l-am văzut, îl v
văd — acum, ca și atunci cînd avea douăzeci de ani!... Cred că l-am iubit pe omul ăsta! // (I

KURT Și l-ai urît!

~

" "

ALICE Da, l-arnsi urît!... Să-i odihnească sufletul în pace! (*Merge spre ușa din dreapta unde se oprește
cu mîinile împreunate ca pentru rugăciune.*)

CORTINA